

Ju D.S. "Travnik"

(Naziv ustanove, adresa i telefonski broj)

**KANTON SREDIŠNJA BOSNA
MINISTARSTVO OBRAZOVANJA, ZNANOSTI, MLADIH, KULTURE I ŠPORTA**

PREDMET: Prijedlog za napredovanje

U skladu s člankom 25. Pravilnika o ocjenjivanju, napredovanju i stjecanju statusa učitelja, nastavnika, profesora i stručnog suradnika u osnovnim i srednjim školama u Kantunu Središnja Bosna („Službene novine Kantona Središnja Bosna“, broj 7/21), Ministarstvu obrazovanja, znanosti, mladih, kulture i športa Kantona Središnja Bosna dostavlja se

PRIJEDLOG ZA NAPREDOVANJE

u zvanje Viši ŠAVJETNIK
u status NENIĆA

Veljima Šunđić (ime, prezime zaposlenika)
rođen/-a 12. 10. 1988. godine u Križevci, BiH (mjesto rođenja, kanton) (država rođenja),
završio/-la je školovanje u Z. M. (država),
na UHT, EFIT (naziv visokoškolske ustanove) Bečkovec (mjesto),
i stekao/-la stručno zvanje Učitelj (mjesto),
Zaposlen/-a je od 5. 10. 2014 godine u Ju D.S. "Travnik" (naziv ustanove)
u Učitelj.

Zaposlenik ima ukupno 24 godina ravnoga iskustva nakon diplomiranja za potreblju stručnu spremu i stručno zvanje, na poslovima (zaokružiti):
 a) nastavnika u osnovnoj školi;
 b) nastavnika u srednjoj školi;
 c) stručnog suradnika u osnovnoj školi;
 d) stručnog suradnika u srednjoj školi.

Do sada je radio/-la:

1. Ju OS "Travnik", Sarajevo od h. 3. 2005. do 5. 5. 2014. godine,
(ustanova – organizacija) Veselin (mjesto) četvrti nastavne
na poslovima _____;

2. JU O.d.o. "Mehmedović" Travnik od 5. 5. 2014. do 5. 5. 2014. godine,
(ustanova – organizacija) na poslovima M. Stavnik (mjesto) računje restave ;

3. (ustanova – organizacija) (mjesto) na poslovima (mjesto) ;
4. itd.;

Sada radi u JU O.d.o. "Travnik", Travnik (mjesto)
od 5. 5. 2014. do —. godine, na poslovima M. Stavnik (mjesto) računje restave ;

Uz prijedlog za napredovanje / stjecanje statusa u skladu s člancima 24. i 25. navedenoga Pravilnika dostavlja se:

1. Biskupić Luka,
2. Cibic Željko C1
3. Čubriločec Česlo C2
4. Đorđević Đorđe D2
5. Džidić Bojan D1

Broj: 111-3/1043
Travnik, 30. 05. 2013 godine

(mjesto)

Podnositelj/ica prijedloga

Ravnatelj/ica

1. M. P. Ravnatelj/ica

M. P. Ravnatelj/ica

Imenovani/-a je upoznat/-a s prijedlogom za napredovanje 30. 05. 2013. godine u 10 sati.

Zeljko Selimović

[Ime i prezime (potpis)]

29. jula 2021. godine

**SLUŽBILI NOVINI
MINISTARSTVO OBRAZOVANJA, NAUKE, MLADIH, KULTURE I SPORTA**

Broj 7 – stranica 2015

JU "OŠ NOVA ŠKOLA" u Treniku"

Trenik 72273

Školska 165

(Naziv škole, adresa i telefonski broj)

Obrazac I - NP

**SREDNJOBOSANSKI KANTON
MINISTARSTVO OBRAZOVANJA, NAUKE, MLADIH, KULTURE I SPORTA**

PREDMET: Podaci o uspješnosti nastavnika u neposrednom odgojno-obrazovnom radu s učenicima

**PODACI O USPJEŠNOSTI NASTAVNIKA
U NEPOSREDNOM ODGOJNO-OBRAZOVNOM RADU S UČENICIMA**

U skladu s članovima 10. i 11. Pravilnika o ocjenjivanju, napredovanju i stjecanju statusa učitelja, nastavnika i profsora te stručnih saradnika u osnovnim i srednjim školama u Srednjobosanskom kantonu („Službene novine Srednjobosanskog kantona“, broj 7/21), vrednuje se uspješnost nastavnika u neposrednom odgojno-obrazovnom radu s učenicima:

Zeljana Čwastij Selimović

(Ime, ime oca i prezime)

BAC HELIOR PREDNE NASTAVNE, JMB: 1210948188921

(Ime na kojem nastavlja)

Matematika, posanski jezik i književnost, Hrpsa čakavna, Hrvatska i muzičke kulturne (predmet koji predaje)

Ljetne i kulturne
kulturna

I. Realizacija nastavnoga plana i programa

- Nastavnik programatske sadržaje planira u skladu s nastavnim planom i programom te ih realizuje u potpunosti i na vrijeme.
- Nastavnik u roku razrađuje godišnji i mjesečni plan rada te posjeduje odgovarajuću nastavnu pripremu za izvođenje nastavnoga časa.
- Nastavnik pokazuje metodičku kreativnost primjenjivanjem savremenih oblika i metoda rada u poučavanju.
- Prilikom realizovanja nastavnih sadržaja nastavnik postavlja odgojne, obrazovne i funkcionalne ciljeve koji su u skladu sa sposobnostima, interesima i potrebama učenika.

Zbir bodova (od tačke 1. do tačke 4.) = $\frac{20}{4} : 4 = \underline{\underline{5}}$
[Npr., $5 + 4 + 3 + 2 = 14 : 4 = 3,5$ – srednja vrijednost bodova (zaokružiti ispod 4)]

Bodovi: 0 1 2 3 4 5 (zaokružiti)

Obrazloženje:

- Programske sadržaje planira u skladu sa NPP i realizuje ih na vrijeme što se može provjeriti kod menadžmenta škole i evidencija koji vode o kousek.
- U roku razrađuje godišnji i mjesečni plan te pripremajuće odgovarajuće pripreme što se može provjeriti učivo u dionice nastavnika.
- Pokazuje metodičku kreativnost kroz raznolike skupštine, kolokvije i večeđe u posjedovanju što se može provjeriti u prenisi i vredovima pripreme za čas i te evidencijskom listu o pripremi IT-tehnologije i nastave.
- U priprema vodi računa o pravilnom postavljanju odgojnih, obrazovnih i funkcionalnih zadataka koje su skladni sa sposobnostima, interesima i potrebama učenika što se može provjeriti u pripremama nastavnika.

II. Postignuti rezultati u odgojno-obrazovnom radu s učenicima

	1	2	3	4	5
1. Nastavnik pruža podršku učenicima u pogledu njihova napredovanja u učenju.	1	2	3	4	5
2. Nastavnik se koristi različitim metodama vrednovanja i ocjenjivanje je redovno u skladu s pravilnikom.	1	2	3	4	5
3. Nastavnik svojim izražavanjem i ponašanjem postiže komunikaciju i aktivnost učenika.	1	2	3	4	5
4. Nastavnik osposobljava učenike za samostalno učenje i trajno obrazovanje.	1	2	3	4	5
5. Pedagoški stav nastavnika je autoritativan, odmijeren, dovoljno fleksibilan i demokratski.	1	2	3	4	5
6. Nastavnika uputa i prezentacija sadržaja su razumljivi i precizni, potiču stvaralačku aktivnost i razvijaju interes za nastavne sadžaje.	1	2	3	4	5

Zbir bodova (od tačke 1. do tačke 6.) = $\frac{30}{6} : 6 = \frac{5}{1}$
[Npr., $5 + 5 + 5 + 5 + 4 = 24 : 5 = 4,8$ – srednja vrijednost bodova (zaokružiti ispod 5)]

Bodovi: 0 1 2 3 4 5 (zaokružiti)

Obrazloženje:

1. Nastavnik svekodneo u kroz suvremenе obilje, onečiće, motivacije pružа počasnјku učenjima u neprobojanju, što bolju učenju, to neviđe na čemu će održati sečku konst. različite vrste učenja; ostvarenja, to u skladu sa pravilnikom, stefano poštice kroz redovno pradeće mrežu i interakcije među učenjima i komunikaciji konst. održivne, razvojne obilje komunikacije te feko poštje režimu komunikaciju i pozitiven odnos prema okružujućim učenicima učitelje, učenjima NSIP te vrste strategije, obilje eksperimentalne učenje za svesnočno učenje. Stav nastavnika je prototip, odgovoran, očekujući, da će učenje učenja i jačinju svakog jednog učenja slike učenja moguće i učenja III. Promicanje ljudskih prava i briga za zdrav okoliš međusobne. Štekuće biti pojedno a primeti.

- Nastavnik odnos i ponašanje prema učenicima u skladu je s međunarodnom Konvencijom o pravima djece.
- Nastavnik s učenicima radi na promicanju ljudskih prava.
- Nastavnik svojim primjerom i kroz neposredni rad s učenicima radi na promicanju brige za zdrav okoliš.

Zbir bodova (od tačke 1. do tačke 3.) = $\frac{15}{3} : 3 = \frac{5}{1}$
[Npr., $5 + 4 + 3 = 12 : 3 = 4$ – srednja vrijednost bodova (zaokružiti ispod 4)]

Bodovi: 0 1 2 3 4 5 (zaokružiti)

Obrazloženje:

1. Nastavnik poštje prvu općec i njegov odnos je u skladu sa učenja i učenju konverziju o pravima općec i pravice na na općec kroz obilježanje sećućice općecih prava (čl. 1. do čl. 10. te Domaćecih prava čl. 11. 2. Na člone općesne zakonice u skupu obilježje kroz nastavniku, aču i ne proučevaju ljudske prava a prava na slovočtu, učenja i općecu pravu i pravu na slovočtu, 2. Nastavnik kroz njegor i prezentacije razvoju kroz učeniku temu za zdrav okoliš učenje i kroz temu, plnenje zadataka. Okvirne aktivnosti spominče se na čuvanje ikome kulturne kulture, učenje i kultura kroz pravice na član. učenje učenje kroz temu o učestvu u kolore činu, osim, učenje i kroz temu Domaćecih prava, Domaćek kulturi, dan ječu i dr.

VI. Izveštaj savjetnika za stručno-pedagoški nadzor

Bodovi:	0	1	2	3	4	5
---------	---	---	---	---	---	---

(zaokružiti)

Obrazloženje:

Napomena: Zapisnik o stručno-pedagoškom nadzoru obavezno priložiti uz Obrazac 1 N/P.

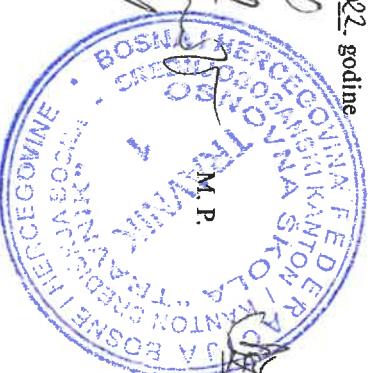
Zbir bodova (od tačke I. do tačke VI.) = 30

Konačna ocjena (označiti sa x):

- izvrstan / naročito se ističe (ako ima 26 do 30 bodova)
 vrlo uspješan / ističe se (ako ima 21 bod do 25 bodova)
 uspješan / dobar (ako ima 16 do 20 bodova),
 zadovoljava (ako ima 12 do 15 bodova)
 ne zadovoljava (ako ima 0 do 11 bodova)

T. RAJKOVIC, 9. 6. 2022. godine

(mjesto)

J. Čemom Rajković
 Komisija
 [ime i prezime (potpis)]
Ibrahim
 [ime i prezime (potpis)]
Djordjević
 [ime i prezime (potpis)]
Marko
 [ime i prezime (potpis)]
Bojan
 [ime i prezime (potpis)]
Mirko
 [ime i prezime (potpis)]
Bojan
 [ime i prezime (potpis)]

(ime i prezime (potpis))

Imenovan/-i/-a je upoznati/-a s ocjenom dana 9. 9. 2022. godine u 10 sati.

M. P. Rajković
 [ime i prezime (potpis)]

VUOSI "TRAVNIK" TRAVNIK
SKOLSKA

(Naziv ustanove, adresa i telefonski broj)

KANTON SREDIŠNJA BOSNA
MINISTARSTVO OBRAZOVANJA, ZNANOSTI, MLADIH, KULTURE I ŠPORTA

PODATCI O IZVANASTAVNOM STRUČNOM RADU

U skladu s člancima 17. i 18. Pravilnika o ocjenjivanju, napredovanju i stjecanju statusa učitelja, nastavnika, profesora i stručnog suradnika u osnovnim i srednjim školama u Kantunu Središnja Bosna („Službene novine Kantona Središnja Bosna“, broj 7/21), vrednuje se uspešnost izvannastavnog stručnog rada učitelja, nastavnika, profesora i stručnih suradnika u osnovnim i srednjim školama, za zapoštenika

Febrius (Cameo) Selimus

(Ime, ime oca, i prezime)

VSS - Bečićevi narodne naspeče (stručna srećma zanovljnika) **MATERNALNA IMOGUĆIĆA U KUNJČKOJ TISKU** (predmet koji predaje) **KUNJČKA KULTURA**

卷之三

Navesti u radene poslove (obvezno priložiti dokaz uz predmetni Obrazac 2 –02) koji se, u skladu s člankom:

A1	Organizacija radnina
A2	Prezentacija načina rada
A3	Predavanje načina rada
A4	Pripremci teoretske izložbe
A5	Pripremci kulturne i javne manifestacije
A6	Vodenje stručnog aktiva
A7	Vodenje slobodne autonomske skupštine
A8	Pripremci predstavljanja učešće u konferenciji našim školama
A9	Sudjelovanje u domaćoj i inozemnoj prosvjeti
A10	Pripremci predstavljanja načina rada

Návesti uradene poslove (obvezno priložiti dokaz uz predmetni Obrazec 2 - O2) koji se, u skladu s člankom 17. Pravilnika, vrednuju s 2 boda

B 8) mentorstvo studenta
B 10) suočjelovnje u radu pravorenstva

UKUPNI BROJ BODOVA: 10

Navesti utrađene poslove (obvezno priložiti dokaz uz predmetni Obrazac 2 – O2) koji se, u skladu s člankom 17. Pravilnika, vrednuju s 3 boda:

3. c2) sudjelovanje u 'studiju' publikacije na odgoji i obrazovanju
c3) zagovorenje monografije princeza - članka
KATEDRICA VRTNA
Institut za pravo

c4) prezenat učionice i nekoliko organizujuče
c5) skutake čitavajući monografiju

UKUPNI BROJ BODOVA: 12

Navesti urađene poslove (obvezno priložiti dokaz uz predmetni Obrazac 2 – O2) koji se, u skladu s člankom 17. Pravilnika, vrednuju s 4 boda:

4. g1) autorško učeštenje
g2) učenik mudoraz
d1) stručna prezentacija istraživačke rade
d5) sudjelovanje u ERASMUS projektu TEACHER

UKUPNI BROJ BODOVA: 16

SVEUKUPNI BROJ BODOVA: 50

TRAVNIK, 26.6.2023. godine

(mjesto)

Povjerenstvo za obrazovanje i sport

Djapović Željko

[Ime i prezime (potpis)]

Ibradović Božidar

[Ime i prezime (potpis)]

Jurić Davor

[Ime i prezime (potpis)]

Šojković Slobodan

[Ime i prezime (potpis)]

Ravnateljica

M.P.

[Ime i prezime (potpis)]

Imenovanju-a je upoznat-u-a sa ocjenom dana 26.6.2023. godine u 9 sati.

Tekina Selimović [Ime i prezime (potpis)]

29. jula 2021. godine

SREDNJOBOSANSKOG KANTONA SLUZBENE NOVINE

Broj / – stranica 2093

Obrázec 3 – 03

JUOS "TRAVNIK" TRAVNIK
F22 TO SKOLSKA BB

(Naziv ustanove, adresa i telefonski broj)

SREDNJOBOSANSKI KANTON
MINISTARSTVO OBRAZOVANJA, NAUKE, MLADIH, KULTURE I SPORTA

PREDMET: Podaci o stručnom osposobljavanju i usavršavanju učitelja, nastavnika, profesora i stručnih saradnika u osnovnim i srednjim školama

**PODACI O STRUČNOM OSPOSOBLJAVANJU I USAVRŠAVANJU
UČITELJA, NASTAVNIKA, PROFESORA I STRUČNIH SARADNIKA
U OSNOVnim i srednjim školama**

U skladu sa članovima 19., 20. i 21. Pravilnika o ocjenjivanju, napredovanju i stjecanju statusa učitelja, nastavnika i profesora te stručnih saradnika u osnovnim i srednjim školama u Srednjobosanskom kantonu („Službene novine

Zehrina (Smajo) Selimovic', JMB: 1210948188921

(ime, ime oca, i prezime) Natelijača: bosanski jezik i književnost, moga

MEDEA MASTA

1. Učešće u stručnom osposobljavanju i usavršavanju koje organizuje kantonalno Ministarstvo obrazovanja, nauke, mladih, kulture i sporta ili odgojno-obrazovna ustanova

(redovno, povremeno, izostaje)

Navesti u kojim je oblicima stručnog oposobljavanja i usavršavanja zaposlenik učestvovao, mjesto i vrijeme njihova održavanja te broj i naziv dokumenta / potvrde koji to dokazuje (obavezno priložiti dokaz uz predmetni Obrazac 3 – O3):

- 1) stručno usavádzanie - školi - číspozývame za ročník
milionov - potreba od škôle bolo máť 2020. rok!
- 2) holeni online kreatívne
- 3) NTC - inštitúcia mcaena
- 4) potreba save the children
- 5) potreba o vyučovaní signálneho systému
- 6) CERTINAT IPO
- 7) BVC - CERTINAT

2. Učešće u stručnom osposobljavanju i usavršavanju koje provode stručne ustanove, kantonalni stručni aktivni i drugi

Prepared

Navesti u kojim je oblicima stručnog osposobljavanja i usavršavanja zaposlenik učestvovao, mjesto i vrijeme njihova odžavanja te broj i naziv dokumenta / potvrde koji to dokazuje (obavezno priložiti dokaz uz predmetni Obrazac 3):

- b)
- 1) Certifikat Lideri online nastave – preporučen Monks SBK u organizaciji Fondacije budućnosti u BiH 14.8.2020. godine
 - 2) KTC Sustavni vježba 2016./2017. godine 20.9.16., 20.6.2017. Monks SBK
 - 3) Obuka za Google vježnice preporučen Monks SBK – Srbija
 - 4) METODOLOGIJA PROGRAMA „PRIPRAVA ZA ŠKOLU“ Od 3 do 12.12.2017. Vlčić
 - 5) CERTIFIKAT – Sigurnost djece u digitalnom okruženju – 2019. 26.3.2019. OS "INTERAKT"
 - 6) Certifikat 'BYC "The art & Science of Teaching" IV" 22.5.'21.
 - 7) Soglasnja roditelja rođaka zasnovano na "je" novinar 2018. OS "INTERAKT"

3. Iskaz zaposlenika.

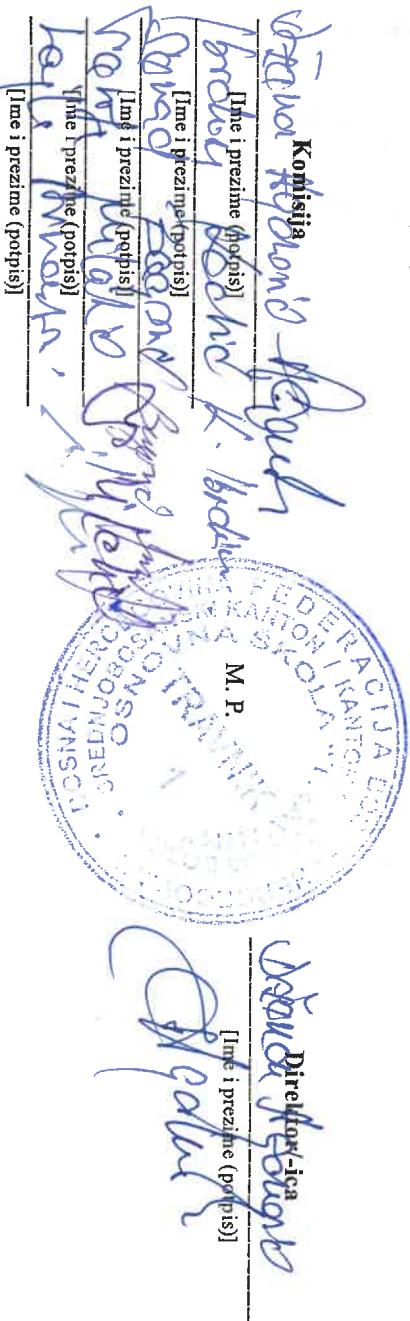
je "Zeljana Selimović" bechelor radne nastave sa maticnim brojem 12097818921 zaposlena u OS "INTERAKT" od oce snage, pod punom savremenom knjižicom i materijalnom i vještinskom potpisom. Uve krećeno kuce je potpuno pripremljeno oblikovanju i postavljanju u centar za obrazovanje i razvoj, u sklopu akcije "Doprinoske 40-tisuće domaće i drugošt" se uvezle "Prvotina", na istaknutim linijama učesanci, kucu u OS "INTERAKT".

4. Vrednovanje sveukupnoga stručnoga osposobljavanja i usavršavanja zaposlenika

REDOVNO

(redovno, povremeno, izostaje)

Trošak, 9. 7. 2022 godine
(mjesto)

Imenovan/-i/-a je upoznat/-a s ocjenom dana 9. 7. 2022 godine u 10h sati.

[ime i prezime (potpis)]

G. Žeković

[ime i prezime (potpis)]

Osnovni biografski podaci

Zehrina Selimović, je rođena 1978. godine u Kraljevićima, u opštini Sapna, gdje je završila osnovnu školu.

Srednju školu pohađala u Tuzli od 1994. do 1998. godine.

Zvanje nastavnika razredne nastave stekla na Filozofском fakultetu Univerziteta u Tuzli,

Zvanje Bechelor razredne nastave na Edukacijskom fakultetu Univerziteta u Travniku.

Profesionalnu karijeru počinje graditi 2000. godine u Osnovnoj školi „Sapna“, potom u OŠ „Travnik“ gdje i sada radi.

2011. godine dobija zvanje mentora, a 2018. godine dobija zvanje savjetnika i učestvuje u ocjenjivanju nastavnika u sklopu stručno-pedagoškog nadzora.

Organizovala niz pripredbi, više puta bila predsjednik stručnog aktivna, bila saradnik za školske novine, redovno učestvuje na konkursima i komisijama za literarne radove i drugim aktivnostima za dobrobit škole i lokalne zajednice.

Redovno se usavršava kako na školskom i lokalnom tako i na državnom, regionalnom i međunarodnom nivou obrazovanja.

Mentor je studentima na metodičkoj praksi u školi, kao i uspješan mentor magistrantima i diplomantima.

Odbranila je 2013. godine magistrski rad na temu „Attribucija učenika i nastavnika o školskom ocjenjivanju“ i stekla zvanje magistar pedagogije i psihologije.

2019. godine, zavišava doktorski studij uspješnom odbranom doktorske disertacije na temu „Povezanost pedagoške klime sa razvijenosti socijalnih kompetencija učenika osnovnoškolske dobi“ i stiče naučni stepen doktora nauka u oblasti pedagogije.

Spoljni je saradnik na Edukacijskom fakultetu u Travniku u zvanju docenta.

Koautor je univerzetskog udžbenika „Opća pedagogija“.

Objavila je više radova u domaćim i međunarodnim časopisima, te učestvovala na više Međunarodnih i domaćih konferencija i simpozija.

Održala je Webinar na temu „Budućnost nastave kao izazov učiteljskog poziva”, zatim učestvovala na panel diskusijama o obrazovanju.

Učesnik je Erasmus projekta Teacher za predškolski odgoj i obrazovanje.

Redovno se usvršava što pokazuje ušešće na seminarima među kojima su: NTC sistemi učenje, Inkluzija u nastavi, četverodnevna obuka iz „Metodologija programa-priprema za školu“ Save the Children, itd.

Učestvovala na Balkanskom samitu Balkans Youth Council konferenciju i obuku za prosvjetne radnike na području Balkana "The Art & Science Of Teaching IV", Uspješno ovladala digitalnim alatima u nastavi kroz pohđanje kursa Digitalni alati u nastvi Genially.

Punopravni je član ANEX YU. Učestvovala je na Međunarodnoj konferenciji u Sarajevu ANEX YU i dobila pohvalnicu i certifikat za učešće.

Udata je i majka je dvoje djece.

Detaljnije informacije o radu i djelu doc. dr. Zehrine Selimović možete dobiti na web stranicama:

<https://www.researchgate.net/profile/Zehrina-Selimovic>

<https://www.linkedin.com/in/zehrina-selimovi%C4%87-098bb5196/>

<https://www.facebook.com/zehrina.tabakovicselimovic>

<https://www.instagram.com/zehrinaselimovic/>

BOSNA I HERCEGOVINA

FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE

SREDNJOBOSANSKI KANTON

OPĆINA TRAVNIK

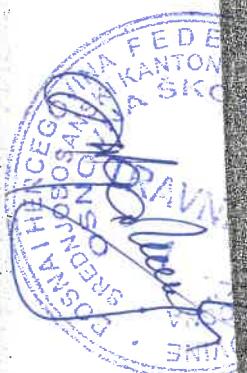
JU OŠ "TRAVNIK"

A/A

GODIŠNJI PROGRAM RADA

za školsku 2018/19. godinu

Travnik, oktobar 2018. godine

Ogledni časovi u 2018 / 2019. godini

Tabela 32.

Red Bro j	Ime i prezime nastavnika	Termini za ogledni čas						Predmet
		X	XI	XII	III	IV	V	
1.	Hodžić Benamina	X						Njemački j.
2.	Bektaš Eldina	X						Geografija
3.	Lolić Melisa		X					Geografija
4.	Genija Sabahudin		X					Informatika
5.	Glavaš Mirsada		X					Likovna k.
6.	Peco Meliha		X					Bosanski j.
7.	Zvirok Selma			X				Moja okolina
8.	Rubanović Mirela			X				Moja okolina
9.	Arnautović Lejla			X				Moja okolina
10.	<i>Selimović Kehrina</i>			X				Bosanski j.
11.	Rustempašić Selma	X						Historija
13.	Smajlović Alma				X			Engleski j.
14.	Begović Senad				X			Fizika
15.	Beganović Safet				X			Muzička k.
16.	Tokić Fatima				X			Tehnička k.
17.	Hodžić Selver				X			Tjelesna k.
18.	Košnić Faruk				X			Demokratija
19.	Zahirović Adnela	X						Vjerouauka

• Nastavnici-realizatori oglednih časova, obvezni su na oglasnoj tabli objaviti tačno vrijeme realizacije oglednog sata, prije na sedam dana.

• Obavezno prisustvo svih članova aktiva

A1

A1

OS „TRANIK“

IZVANVREDNI STRUČNI RAD

2

- 1) održavajuće oglednog seta za stručni aktiv na Školskoj razini

PRILOZI

- 1) plan oglednih časova u 2018/19.
nestanjuj godini;
- 2) nestanje priprema za ogledni sat
iz BT k "Zastavo se myče" I. Čančer

Oltefina

ffehrić
Osnovna škola „Travnik“

OGLEDNI SAT PREMA GPR-u OŠ „Travnik“

2018/2019.

**Za predmet Bosanski jezik i književnost
IKT „Zatidio se majke“ Ivan Cankar**

Zehrina Selimović

Razred: IV4

Datum: 12.3.2019.god.

OGLEDNI SAT PREMA GPR-u OS „Travnik“ 2018/2019.

Osnovna škola „Travnik“

Razred: IV4

Datum: 12.3.2019.god.

Zehrina Selimović

PRIPREMA ZA ČAS BOSANSKOG JEZIKA I KNJIŽEVNOSTI

Predmet: Bosanski jezik i književnost

Nastavna jedinica: IKT Zastudio se majke, I. Cankar

Tip nastavnog časa: obrada

Zadaci časa:

- odgojni – formiranje osobina pozitivnog karaktera kao što su iskrenost, poštenje, povjerenje,pokajanje i razvijanje pozitivnog odnosa i ljubavi prema majci;
- obrazovni – rad na doživljavanju i razumijevanju teksta, uočavanje mesta i vremena radnje, određivanje teme i ideje za tekst,određivanje osobina likova i karakterizacija glavnog lika kroz grupni rad,
- funkcionalni – bogaćenje učeničkog rječnika, osposobljavanje učenika za započinjanje i razmišljanje unaprijed o svojim postupcima , vrednovanje estetskih vrijednosti književnog teksta; razvijanje maštete, razvijanje sposobnosti mišljenja i logičkog zaključivanja,

Nastavne metode: razgovor, metoda usmenog izlaganja,metoda čitanja i rada na tekstu,metoda demonstracije,metoda pismenih radova

Oblici rada: frontalni, individualni i grupni rad

Nastavna sredstva i pomagala: tabla, kreda,udžbenik, hamer papir, nastavni listovi za grupe,flomasteri, selotejp,

STRUKTURA ČASA

Uvodni dio časa:

Kako bih učenike motivisali u uvodnom dijelu će dva učenika igrati igrokaz sa ulogama dva druga. Jedan drug je napravio grešku prema mami, a drugi ga savjetuje kako da riješi problem.

Igrokaz

Greška

Faris je tužan i sjedi u klupi.Dolazi Ajman veseo i srećan, te govori.

Ajman: Hej Farise, pogledaj kakvu sam dobio sličicu!Hej, šta je bilo? Što si tužan?

Faris: Ma ne znam, osjećam se potištreno?

Ajman: Zašto? Je'l imaš neki problem?

Faris: Pa zapravo imam.

Ajman: Pa pričaj, možda ti mogu pomoći.

Faris: Ne može mi niko pomoći.

Ajman: Pa reci je l' učenje, ocjene, škola?

Faris: Ne? Osjećam potištenu zbog mame.

Ajman: Zašto?

Faris: Pa znaš kada krenem iz škole ona me uvijek čeka. Svi moji drugovi idu kući sami, a ja vazda sa mamom. Svi me zezaju.Juče kad sam završio 4 čas ja izadem pred školu i vidim čeka me. Ne znam šta mi je bilo , ali sam se sakrio da me ne vidi i zaobilaznim putem sam otisao kući sa Bakiron.Kada sam došao

či video sam da je bila zabrinuta. Pitala me gdje sam do sada i da me čekala ispred škole. A ja sam joj kao da je uopšte nisam video. Osjećam da sam strašno pogriješio prema njoj. I šta sad da radim.

Aiman: Možda bi bilo dobro da joj napišeš jedno pismo izvinjenja.

Faris: Pa to je odlina ideja. Hoćeš mi ti pomoći u tome?

Aiman: Naravno ,pa zato služe drugari.

Poslije igrokaza razgovor sa učenicima:

1. Ko je od vas imao problem sličan Farisovom problemu?
2. Kako ste taj problem riješili?

Najava nastavne jedinice: Damas čemo analizirati jedan tekst koji govori o sličnom problemu a to je tekst "Zastidio se majke" Ivan Cankar - zapisujem naslov na tabli.

Glavni dio časa

Interpretativno čitanje teksta – nastavnik.

Psihološko– emocionalna pauza.

Postavljam pitanje učenicima –

1.Koja osjećanja su vam se pojavila prilikom čitanja teksta?

2. Ko je napisao ovaj tekst?

- *Analiza nepoznatih riječi*

varoš-mali gradic

dosezati-dostizati

poškopljen-poprskan

svežanj-zavežljaj

mnoštvo-mnogo ljudi, gomila

pregaća-zaštitna odjeća za kuharice

- *Globalna analiza s ciljem utvrđivanja stepena razumijevanja teksta*

1. O kome se govorи u ovom tekstu? Zapisujem likove na tabli.

2. Gdje je majka dočekala Jožu?

3. Gdje je Jože otisao da bi izbjegao susret s majkom pred školom?

4. Zašto je Jože rekao drugu da to nije njegova majka?

5. Zašto je majka pozurila u Jožin stan?

6. Gdje je Jože čekao majku?

7. Šta joj je tada rekao? Je li Jože tada slagao? Koja mu je bila teža laž?

8. Kada više Jožu nije bilo stid majke?

9. Na kraju priča ima vedar i pozitivan preokret. U čemu se on sastoјi?

10.Šta mu je na duši još dugo ležalo?

Poslije ove faze istaknuti temu, pisati je na tabli.

- *Određivanje mesta i vremena događaja radnje uz pomoć učenika.*

Zapisujem na tabli

Mjesto radnje: varoš, ispred škole, u stanu

Vrijeme radnje: proljeće Određivanje mesta i vremena radnje pripada kompozicionom dijelu i ja bih to ostavila za drugi čas rada na krijevnom tekstu

Tema:Kajanje

Poslije teme , prije rada u grupama, razgovarati o likovima, istaknuti vanjski izgled i osnovna proživljavanja, a poslije dati nastavne listice.

Ideja:Ljudi ne trebamo cijeniti po izgledu(ne treba da cijenimo ili ne bi trebalo cijeniti) cijeniti

Ne trebamo se stidjeti svojih roditelja

Nakon analize prelazimo na rad u grupama.

Učenici su raspoređeni u pet grupa.

Prvi zadatak kod svih grupa je isti.

Strategija je CITAT-KOMENTAR

Na osnovu ove strategije učenici će izvršiti karakterizaciju likova i odrediti im osobine

na osnovu citata iz teksta.

Drugi zadatak u grupama se razlikuje po sadržaju i odnosi se na razgovore unutar grupe i zaključke o tome.

I grupa

I.Zadatak-Pomoći ove tabele odredi po jednu osobinu likova.

Likovi	CITAT	KOMENTAR
majka		
Jože		

2. Zadatak-Pročitajte, razgovarajte i odgovorite na pitanja

Jožu možemo zbog počinjenog grjeha i osuđivati i razumjeti, jer u svojoj dječjoj duši Joža je bio dobar i osjećajan mladić.
Povedite malu raspravu o temi: „Zašto ga osuđujemo, a zašto ipak razumijemo njegov grjeh i zašto mu možemo oprostiti“.

Zašto ga osuđujemo?	Zašto mu možemo oprostiti?
---------------------	----------------------------

II grupa

I.Zadatak-Pomoće ove tabele odredi po jednu osobinu likova.

Likovi	CITAT	KOMENTAR
majka		
Jože		

2.Zadatak-Pročitajte, razgovarajte i odgovorite na pitanja.

Joža se pred školom zastidio malke.Joža je pogriješio. Ali ni mi nismo baš bezgrešni.
Razgovarajte o svojim grešakama prema majci.

Šta je Jože uradio pred školom?	Kako je Jože mogao drugačije postupiti kada je vidi majku?
---------------------------------	--

III grupa

1. Zadatak-Pomoće ove tabele odredi po jednu osobinu likova.

Likovi	CITAT	KOMENTAR
majka		
Jože		

2.Zadatak-Pročitajte,razgovarajte i odgovorite na pitanja.

Jože je prvi put slagao svom drugu. Zastidio se majčinog izgleda.Zašto ne bi trebalo ljude cijeniti samo po izgledu? Razgovarajte o tome.

Šta je Jože rekao drugu kada ga je pitao je li to njegova majka.Pronadite u tekstu i napišite to.

Šta je Jože trebao reći svom drugu kada ga ja pitao je li to njegova majka?

IV grupa

1. Zadatak-Pomoći ove tabele odredi po jednu osobinu likova.

Likovi	CITAT	KOMENTAR
majka		
Jože		

2.Zadatak-Pročitajte,razgovarajte i odgovorite na pitanja.

Ponekad dragim osobama ne kažemo istinu da ih ne bismo povrijedili. Jožina druga laž je bila teža. Zašto Jože nije tada majci rekao istinu.Razgovarajte o tome.

Koja je bila druga laž Jožina?Napišite.

Kako je Jože mogao drugaćije postupiti kada ga je majka pitala kako je nije vidio pred školom?

V grupa

1.Zadatak-Pomoće ove tabele odredi po jednu osobinu likova.

Likovi	CITAT	KOMENTAR

rajka

Jože

2.Zadatak-Pročitajte,razgovarajte i odgovorite na pitanja.

Ponekad kada pogriješimo kajemo se. Jože je plakao, ali to nije pomoglo da izbriše griješ sa svoje duše.Razgovaraјte o tome:

Šta leži na njegovoj duši? Napišite.

Šta je trebalo da uradi Joža kako bi se oslobođio osjećaja krivice? Napišite.

Zapisujemo neke od osobina likova koje su učenici naveli u CITAT-KOMENTAR. Na Određujemo temu i ideju i zapisujemo ih na tabli. Objašnjavam da se ova priča naziva još i „Grijeh“.
Učenici zapisuju zapis sa table ako ostane vremena,ako ne lijepe u sveske zapis sa table.

Završni dio časa:

Jedna učenica spontano na moj znak počinje pjevati

Odakle nam oči?

Rodila ih majka.

Odakle nam ruke?

Rodila ih majke.

Sve na svijetu rodila je majka.

Izlaze još četiri učenika jedan po jedan i govore citate o majci. Ovi citati bi trebali biti kao recital o majci.

Majka je blago koje trebamo čuvati, paziti i poštovati.

Ničije srce za nas ne bije tako jako kao srce naše majke.

Niko te neće ljubiti kao majka. Reci joj kad god možeš: VOLIM TE

Niko ne zna kao majka ni da voli ni da brine.

Zadaća: Napisati sastav Povrijedio/la sam majku?

TABLA

Rad na književnom tekstu

Zastidio se majke, I.Cankar

Nepoznate riječi:
varoš – mali grad
dosezati - dostizati
poškopljen – poprskan
svežani – zaveždaj

A
D
A2

A2

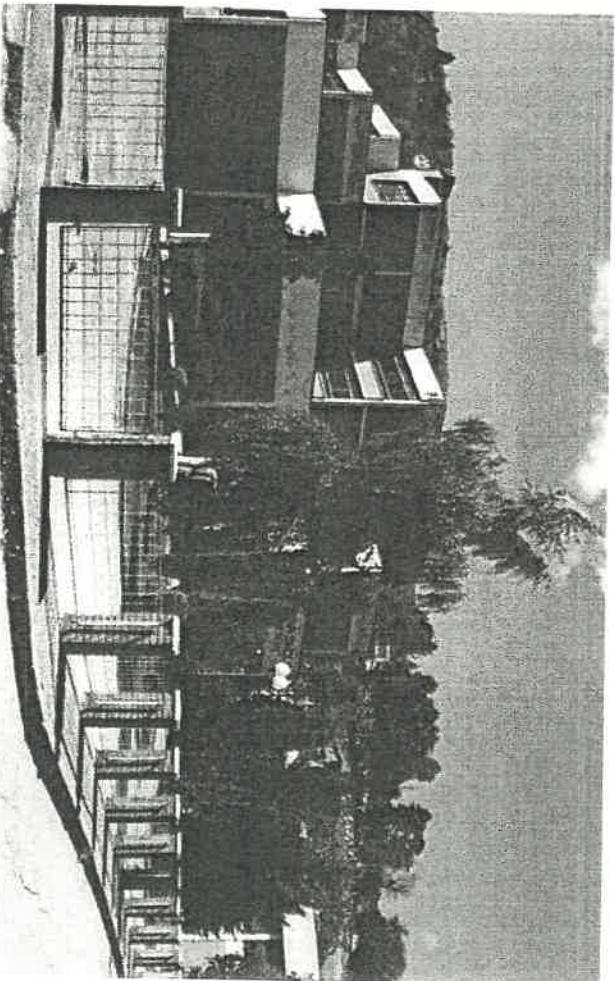
BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE

SBK/KSB

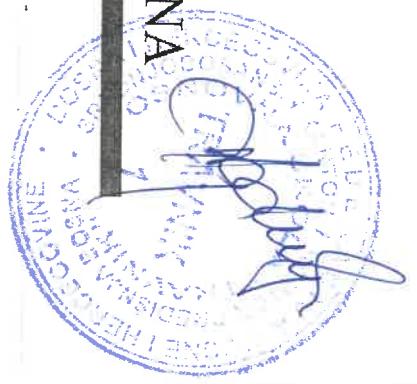
JU OSNOVNA ŠKOLA "TRAVNIK"

TRAVNIK

GODIŠNJI PROGRAM RADA ŠKOLE

ŠKOLSKA 2016/17.GODINA

6.7. Planiranje stručnog usavršavanja

Upute stručno usavršavanje realizirat će se na osnovu sastavljenih programa:

- a) individualno stručno usavršavanje (područja pedagoško-psihološka i stručno – metodička)
- b) kolektivno stručno usavršavanje u školi (razredno vijeće, stručni aktivni, oglednisiati, predavanja, seminar, radionice, studijska putovanja i sl.)
- c) individualna i kolektivna usavršavanja izvan škole (savjetovanje, seminar...)

Plan stručnog usavršavanja na temelju tačaka a), b), c).

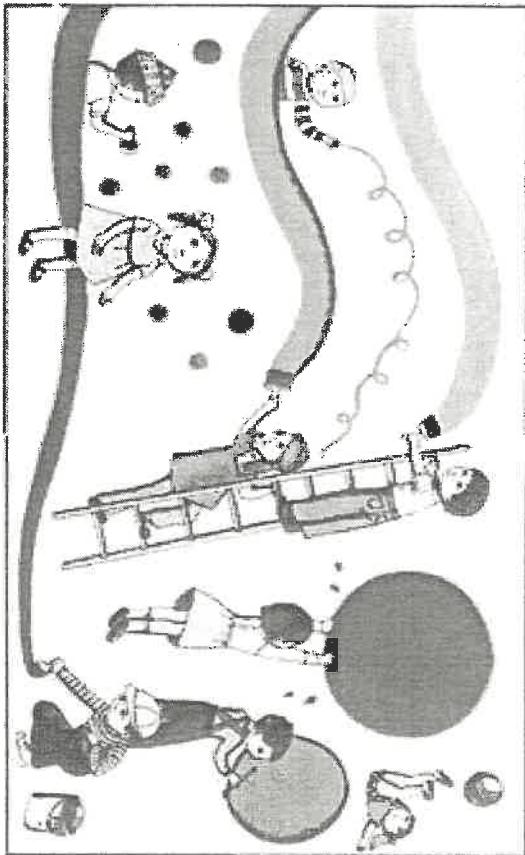
Tabela 31.

Re. br.	Ime i prezime	Tema	Način i vrijeme realizacije
1.	Ažderović Mirza	Uloga defektologa u školi	Nastavničko vijeće <ul style="list-style-type: none">• oktobar
2.	Šelimović Zehrina	Školski odgoj	Nastavničko vijeće <ul style="list-style-type: none">• decembar
3.	Bajramović Amra	Planiranje nastavnog rada	Nastavničko vijeće <ul style="list-style-type: none">• februar
4.	Enver Lisica	Kako postupati sa agresivnom djecom	Nastavničko vijeće <ul style="list-style-type: none">• april
5.	Stručni aktivni planirati	Uže stručne teme za nastavnike koji nisu obuhvaćeni drugim oblikom usavršavanja	Tokom godine
6.	Individualno stručno usavršavanje	Jedan broj nastavnika realizira doškolovanjem upisujući viši stopen studija	

A) 8. TEHNIČKI NASTAVNIČKO VJEĆE
PREDVIĐENO GR

OSNOVNA ŠKOLA „TRAVNIK“

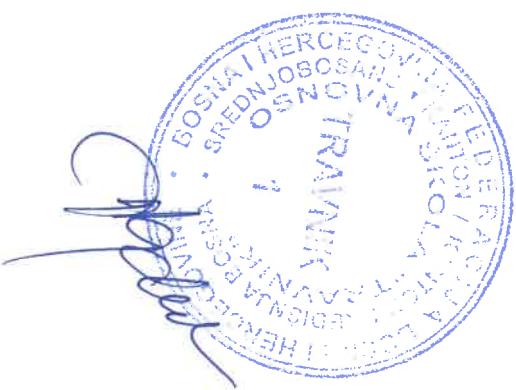

ŠKOLSKI ODGOJ

TEMA ZA STRUČNO PREDAVANJE NA NASTAVNIČKOM VJEĆU

Zehrina Selimović

Travnik, decembar, 2016.

ŠKOLSKI ODGOJ

TEMA 2/ NASTAVNIČKO VJEĆE

UVOD

Odgaj je pomoć u procesu formiranja čovjeka, usvajanju poželjnih osobina i oblikovanju ličnosti odgajanika. Odgoj je moguć jedino u ljudskom društvu. Odgoj je čvrsto povezan s razvojem i usavršavanjem ljudske zajednice. Bez odgoja ne bi bilo ljudskog društva niti njegove historije. Kako u zajednici tako i u razvoju svakog pjeđinca odgoj ima fundamentalno značenje. Umijeće, navike, sklonosti i sposobnosti svakog pojedinca u velikoj su mjeri rezultat odgoja. Jedno od najčešćih pitanja o odgoju je: Kada počinje odgoj? Do skora se vjerovalo da se proces odgoja odvija od rođenja, međutim istraživanja pokazuju da taj proces počinje mnogo ranije (pa i u prenatalnom razdoblju) do smrti kroz institucionalne i vaninstitucionalne oblike. Institucionalni odgoj dobrim se dijelom realizira u školama. Škola je nastala je iz objektivne društvene potrebe. S promjenom društva mijenjala se i škola i njena funkcija.

U ovom radu govorit će se o školskom odgoju zapravo kakav je to školski odgoj i kako nastavnici trebaju razvijati odgoj kroz temeljima odgojna područja, te koje kompetencije trebaju razvijati kod učenika. Da bi smo potpunije shvatili odgoj i školu kao jednog od faktora samog odgoja poči ćemo od njihovog definisanja.

Definisanje osnovnih pojmova

„Odgaj je sistemski organizovan proces kojim se izgrađuju pozitivne osobine ličnosti, stavovi, pogled na život i svijet, te karakterne i moralne, radne i društvene vrijednosti. U nastavi se ostvaruje dosljednom realizacijom konkretnih odgojnih zadataka“ <http://www.sbs.ba/wp-content/uploads/2015/01/Skola-koja-odgaja.pdf>.

„Odgaj je svjesna, namjerna, sistematizirana i organizirana ljudska djelatnost, kojom se utiče na razvoj čovjeka u fizičkom i duhovnom smislu, te na njegovo društveno uključivanje u društvenu zajednicu“ (Klauš i Mavrap, 2007, str. 184).

„Odgaj je svjesna i planski organizirana djelatnost, ima svoju svrhu i zadacę, svoj sadržaj i organizacione oblike, metode i sredstva odgoja;“ (Selimović i Selimović, 2015, str. 37).

„Škola najpoznatija i najvažnija, najmasovnija i najrazvijenija odgojna ustanova“ (Vukasović, 2001, str. 237).

„Škola je odgojno-obrazovna ustanova s nastavom kao središnjim poljem njezina djelovanja. U savremenim didaktičkim shvatanjima promatra se kao zajednica djelovanja svih njezinih subjekata: učenika, nastavnika, roditelja, stručnih suradnika, ostalih stručnjaka i djelatnika. Subjekti nastavom stječu: znanja, vještine, sposobnosti i navike.“ <https://hr.wikipedia.org/wiki/%C5%A0kola>

Škola koja odgaja

Škola je institucija od posebnog društvenog značaja. Ona je odobrazovno-odgojna ustanova i daleko smo od toga da ona prenenstveno postane odgojna pa potom obrazovna. Obrazovna komponenta se forsira u odnosu na odgojnu. Savremeni odgoj sve više učenike

ospособљава за самодогој(упознавање сеbe, свог односа према другима...) i самућење, дакле да ученици самостално износе своје dileme, напетости i да то znaju objasniti. U školama odgoj se ostvaruje kroz odgojne zadatke. Škola ima obavezu da postavi odgovarajuće ciljeve u odgojnog segmentu i da teži ka tome.

U okviru odgojnog djelovanja škola bi trebala osmisliti način djelovanja u oblasti prevencije neprihvatljivih oblika ponašanja, osmisliti sistem djelovanja kada se ova ponašanja javi, da primjenjuje odgovarajuću strategiju i prati njegovu primjenu, konstantno analizira stanje u školi. U svom odgojnem djelovanje škola bi trebala da osigura zajedničko razumijevanje pojma odgoja i ciljeva kod nastavnika, ali i kod učenika, osigurati da se svi ponašaju u skladu sa postavljenim ciljevima i pravilima. Ovdje je jasno da škola mora postaviti i jasno utvrditi pravila ponašanja kao i proceduru kada s pravila krše, te pružiti pomoć roditeljima da steknu vještine koje će primjenjivati kada se pravila krše.Kada govorimo o dugoročnim ciljevima odgoja i obrazovanja nastavnici i roditelji pa i članovi drugih zajednica se slažu da svako dijete treba da se pristojno ponaša i da bude odgojeno. Jedno pitanje koje proizilazi iz ovog jeste kako razvijati ličnost djeteta kroz odgoj?

Školski odgoj kroz temeljna odgojna područja

Škole svoju odgojnu ulogu nadovezuju na porodični i predškolski odgoj. Kroz mnogobrojne aktivnosti u nastavnom procesu nastoji i dalje uticati na pravilno formiranje ličnosti kroz razvoj temeljnih odgojnih područja: intelektualni, tjelesni,moralni,estetski,ekološki i radno-tehnički odgoj.

Intelektualni odgoj

Intelektualni odgoj podrazumijeva odgoj čovjeka kao intelektualnog bića. Pomoću intelektualnog odgoja ličnost postaje misaono i razumno biće sa svojim intelektualnim sposobnostima i kvalitetama. Intelektualni odgoj ima za cilj odgojiti tražioce i poznavaoce istine, razvijati kritički odnos prema činjenicama koje usvajaju. Zadaci intelektualnog odgoja su sticanje sistematskih znanja, razvoj umnih snaga i sposobnosti, razvoj intelektualne radoznalosti, znanstvenog pogleda na svijet i razvoj pozitivnih karakteristika ličnosti. Faktori intelektualnog odgoja su porodica, predškolske ustanove,škole, mas mediji, kulturne institucije i drugo.,„Čovjek u svom razvoju dostiže do onog stepena razvoja i uspijeva onoliko koliko mu dozvoljavaju njegove intelektualne sposobnosti.“ (Dervišbegović, 1997, str. 50).

Tjelesni odgoj

Svrha tjelesnog odgoja je pravilan tjelesni razvoj, unapređenje zdravlja, podizanje tjelesne sposobnosti i harmoničan razvoj ličnosti. Uloga nastavnika u tjelesnom odgoju učenika je veoma važna. Njihov zadatak nije samo da učenicima prenesu znanje i vještine, nego da kod njih formiraju potrebu za samostalnim i sistematskim bavljenje fizičkim odgojem i sportom.

Moralni odgoj

Moral se ogleda u aktivnom odnosu čovjeka prema svijetu. Mladog čovjeka treba odgajati u skladu sa društvenim normama i običajima. Smisao moralnog odgoja je formiranje moralnih shvatanja, uvjerenja i navika, te da čovjek misli, osjeća, i postupa u skladu s ljudskim dužnostima. Glavni cilja moralnog odgoja je formiranje moralne ličnosti, usvajanje moralnih normi, razvijanje moralne savjesti i svijesti, te usvajanje moralnih sankcija. Etape moralnog formiranja ličnosti su formiranje moralne spoznaje, moralnih uvjerenja i moralnog ponašanja i djelovanja. Kod odgajanika moramo razvijati osjećaj dužnosti i odgovornosti, moralnog djela, moralnih navika, volje i karaktera. U praksi srećemo četiri metode moralnog odgoja: metoda poučavanja, uvjерavanja, navikavanja i sprečavanja. Imamo i sredstva moralnog odgoja:sredstva usmjeravanja, podsticanja i sprečavanja.

Pomoću sredstava usmjeravanja usmjeravamo moralno formiranje učenika u pozitivnom pravcu, pomažemo formiranje moralnih spoznaja, uvjerenja i djelovanja. U sredstva usmjeravanja ubrajamo savjet, primjer, stvaranje idealna, dnevni red i rad. Sredstva podsticanja treba upotrebljavati rijđe jer odgajanik može postupati na određeni način da bi samo postigao poхvali, priznanje, nagradu i slično.

Sredstva sprečavanja podrazumijevaju sprečavanje i potiskivanje negativnih uticaja na odgajanike, da ih odvратi od sprovođenja loši djela. U sredstva sprečavanja ubrajamo nadzor, opomenu, zabranu, skretanje motiva i kaznu.

Estetski odgoj

Estetski odgoj podrazumijeva razvijanje sposobnosti za uočavanje, opažanje, doživljavanje, ocjenjivanje i stvaranje lijepog. Metode estetskog odgoja su posmatranje, slobodno izražavanje, estetska analiza i proučavanje teorije umjetnosti. Škola je najvažniji faktor estetskog odgoja koji se ostvaruje u nastavi, slobodnim aktivnostima. U mlađim razredima potrebno je da učenici uočavaju i doživljavaju estetske osobine, a u višim razredima potpuno shvatanje i kreiranje estetskih umjetničkih vrijednosti.

Radni i tehnički odgoj odgoj

Pod pojmom radni odgoj podrazumijeva se praktična djelatnost učenika u funkciji odgoja. Pod tehničkim odgojom podrazumijeva se teorijsko i praktično upoznavanje sa znanstvenim osnovama savremene proizvodnje. Postoje četiri područja ostvarivanja radnog i tehničkog odgoja: putem nastavnih predmeta, putem nastavnih predmeta prirodne grupe predmeta i matematike, u nastavi društvene grupe predmeta u nastavnim ekskurzijama.

Ekološki odgoj podrazumijeva stjecanje savremenih znanja, vještina, navika i stavova o ekološkim osobenostima, procesima i zakonima u životnoj sredini. Ekološki odgoj školske djece može se razvijati kroz programe i sadržaje koji će se prožimati kroz osnovne predmete o okolišu (biologiju, geografiju...), kroz strategiju permanentnog obrazovanja nastavnika i kroz organizaciju rada образовних ustanova.

Školski odgoj kroz razvijanje kompetencija

Da bi škola zadržala ulogu važnog faktora potreбno je modernizirati i demokratizirati. Proces demokratizacije zavisi od dosta od nastavnika. Odnos među njenim faktorima a to su učenik, nastavnik i nastavni sadržaj su temelj za provođenje demokratizacije. Škola bi trebala mijenjati odnos prema sadržajima koji bi trebali postati osnova iz koje će učenici učiti za život, ne za ocjenu.

Stoga da bi škola mogla pravilno formirati ličnost kroz temeljna odgojna područja ona bi trebala mijenjati metode rada koje podrazumijevaju kooperaciju i interakciju. Kao takva škola će moći osigurati pravilan i efikasan odgojni uticaj, zatim koristiti i spriječavati neželjene odgojne uticaje. Pojava informacione tehnologije zahtijeva nove oblike komunikacije i interakcije između učenika i nastavnika.

Sa učenicima bi trebalo uspostaviti sraćan kontakt, biti susretljiv i poštovati učenika. Najbolje odgojno sredstvo je lični primjer. Kod nastavnika mora dominirati sklad misli i riječi, samokontrola u ponašanju, stalozelenost, smirenost i planiranje svog rada. Uspješnost odgojnog djelovanja u školi zavisi od međuljudskih odnosa i komunikacijske klime. Odnos treba da bude zasnovan na emocijama, empatiji, iskrenosti, Nova paradigma školske edukacije je škola kao životna zajednica. Zadatak savremene škole je da odgoj transformiše u samoodgoj, a obrazovanje u samoobrazovanje.

Današnje škole učenike bi trebale pripremati za život u drugoj polovini 21.stoljeća jer njihov životni, profesionalni i radni vijek nastupit će u budućnosti. Za život u budućnost bit će neophodno razvijanje kognitivnih, emocionalnih, socijalnih i radno-akcionih. Pod kognitivnim kompetencijama podrazumijevaju se procesi uključeni u učenje. Kognitivne kompetencije su izdvajanje bitnog od nebitnog, vještina odabira informacija, pamćenje, razumijevanje problema i donošenje razumnih rješenja i sl. Emocionalne kompetencije su sposobnost ili spretnost ličnosti da razumije vlastite kao i emocije drugih, da ih nadograđuje i usavršava. Emocionalne kompetencije zasnivaju se na emocionalnoj inteligenciji. Kod emocija je važna kontrola i samokontrola ometajućih emocija. Zadatak nastavnika ali i roditelja je da kod učenika uspostavi samokontrolu kako se ne bi desilo da emocija šteti djetetu. Takođe bitno je da nastavnik kod učenika razviju empatiju dakle postavljanje sebe u poziciju druge osobe i njenih misli kako bi tu ulogu mogli razumjeti. Vrijeme u kojem živimo zahtjeva od ličnosti da se brzo adaptira, da bude fleksibila te bi nastavnici u svojim odgojnim postupcima trebali podsticati svoje odgajanike i tako razvijali sigurnost i samopouzdanje u učenju. Sve češće se pomije i pojам emocionalne inteligencije koja podrazumijeva sposobnost uočavanja, prepoznavanja i vrednovanja emocija, dakle sposobnost regulisanja emocija u svrhu emocionalnog i intelektualnog napretka.

Socijalne kompetencije određuju način na koji pojedinac koristi socijalne vještine u sredini. Socijalna vještina je ustvari kontrolisanje vlastitog ponašanja, socijalna kompetencija je ostvarivanje ličnog cilja uz odgovarajuće korištenje socijalnih vještina. Da bi dijete postiglo socijalnu kompetenciju ono se treba osjećati dio grupe. U školi dijete treba da se osjeća djelom razredne zajednice. U školi dijeca trebaju da nauče da ispravno komuniciraju. Uslijed nepravilne komunikacije može doći do sukoba ili nasilja. Uloga nastavnika je da razvija interaktivne i kooperativne modele učenja koji omogućavaju saradnju među djecom.

Radno-akcione kompetencije su svaka djelatnost učenika koja je u funkciji odgoja i obrazovanja. Da bi kod učenika razvili ovu kompetenciju nastavnici bi trebali da što aktivnije uključe učenike u nastavni proces i pruže im priliku za davanje prijedloga i inicijativa u radu. Da bi učenike osposobili za radno-akcionu kompetenciju i sami nastavnici ih trebaju posjedovati.

ZAKLJUČAK

Odgojno djelovanje je jedino moguće u ljudskoj vrsti. Da nema odgoja i njegove funkcije ne bi čovjek imao ni svoju historiju. Odgoj je prolazio kroz razne etape društvenih sistema i bitno je uticao na društvo i pojedinca u društvu. Postoje mnogi faktori odgoja među kojima je škola koja svojim odgojnim djelovanjem struktuirala društveni sistem i pomaže u formiranju ličnosti. Školski odgoj bi se trebao ostvarivati kroz temeljna odgojna područja i kroz ospособljavanje učenika za odgovarajuće kompetencije. U sklopu svog djelovanja škola bi se trebala prilagođavati društvenim promjenama i potrebama jedne zajednice. Škola bi trebala biti organizacija koja uči i u prvi plan stavlja odgojne ciljeve i zadatke koji su zanemareni. U školi je potrebno uspostaviti nove oblike komunikacije jer se sve češće traži timski rad. Novo doba traži novu strategiju u organizaciji nastave i nastavnog procesa i upravljanje tim procesom. Krenuvši od tih strategija uveliko bi doprinijeli kvalitetu rada u školi, a samim tim i školskom odgoju.

LITERATURA

- Selimović, H. i Selimović,Z. (2015). *Opšta pedagogija*. Travnik: Univerzitet u Travniku, Edukacijski fakultet.
<http://www.sbs.ba/wp-content/uploads/2015/01/Skola-koja-odgaja.pdf>, očitano 8.11. 2016.
<https://hr.wikipedia.org/wiki/%C5%A0kola>, očitano 8.11. 2016.

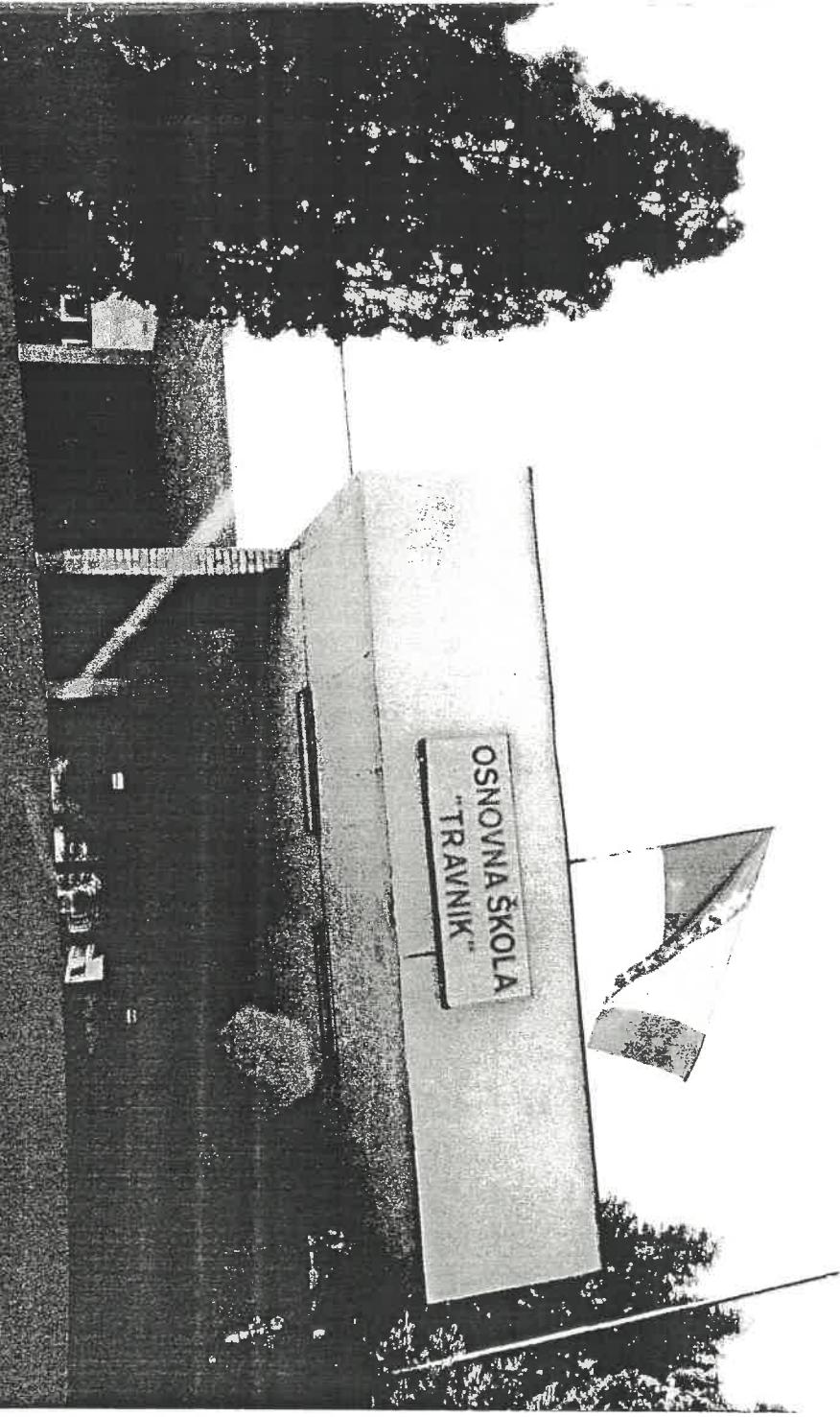

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
SREDNJOBOSANSKI KANTON

OPĆINA TRAVNIK

JU OŠ "TRAVNIK"

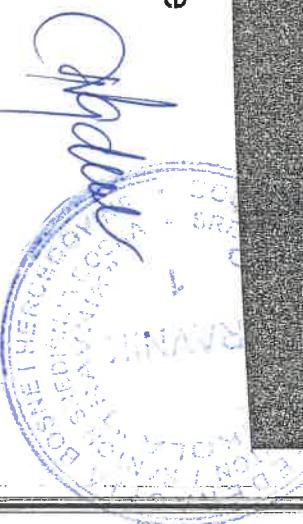
AH

GOĐIŠNJI PROGRAM RADA

Za školsku 2020/21. godinu

Travnik, oktobar 2020. godine

AH

20/20/2021

Slobodne aktivnosti

Tabela 27.

2020/2021

Redni	Sekcija	Sedmični fond sati	Zaduženi nastavnici
1.	Muzičko-scenska „Prvačići za prvačice“	1	Rubanović Mirela
2.	Muzičko-scenska „Prvačići za prvačice“	1	Arnautović Lejla
3.	Muzičko-scenska „Prvačići za prvačice“	1	Zvrko Selma
4.	Muzičko-scenska „Prvačići za prvačice“	1	Dervić Tarik
5.	Mali Folklor	1	Ribić Belma
6.	Dramska	1	Kasumović Fatima
7.	Recitatorska	1	Kukić Amina
8.	Dramsko-recitatorska	1	Kozar Lamija
9.	Recitatorska	1	Čamđžić Edina
10.	CK/CP	1	Rubanović Mirela
11.	Recitatorska	1	Jašarević Alja
12.	Vjeće učenika	1	Buzadžija Fatima
13.	Primijenjena umjetnost	1	Maida Hodžić - Čosić
14.	Likovna	1	Miljerić Šerifa
15.	Literarna	1	Skaka Fatima
16.	Primijenjena umjetnost	1	Grahić Amira
17.	Likovna	1	Ganić Alma
18.	Ritmčika	1	Alihodžić – Gabrić Amina
19.	Zabavna matematika	1	Bradařić Mirjana
20.	Literarna sekcija	1	Selimović Željina
20.	Literarna	1	Crnkic Mirzeta
21.	Recitatorska	1	Peco Melija
22.	Dramska	1	Lisica Enver
23.	Folklorena	1	Kavazović Asja
24.	Hor i orkestar	1	Beganović Safet
25.	Ritmčika	1	Šljak Ramiza
26.	Planinarska	1	Tokić Fatima
27.	Maketarska	1	Ramić Čamil
28.	Prva pomoć	1	Košnić Faruk
29.	Mali nogomet	1	Osmanagić Ibrahim
30.	Hor illahija(viši)	1	Indžić Abdulkadir
31.	Mladi učači Kur'ana/ Hor illahija(niži)	1	Zahirović Adnela
35.	Likovna	1	Glavaš Mirsada
36.	Ekološka	1	Mehović Mulija
37.	Saobraćajna	1	Kahvedžić Zlata

AH

Javne manifestacije–koordinatori: Beganić Safet i Husanović Haris

Manifestacija	Datum	Mjesto	Sadržaj
Dječija nedjelja	Prva nedjelja oktobra	škola	Panoi odjeljenja –izložba u holu
Oktobar–mjesec knjige	oktobar 2020.g.	škola	- panoji/literarni radovi
Dan učitelja	5. oktobar	škola	- Izlet po dogovoru
Dan državnosti	Novembar, 2020.g.	škola	- izrada tematskih panoa - Izbor najboljih likovnih i literarnih radova
Dan dječije radošti	31.12.2020.g.	škola	Priredba
Dan nezavisnosti	1. mart 2021.g.	škola	kviz "Stazama nezavisnosti" 2-3 prigodne tačke
Dan škole	21.mart 2021.g.	školsko dvorište	- smotra likovnog literarnog i dr. učeničkog stvaralaštva - sportski turniri (mali nogomet, rukomet i košarka) KJD - program
Ramazanski bajram	Maj, 2021.g.	sala	Prikidan vjerski program
Prvačići za prvacice	Maj/juni 2021.g.	sala	KJD - program

BOSNA I HERCEGOVINA

FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE

SREDNJOBOSANSKI KANTON/KANTON SREDIŠNJA BOSNA

OPĆINA TRAVNIK

OSNOVNA ŠKOLA TRAVNIK

Datum: _____

POTVRDA

O angažovanju uposlenika OŠ "Travnik" Zeljne Selimović

Potvrda se izdaje u svrhu dokazauz obrasce 01,02,03,Pravilnika o ocjenjivanju ,napredovanju i stjecanju statusa u osnovnim i srednjim školama SBK.

Datum angažovanja: 25.10.2021. do 25.5.2022.god.

Provđene aktivnosti ,posao zadatka:

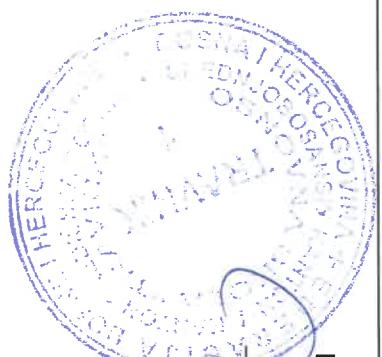
TEHATSKA JANA /2021A/ 24
IZVJEŠTAJ RADORE U PONUDU
JAMNIH manifestacija u
shokswi / 2020 / 21. god.

Potpis nastavnika:

Željna

Direktor škole:

Bojan

OŠ „Travnik“

doc.dr. Zehrina Selimović

IZVJEŠTAJ O UREĐENJU UČIONICE

Predmet rada:Izvještaj o uređenju učionice z period od septembra do maja školske 2020/2021.godine.

Kao razrednica 14 doc.dr. Zehrina Selimović podnosim izvještaj o uređenju učionice 14 za period septembar / maj 2020/2021.godine.

Sadržaj izvještaja:

1. Uređenje učionice za doček prvačića (prilog na web stranici škole o prijemu prvačić)
2. Obliježeno godišnje doba jesen (
3. Obliježena prva sedmica u oktobru „Sedmica dječijih prava“ (u prilogu slika panoa)
4. Obliježen oktobar mjesec knjige (u prilogu slika panoa)
5. Obliježen Dan državnosti BiH 25.11. 2020. (u prilogu slika panoa)
6. Obliježeno godišnje doba zima (u prilogu slika panoa)
7. Obliježen Dan dječje radosti
8. Obliježen 1. MART –Dan nezavisnosti BiH (u prilogu slika panoa)
9. Obliježen 8.MART (PANO U HODNIKU –PRLOG SLIKE)
10. Obliježen 21. MART –Dan OŠ „TRAVNIK“ (na web stranici škole i kao prilog slika panoa)
11. Obliježeno godišnje doba proljeće
12. Obliježen Dan planete Zemlje 22.4.2021.
13. Obliježen Praznik rada (pano)
14. Obliježeno godišnje doba ljeto

BOSNA I HERCEGOVINA

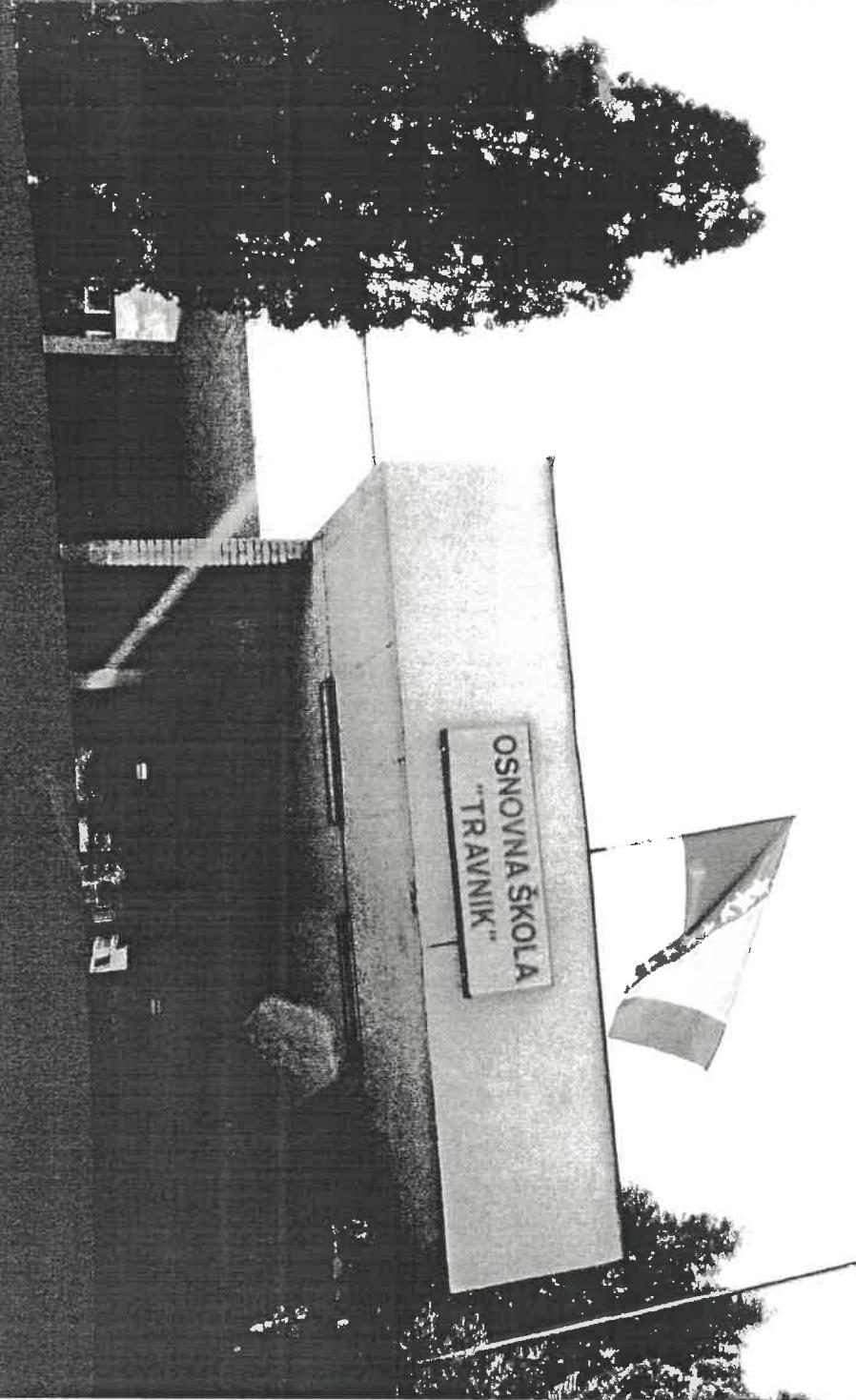
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE

SREDNJOBOSANSKI KANTON

OPĆINA TRAVNIK

JU OŠ "TRAVNIK"

A5

GODIŠNJI PROGRAM RADA

Za školsku 2020/21. godinu

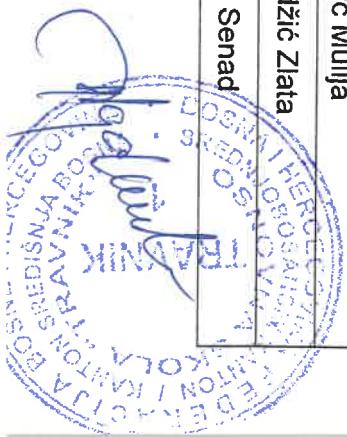
Travnik, oktobar 2020. godine

2020/21

Slobodne aktivnosti
Tabela 27.

Redni broj	Sekcija	Sedmični fond sati	Zaduženi nastavnici
1.	Muzičko-scenska „Prvačići za prvačice“	1	Selimović Zehrina
2.	Muzičko-scenska „Prvačići za prvačice“	1	Miletić Šerifa
3.	Muzičko-scenska „Prvačići za prvačice“	1	Skaka Fatima
4.	Muzičko-scenska „Prvačići za prvačice“	1	Grahić Amira
5.	Mali Folklor	1	Ribić Belma
6.	Dramska	1	Kasumović Fatima
7.	Recitatorska	1	Kukić Amina
8.	Dramsko-recitatorska	1	Fazlić Senid
9.	Recitatorska	1	Čamđžić Edina
10.	CK/CP	1	Rubanović Mirela
11.	Recitatorska	1	Jašarević Ajla
12.	Vjeće učenika	1	Buzadžija Fatima
13.	Primijenjena umjetnost	1	Majda Hodžić - Čosić
14.	CK/CP	1	Filipović Almira
15.	Literarna	1	Arnautović Lejla
16.	Muzičko –scenska	1	Zvрko Selma
17.	Likovna	1	Ganić Alma
18.	Ritmika	1	Alihodžić – Gabrić Amina
19.	Zabavna matematika	1	Bradarić Mirjana
20.	Literarna	1	Crnkic Mirzeta
21.	Recitatorska	1	Peco Meliha
22.	Dramska	1	Lisica Enver
23.	Folklorena	1	Kavazović Asja
24.	Hor i orkestar	2	Beganović Safet
25.	Ritmika	1	Šljjak Ramiza
26.	Planinarska	1	Tokić Fatima
27.	Maketarska	1	Ramić Čamil
28.	Košarkaška	1	Košnić Faruk
29.	Mali nogomet	1	Osmanagić Ibrahim
30.	Hor illahija (viši)	1	Indžić Abdulkadir
31.	Mladi učači Kur'ana/	2	Zahirović Adnela
35.	Likovna	1	Glavaš Mirsada
36.	Ekološka	1	Mehović Mulija
37.	Saobraćajna	1	Kahvedžić Zlata
38.	Prva pomoć	1	Durmić Senad

Javne manifestacije–koordinatori: Beganović Safet i Husanović Haris

Manifestacija	Datum	Mjesto	Sadržaj
Dječija nedjelja	Prva nedjelja oktobra	škola	Panoj odjeljenja –izložba u holu
Oktobar–mjesec knjige	októbar 2020.g.	škola	panoi/literarni radovi
Dan učitelja	5. októbar	škola	- Izlet po dogovoru
Dan državnosti	Novembar, 2020.g.	škola	- izrada tematskih panoa - Izbor najboljih likovnih i literarnih radova
Dan dječije radosti	31.12.2020.g.	škola	Priredba
Dan nezavisnosti	1. mart 2021.g.	škola	kviz "Stazama nezavisnosti" 2-3 prigodne tačke
Dan škole	21.mart 2021.g.	školsko dvorište	- smotra likovnog, literarnog i dr. učeničkog stvaralaštva - sportski turniri (mali nogomet, rukomet i košarka) KJD - program
Ramazanski bajram	Maj, 2021.g.	sala	Prikidan vjerski program
Prvačići za prvačice	Maj/juni 2021.g.	sala	KUD - program <i>Zlatneka</i>

45

BOSNA I HERCEGOVINA

FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE

SREDNJOBOSANSKI KANTON/KANTON SREDIŠNJA BOSNA

OPĆINA TRAVNIK

OSNOVNA ŠKOLA TRAVNIK

Datum: _____

POTVRDA

O angažovanju uposlenika OŠ "Travnik" _____

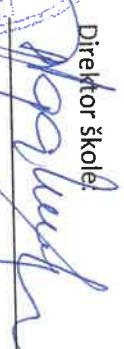
Potvrda se izdaje u svrhu dokazu uobičajene obrasce 01,02,03, Pravilnika o ocjenjivanju, napredovanju i stjecanju statusa u osnovnim i srednjim školama SBK.

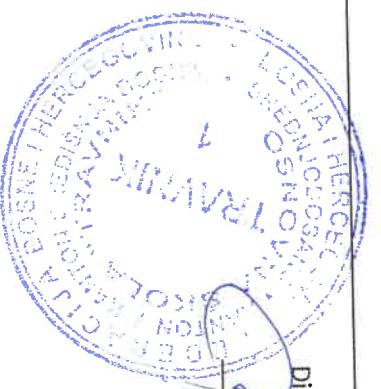
Datum angažovanja: _____

Provvedene aktivnosti, posao zadatka:

Potpis nastavnika:

Direktor škole:

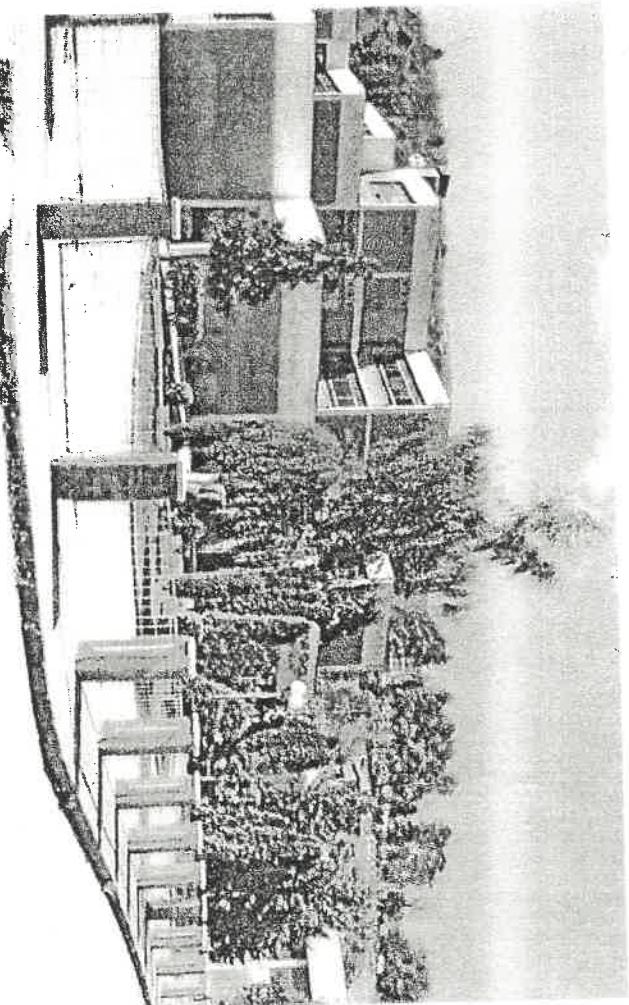

AG

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
SBK/KSB
JU OSNOVNA ŠKOLA "TRAVNIK"
TRAVNIK

GODIŠNJI PROGRAM RADA ŠKOLE

ŠKOLSKA 2019/20.GODINA

4.6. Stručni aktiviti u školi +

1. krok
postavljanje stručnih aktivnosti

Tabela 19.

Red.br	Stručni aktivitiv	Broj članova	Predsjednik aktiva
1.	Aktiv I i II razreda	8	Mirjana Bradarić
2.	Aktiv III i IV razreda	7	Lejla Arnautović
3.	Aktiv V razreda	4	Zehrina Selimović
4.	Aktiv bosanskog jezika	5	Mirzeta Crnkić
5.	Aktiv stranih jezika(engleski, njemački ,turski i arapski)	6	Asja Kavazović
6.	Aktiv matematike i fizike	5	Agačević Ifeta
7.	Aktiv tehničke kulture i informatike	4	Tokić Fatima
8.	Aktiv biologije, hemije i kulture življenja	5	Mehović Mulija
9.	Aktiv vještina i vjeronauke	7	Irdžić Abdulkadir
10.	Aktiv historije i geografije	4	Pehilji Mahir

Annastavno osoblje

Tabela 20.

R.b	Ime i prezime zaposlenika	Radno mjesto	Školska sprema	Godine staža	Sedmični broj sati	Napomena
1.	Lišica Jasminka	Ped.psih.	VSS	37	40	
2.	Ažderović Mirza	Def.logoped	VSS	11	40	
4.	Telalagić Jasmina	Sekretar	VSS	28	40	Zamjena po konkursu Otužbir Amela do povratka sa bolovanja
5.	Sarajčić Almedina	Adm. rad.	SSS	23	40	
6.	Toroman Nusret	Domar	SSS	37	40	
7.	Belegić Azra	Pom. rad.	SSS	12	40	Zamjeda po konkursu Dautović Azra do povratka s porodičnog
8.	Dedić Zilja	Pom.rad.	OŠ	20	40	
9.	Delić Seida	Pom.rad.	OŠ	22	40	
10.	Grahic Emsada	Pom.rad.	OŠ	2	40	
11.	Halep Esma	Pom.rad.	OŠ	21	40	
12.	Pihura Rahima	Pom.rad.	OŠ	19	40	
13.	Sijah Zedin	Pom.rad.	OŠ	21	40	
14.	Vrbanjac Hatidža	Pom.rad.	OŠ	23	40	
15.	Kovačević Admir	Pomoć.rad.	OŠ	6	40	

4.8.Nacionalna struktura zaposlenika u školi

Tabela 21.

Bošnjaci	Hrvati	Srbi	Romi	Ostali	Ukupno
69	1	0	0	3	73

Travnik: 30. 08. 2019 godine

Na osnovu člana 61. Zakona o osnovnoj školi, čl. V Pedagoških standarda i NPiP za osnovnu školu ,čl.105.Pравила škole i broja formiranih odjeljenja u školskoj 2019 /2020. godini direktor Škole donosi :

R J E Š E N J E

o strukturi i normi časova u okviru **40** - časovne nastavne radne sedmice za školsku 2019 / 2020. godinu

Nastavnik: Šešimović Žefirina

Platni razred: III - Koeficijent : 3,90

Predmet/ Razred-odjeljenje: Razredna nastava V 4

Redni broj	Vrsta posla - Radni zadaci (struktura časa)	Broj časova	Razredništvo
1.	REDOVNA NASTAVA		V-4
1.1.	Redovna nastava	17	
1.2.	Pripreme (50 %)	8	
1.3.	Specifičnost (ispravka i ocjenjivanje pism.radova,priprema,kontroli grafi.radova)	4,5	
2.	OSTALI OBLCI ODGOJNO-OBRZOVNOG RADA	UKUPNO 1. :	29,5
2.1.	Odgajjni rad u odjeljenjskoj zajednici	1	
2.2.	Odgajjni rad u OZ s inkluzijom	1	
2.3.	Doprinska nastava	1	
2.4.	Dodatna nastava / priprema za takmičenja	1	
2.5.	Slobodne aktivnosti -sekcija	1	
2.6.	Hor		
2.7.	Fakultativna nastava		
2.8.	Inovacije -Nove metodologije rada u nastavi		
2.9.	Izborna nastava		
2.10.	Pripreme (50-100%)	1,5	
3.	OSTALI POSLOVI I ZADACI (ovismo o sposobnostima i sklonostima nastavnika i potrebama Škole)	UKUPNO 2. :	4,5
3.1.	Stručno usavršavanje	1	
3.2.	Rad u stručnim organima Škole	1	
3.3.	Rad na pedagoškoj dokumentaciji	1	
3.4.	Saradnja sa roditeljima,pedagogom i bibliotekarom	1	
3.5.	Saradnja sa lokalnom zajednicom		
3.6.	Takmičenja na kantonalm i višim nivouma		
3.7.	Dežurstvo	1	
3.8.	Poslovi po malogu direktora	0,5+0,5	
3.9.	Predsjednik sindikata Škole	UKUPNO 3. :	6
	SVEGA (1+ 2 + 3).		40
	Prekovremeni časovi (sedmično)		
	Naziv sekcije koju nastavnik vodi . dramska		

Pravna pouka: Protiv ovog Rješenja može se podnijeti prigovor Upravnom odboru škole u roku od 8 dana od dana prijema.

Dostaviti:
 - Nastavniku-čilj
 - dosje
 - a/a

DIREKTOR ŠKOLE
 Dženđan Aganović

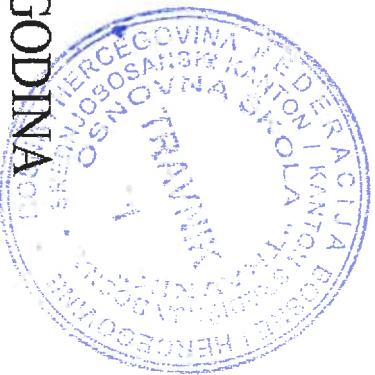
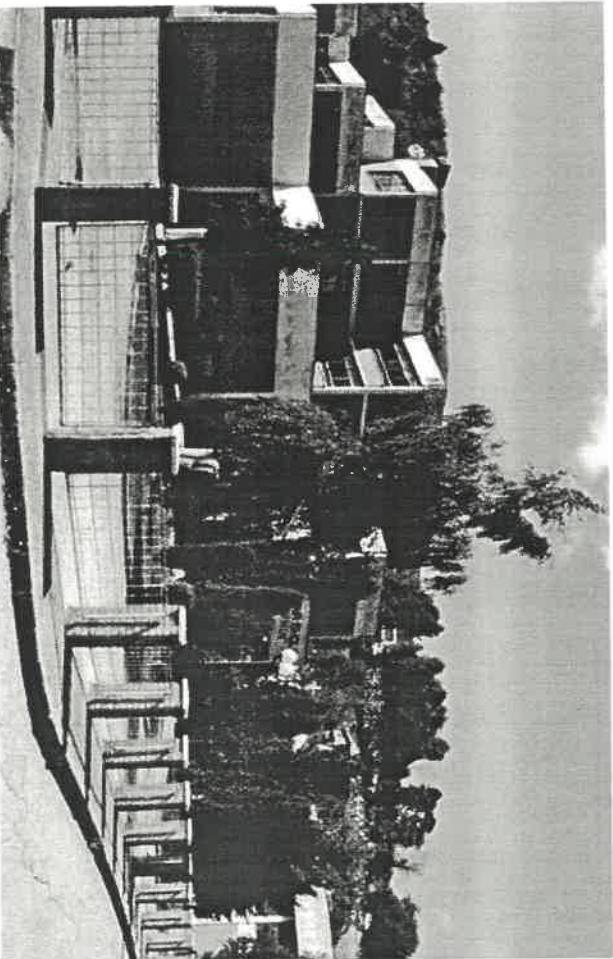
47

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE

SBK/KSB

JU OSNOVNA ŠKOLA "TRAVNIK"
TRAVNIK

GODIŠNJI PROGRAM RADA ŠKOLE

ŠKOLSKA 2016/17.GODINA

5.7. Slobodne aktivnosti

Tabela 28.

Redni broj	Sekcija	Sedmični fond sat	Zaduženi nastavnici
1.	Muzičko-scenska "prvačići za prvačice"	1	Mirela Rubanović /CK/CP
2.	Muzičko-scenska "prvačići za prvačice"	1	Leja Arnavutović
3.	Muzičko-scenska „prvačići za prvačice“	1	Selma Zvko
4.	Ritmička	1	Fatima Skaka
5.	Dramska (svoja smjena)	1	Šerifa Miletić
6.	Muzičko-scenska	1	Amira Grahić
7.	Recitatorsko-dramска	1	Zehrina Selimović
8.	muzička	1	Fatima Kasumović
9.	Folklor	1	Belma Ribić
10.	Ekološka	1	Amina Kukić
11.	Sportska -dječaci	1	Senid Fazlić
12.	Likovna	1	Alma Ganić
13.	Zabavna matematika	1	Mirjana Bradarić
14.	CK/CP	1	Esma Čorhodžić
15.	Literarna (svoja smjena)	1	Ajla Jašarević
16.	Mali hor	1	Almira Filipović
17.	Sportska-djevojčice	1	Fatima Buzadžija
18.	Literarna (svoja smjena)	1	Majda Čosić Hodžić
19.	Dramska	1	Mirzeta Crnkić
20.	Literarna predmetna nastava i KID	2	Melija Peco
21.	Recitatorska	1	Enver Lisica
22.	Folklorena	1	Asja Kavazović
23.	Prva pomoć	1	Mulija Mehović
24.	Ekološka /zdrava škola	1	Hozic Rukija
25.	Saobraćajna i maketarska	2	Ramić Čamil
26.	Maketarska	1	Fatima Tokić
27.	Košarka(m)	1	Ibrahim Osmanagić
28.	Sportska (dj)	1	Selver Hodžić
29.	Kaligrafija /hor ilahija(viši)	1	Indžić Abdulkadir
30.	Hor ilahija (niži)	1	Zahirović Adnela
31.	Hor i orkestar	2	Beganović safet
32.	Ritmička	1	Šljjak Ramiza
33.	Likovna	1	Šljjak Mirsada
34.	Informatička VI	1	Alibegović Belma
35.	Hor –turski jezik	1	Peskic Emin
	SVEGA	38	

Boško

UNIVERZITET U ZENICI
FILOZOFSKI FAKULTET
7. međunarodni naučno-stručni skup – *Obrazovanje, jezik, kultura: tendencije i izazovi*

PROGRAM

7. međunarodnog naučno-stručnog skupa *Obrazovanje, jezik, kultura: tendencije i izazovi*

ČETVRTAK, 26.04.

8:00 – 9:30	registracija učesnika
9:30 – 10:00	otvaranje, pozdravne riječi
10:00 – 11:30	plenarna izlaganja
11:30 – 12:00	kafe pauza

12:00 – 13:30

SALA 1: Sekcija 1 – Anglistika

- Voditelji: dr. sc. Nebojša Vasić, dr. sc. Edina Rizvić-Eminović
1. dr. sc. Nebojša Vasić
METODIČKI ASPEKT SEMANTIČKIH PROMJENA
 2. dr. sc. Edina Rizvić-Eminović, mr. sc. Melisa Bureković
ASPEKT I ASPEKATSKA OBLJEŽJA GLAGOLA
 3. dr. sc. Adnan Bujak, Henrijeta Pašagić
COMPUTER-MEDIATED COMMUNICATION IN ENGLISH LANGUAGE LEARNING
 4. dr. sc. Viljana Dubravac, dr. sc. Anna Brdarević-Čeljo, dr. sc. Mima Begagić
THE PRESENCE OF THE BRITISH AND AMERICAN ENGLISH VARIETY AMONG THE FIRST-YEAR STUDENTS AT THE UNIVERSITY OF ZENICA
 5. dr. sc. Izela Habul-Šabanović
FROM PICTURE TO STORY: USING CREATIVE WRITING TASKS TO ENHANCE MOTIVATION AND LEARNING IN EFL CLASSES
 6. dr. sc. Nejla Kalajžićalihović
THE LEXICAL SYLLABUS – AN APPLICATION OF VOCABULARY DATA MINING TO MULTIMODAL TEXTS
 7. Feda Imamović, MA
SOME ASPECTS OF WH-MOVEMENT AND SUBJECT-AUXILIARY INVERSION IN SPANISH AND ENGLISH ROOT AND EMBEDDED QUESTIONS

SALA 2: Sekcija 2 - Obrazovanje

Voditelji: dr. sc. Elma Begagić, dr. sc. Aida Rizvanović

- ZNAČAJ TIMSKOG RADA U KONTEKSTU PROFESIONALNOG DJELOVANJA SOCIJALNIH PEDAGOGA
1. dr. sc. Hazim Selimović, dr. sc. Nermiņ Mulaosmanović, Zehrina Selimović, MA
INTERPERSONALNI ODНОС У NASTAVI
 2. dr. sc. Šejla Bjelošolić, dr. sc. Lejla Kafedžić
OD STIGME DO ŠKOLSKOG (NE)USPIJEHA
 3. dr. sc. Lejla Muratović
DAROVITI UČENICI – UČENICI SA POSEBNIM ODGOJNO-OBRZOVnim POTREBAMA
 4. dr. sc. Nermiņ Tuferkēć
PRIRODA STUDENTSKE PERCEPCIJE PORODIČNOG ISLAMSKOG ODGOJA
 5. dr. sc. Nezir Halilović
POUZDANOST REZULTATA SAMOEVALUACIJE PRI TESTIRANJU UČENIČKIH ZNANJA
 6. dr. sc. Sandra Kadum, Dijana Orešovec, MA
DAROVITI UČENICI: IZAZOV U OBRAZOVANJU BUDUĆIH UČITELJA
 7. dr. sc. Semir Sejanić
INFORMACIJSKO-KOMUNIKACIJSKA TEHNOLOGIJA U PREDMETNOJ NASTAVINI A BOŠNJAČKOG JĘZYKA
 8. dr. sc. Semir Sejanić
PODRUČJU HERCEGOVACKO-NERETVANSKOG KANTONA
 9. dr. sc. Tarik Obralić, dr. sc. Hanifa Obralić
IDEALNI TIPOVI U VREDNOVANJU OBRAZOVNIH EFEKATA

13:30 – 14:30 ručak**14:30 – 16:30****SALA 1: Sekcija 3 – Germanistika i turskologija****Voditelji:** dr. sc. Amela Ćuković, dr. sc. Edina Solak

1. dr. sc. Memnuna Hasanica
ZUR FUNKTION UND STRUKTUR VON WORTNEUBILDUNGEN IN DER DEUTSCHEN SPRACHE MIT SCHWERPUNKT AUF DIE VERWENDUNG VON ANGLIZISMEN
2. dr. sc. Zineta Lagumđžija
INHÄRENT REFLEXIVE VERBEN IN DER POLITISCHEN BERICHTERSTATTUNG DER AUSGEWÄHLTEN DEUTSCHEN TAGESZEITUNG
3. mr. sc. Almina Listić-Hedžić
„RÜNTER VOM GAS!“ – ZUSAMMENSPIEL ZWISCHEN SPRACHE UND BILD IN EINER VERKEHRSSICHERHEITSKAMPAGNE
4. dr. sc. Amela Ćuković
DEUTSCH IN BOSNIEN UND HERZEGOWINA: MÖGLICHKEITEN UND MARKETING FÜR EINE FREMDSPRACHE
5. dr. sc. Jasmina Tockić-Čelėš
IZAZOVNI TENDENCIJE U ODAKRIRU UDŽBENIKA ZA PRIMENU UNASTAVNIJEMEĀCKOG JEZIKA NA OSNOVU ANALIZE SADRŽAJA PREMA LISTI KRITERIJA
6. dr. sc. Betül Mutlu
ROMANDA İÇ KONUSMA VE BÜLÜNC AKIŞI TEKNİKLERİNİN KULLANILISI
7. dr. sc. Edina Solak
AHMET CEVDET PAŞA'NIN RAPORLARINA GÖRE BOSNA HERSEK'TE DİL VE KÜLTÜR
8. dr. sc. Hıseyin Özgelebi
ORHAN PAMUK UN AYDINLARI: DOĞLU VE/VEYA BATILJ OLMAK YA DA OLAMAMAK
9. dr. sc. Mehmet Kahraman
KAVRAM TERİM İLİŞKİSİ VE TERİM YAPMA YOLLARI
10. Mirza Bašić, MA
SINTAKTIČKA ANALIZA REČENICA S NECESSITATIVnim ZNAČENJEM U TURSKOME JEZIKU

SALA 2: Sekcija 4 – Obrazovanje**Voditelji:** dr. sc. Evis Vardo, Anida Sadiković, MA

1. dr. sc. Elvis Vardo
ISPITIVANJE KONSTRUKTA MULTIPOTENCIJALNOSTI KOD NADARENIH UČENIKA OSNOVNIH ŠKOLA IZ BOSNE I HERCEGOVINE
2. dr. sc. Dženan Skelić, Amer Delić, MA
PSIHOMETRIJEKSE KARAKTERISTIKE UPITNIKA KVALITETE ŽIVOTA "UZI"
3. dr. sc. Dino Arnaut
ANALIZA PREDUZETNIČKE EDUKACIJE U VISOKOM OBRAZOVANJU
4. Anida Sadiković, MA
OD RAZUMIJEVANJA DO POŠTOVANJA DOSTOJANSTVA I LJUDSKE RAZLICITOSTI KROZ SADRŽAJE VISOKOŠKOLESKE NASTAVE
5. Filip Brčić, MA
DOB DJETETA: PRIRODNA ILI SOCIJALNA KATEGORIJA
6. Katarina Horvat, MA
INTEGRACIJA ROMSKE DJECE U HRVATSKI OBRAZOVNI SUSTAV
7. Melisa Ališa, MA, Šejla Smajić
PERCEPCIJA STUDENATA NASTAVNIČKIH FAKULTETA O ULOZI ASISTENATA U INKLUIZIVNOJ NASTAVI
8. Nermına Okić, MA
SPREMINOST NASTAVNIKA ZA RAD SA DJECOM SA POSEBNIM POTREBAMA U INKLUIZIVnim OSNOVnim ŠKOLAMA
9. Sandin Beganić, mr. sc Jasna Eminović, dr. sc. Šejla Džanai, Snježana Petraš
RAZVOJ MEHANIZAMA RANE PREVENCIJE I INTERVENCIJE VRŠNJAČKOG NASILJA U ŠKOLI

16:30 – 17:00 kafé pauza

17:00 – 18:30

SALA 1: Sekcija 5 – Bosnistika

Voditelji: dr. sc. Marijana Nikolić, dr. sc. Bernisa Puriš

1. dr. sc. Marijana Nikolić
2. dr. sc. Bernisa Puriš
3. SEMANTIČKE VRJEDNOSTI ANTRONONIMA U KNIŽEVNOM DJELU HAMZE HUME
4. dr. sc. Emira Mešanović-Meša
5. dr. sc. Amila Pehljić
6. dr. sc. Emira Ramić-Kunić, MA
7. mr. sc. Mehmed Kardas
8. PALEOGRAFSKA ANALIZA PISMA KOPITAROVA BOSANSKOG ČETVEROVJEVANDELJA
9. mr. sc. Zenata Karavdić
10. Esmeralda Mustafić
- NEKONGRUENTNI ATRIBUT U BOSANSKOM JEZIKU
10. Jovana Jokanović
- SUGESTIVNA SREDSTVA INTERVJUA

SALA 2: Sekcija 6 – Obrazovanje

Voditelji: dr. sc. Mirjana Madarević, dr. sc. Slavica Dimitrijević

1. dr. sc. Mirjana Madarević
2. PREZENTACIJA GRAFIKONA ANTROPOMETRIJSKIH FAKTORA PROGRAMSKIM PAKETOM MATLAB
3. dr. sc. Elvira Nikšić
4. FIZIČKA AKTIVNOST STUDENATA PEDAGOŠKOG FAKULTETA
5. dr. sc. Slavica Dimitrijević
6. REDOVNO POHADANJE NASTAVE FIZIČKOG VASPITANJA KAO ZNAČAJAN FAKTOR RAZVOJA MOTORIČKIH SPOSOBNOSTI UČENIKA
7. dr. sc. Irma Čehić, dr. sc. Jasmina Bećirović – Karabegović, dr. sc. Sanelia Rustempašić, dr. sc. Elma Seimanagić-Lizde
8. ISHODI UČENJA – IMPLEMENTACIJA I EDUKACIJA
9. dr. sc. Alica Arnaut, mr. sc. Fehim Terzić
10. INOVATIVNE NASTAVNE PRAKSE UNASTAVI MATERNJEG JEZIKA (SUSRETI GENERACIJA NA NASTAVI B/H/S JEZIKA)
11. Martena Brkić, MA, Damir Mušanović, MA
12. MULTIMEDIJ KROZ UPOTREBU UNASTAVI MATERNJEG JEZIKA
13. Meliha Suljagić, MA
14. INTERESOVANJE UČENIKA ZA VRŠNJIH RAZREDA OSNOVNE ŠKOLE ZA ČITANJE LEKTIRE
15. Andrijana Šikić-Erski, dr. sc. Vojislav Ilić
16. OSNOVE SA VREMENOG SISTEMA KOMPLEKSNOG VREDNOVANJA RADA UČENIKA

20:30 svečana večera

PETAK, 27.04.

8:30 – 9:30 registracija učesnika

9:30 – 11:00

SALA 1: Sekcija 7 – Književnost

- Voditelji: dr. sc. Muris Bajramović, dr. sc. Šeherzada Džafić
1. dr. sc. Muris Bajramović
TENDENCije RAZVOJA KNJIŽEVNOSTI ZA DJECU
 2. dr. sc. Naida Osmanbegović
MIGRACIJE: MAPIRANJE NOVIH KNJIŽEVNIH TERITORIJA
 3. dr. sc. Vildana Pečenković, mr. sc. Nermira Delić
AUTOFIKCIJA KAO NOVI VID PISANJA O SEBI
 4. dr. sc. Šeherzada Džafić
PROSTORNIKAO POETIČKI OBRAZI U UNARATIVNOM DISKURSU
 5. dr. sc. Melinda Bošalić
DETERMINIRANOST ŽENE BIOLOGIJOM I UNIVERZALIZACIJA ŽENSKE PATNJE U PRIPOVJETKAMA TURSKE SPISATELJICE ERENĐIZ ATASU
 6. mr. sc. Alma Skopljak
(ŽENSKO) PISANJE KAO (ŽENSKO) POSTOJANJE (O ROMANIMA BISERE ALIKADIĆ)
 7. mr. sc. Fatima Bećarević
POLIFONIJA U ROMANU „SATOVU U MAJČINOJ SOBI“ TANJE STUPAR TRIFUNOVIĆ
 8. mr. sc. Indira Durmit
NARATIVI SJEĆANJA: AUTENTIFICIRANJE TRAUME KROZ ISKUSTVO RATA

SALA 2: Sekcija 8 – Kultura

Voditelji: dr. sc. Esad Delibašić, dr. sc. Mirza Džananović

1. A-lema Zahirović, Neira Sedarević
KULTURA ČITANJA I NEKULTURA SLUŠANJA
2. dr. sc. Esad Delibašić
KULTURA I TRŽIŠNI FUNDAMENTALIZAM
3. Marija Zavrski
IZAZOVI I POTENCIJALI STUDIJSKOG PROGRAMA MENADŽMENT U KULTURI U OSUJEKU
4. dr. sc. Mirza Džananović
POGLED U BUDUĆNOST – JURAJ NEIDHARDT I VIZIJA URBANISTIČKOG RAZVOJA
ZENICE
5. Samir Puric
MOGLI LI KULTURA I OBRAZOVANJE PRATITI GLOBALIZACIJU?
6. dr. sc. Šahim Kahrimanović, Šejla Kadribašić
EDUKATIVNI POTENCIJAL SUPKULTURA MLADIH
7. dr. sc. Siniša Vidaković
LIKOVNE KOLONIJE U KULTURNIM SISTEMIMA BOSNE I HERCEGOVINE
8. Ph. D. Xhemail Çupi
POLITICAL SUBCULTURE VS. CULTURAL ASSIMILATION IN REPUBLIC OF MACEDONIA

SALA 3: Sekcija 9 – Matematika i informatika

Voditelji: dr. sc. Dževad Burgić, dr. sc. Naida Bikić

1. dr. sc. Dževad Burgić, dr. sc. Naida Bikić, Amela Bogilović, MA
MIŠLJENJA RODITELJA O ULOZI I ZNAČAJU DOMAĆE ZADAĆE U NIŽIM RAZREDIMA
RAZREDNE NASTAVE
2. dr. sc. Sanela Nesimović
UDŽBENICI ZA MATEMATIKU U NIŽIM RAZREDIMA OSNOVNE ŠKOLE
3. dr. sc. Bernadin Ibrahimpašić
MATEMATIKA U KUR'ANU
4. dr. sc. Štefko Miklavić, dr. sc. Dževad Zečić, dr. sc. Hermina Alajbegović, dr. sc. Almir Huskanović
TEORIJA GRAFOVA I PRIMJENE
5. dr. sc. Nevzudin Buzadija
KVALITET BLEDED LEARNING-a JE POVEZAN SA STAVOVIMA UČENIKA PREMA LMS-u
6. mr. sc. Miroslava Čajlaković, mr. sc. Edin Hadžikadunić
PROGRAMIRANO UČENJE U POČETNOJ NASTAVI MATEMATIKE

11:00 – 11:30 kafé pauza

11:30 – 13:00

SALA 1: Sekcija 10 – Književnost

Voditelji: Mirela Bašić, MA, Ikbal Smajlović, MA

1. Azra Ičanović, MA
MIGRACIJE I KONSTRUKCIJA HIBRIDNIH IDENTITETA
2. Emīna Đelić, MA
ULOGA KNJIŽEVNE LOGOROLOGIJE U KONSTRUISANJU KULTURALNOG PAMĆENJA
3. Ikbal Smajlović, MA
POGURENA LEĐA POD SEPETIČEM CRNOG ŽIVOTA (SOCIJALNA PROBLEMATIKA U "HALDI" DERVIŠA IMAMOVIĆA)
4. Mirela Bašić, MA
RODNI STEREOTIPI I TRADICIONALNE RODNE ULOGE U BAJKAMA
5. Verneš Subašić, MA
FILMSKE ADAPTACIJE KAO MOGUĆNOST IDEOLOŠKOG ČITANJA KNJIŽEVNOG PREDLOŠKA
6. Ilma Murić
INTERKULTURNO POZICIONIRANJE MILJENKA JERGOVIĆA
7. Jusuf Slijepnjak
ODNOS TRAGEDIJE I KOMEDIE KROZ KOMPARATIVNU ANALIZU KRALJA EDIPĀ OD SOFOKLA I RAZBLEDENOG VRČAGA OD KLEISTA
8. Nerdžis Čapljia
DŽELALUDIN RUMIJEVA POETIKA KAO SIMBOLIČKI OKVIR POUČAVANJA MORALnim PRINCIPIMA

SALA 2: Sekcija 11 – Kultura

Voditelji: dr. sc. Faruk Kozić, dr. sc. Enes Prasko

1. dr. sc. Spahija Kozić
"KRAJ" FILOZOFIJE KOD HEIDEGGERA
2. dr. sc. Faruk Kozić
DEMOKRATIJA U 21. VJEKU
3. mr. sc. Safet Mušić, Faris Marukić
OBRAZOVNI PRISTUP U PREVENCiji GOVORA MRŽNJE U BIH
4. dr. sc. Beba Rašidović
INFORMACIJSKA PISMENOST – TEMELJNA PREPOSTAVKA ZA STJECANJE ZNANJA U INFORMACIJSKOM DOBU
5. Narcisa Puljek-Bubrić
OTVORENI PRISTUP ZNANJU: ZNANSTVENI PORTAL BOŠNJAČKOG INSTITUTA – FONDACIJE ADILA ZULFIKARPASIĆA
6. dr. sc. Enes Prasko
MEDIJSKA PISMENOST I DJECA
7. Lamija Silajdžić, MA
YOUTUBERI, INSTAGRAMERI I OSTALI 'ERI' U INTERNET ERU
8. Marijana Bičević, MA Kristina Brovčević, MA
KORIŠTENJE DRUŠTVENIH MREŽA U SVRHU EDUKACIJE: PRIMERI DOBRE PRAKSE U HRVATSKOJ I NJEMAČKOJ

13:00 – 13:30 kafé pauza

13:30 – 14:30 zaključci

OBAVLJEST O ODRŽAVANJU

SEDMOG NAUČNO-STRUČNOG SKUPA O EDUKACIJI

OBRAZOVANJE, JEZIK, KULTURA: TENDENCIJE I IZAZOVI

U skladu sa programom naučnoistraživačke djelatnosti i Odlukom Naučno-nastavnog vijeća Filozofskog fakulteta Univerziteta u Zenici broj 04-200-001-78/17 sa 6. sjednice održane 18.04.2017. godine o usvajanju *Elaborata o opravdanosti održavanja Sedmog naučno-strukčnog skupa o edukaciji*, Filozofski fakultet Univerziteta u Zenici obavljašava naučnu i stručnu javnost da organizira naučno-stručni skup o edukaciji.

Naziv Skupa:

Obrazovanje, jezik, kultura: tendencije i izazovi

Vrijeme i mjesto realizacije:

26. i 27. 04. 2018. godine u Zenici

Organizator:

Filozofski fakultet Univerziteta u Zenici

Karakter Skupa:

međunarodni

Motivacija:

društvene potrebe, kontinuiran naučnoistraživački rad

Opravданост održavanja Skupa

Živimo u dobu koje obilježava nastojanje da se obezbijede jednak uvjeti za stjecanje znanja i sposobnosti koji su neophodni za uključivanje u savremene društvene tokove. Evropska unija zalaže se za očuvanje nacionalne, regionalne, kulturne i jezičke raznolikosti, ali i za suverenitet obrazovne politike svake države članice. Na putu ka Evropskoj uniji Bosna i Hercegovina se uključuje u procese koji podrazumijevaju i razvoj i unapređenje obrazovnog sistema prema najvišim standardima koji obezbjeđuju kvalitetno obrazovanje za sve.

Era digitalizacije u kojoj se nalazimo promovira nova naučna i tehnološka dostignuća, koja omogućavaju razvijanje naučnoistraživačkog rada i edukacije na nov i kreativan način. Takvo stanje daje povoda za sagledavanje dostignutog stepena razvoja, kao i istraživanja u pojedinim naučnim područjima, koja su osobito od značaja za odgajanje i obrazovanje današnjih i budućih generacija za vrijeme i prilike u kojima će živjeti i produktivno djelovati, doprinoseći tako razvoju i nauke i društva u cjelini. Zato je otkrivanje i implementacija novih znanja prioritetan zadatak na svim nivoima edukacije.

Motivirani potrebama daljeg unapređenja odgoja i obrazovanja u skladu sa novim naučnim dostignućima, te daljim istraživanjima i proučavanjima pojedinih naučnih disciplina, koje se odnose na educiranje mladih generacija u 21. vijeku, Filozofski fakultet Univerziteta u Zenici organizira *Sedmi naučno-stručni skup o edukaciji* pod nazivom *Obrazovanje, jezik, kultura: izazovi i tendencije*.

Na ovom susretu naučnika i stručnjaka treba doći do prezentacije i razmjene pozitivnih naučnih dostignuća i dosad stičenih iskustava u pojedinim oblicima edukacije. Tako će Skup pridonijeti prezentiranju novih naučnih saznanja i naučnoistraživačkih rezultata, te upoznavanju inovacija i kreativnog educiranja na svim nivoima odgoja i obrazovanja u evropskom kontekstu i sistemu edukacije. Tom cilju, odnosno uključivanju u evropske naučne i obrazovne institucije, u evropski kulturni identitet, u evropsku kulturu memorije, osobito teže zemlje južnoslavenskog regiona, među kojima je i Bosna i Hercegovina.

Cilj Skupa

Sedmi naučno-stručni skup pod nazivom *Obrazovanje, jezik, kultura: izazovi i tendencije* sagledavat će dostignute nivoe naučnih disciplina i pojedinih struka, koji imaju neposredne refleksije na demokratiju i građansko društvo u savremenom dobu, odnosno na uspješnije ostvarivanje ranog odgoja i obrazovanja, educiranje edukatora prvog, drugog i trećeg ciklusa obrazovanja. Skup treba da doprinese stimulaciji produktivnijeg naučnoistraživačkog rada u humanističkim oblastima lingvistike, književnosti, kulturologije, informatike, matematike, pedagogije, psihologije; muzičke, likovne i tjelesne kulture, te metodike i drugih naučnih disciplina, koje se izučavaju na Filozofском fakultetu Univerziteta u Zenici, u studijima razredne nastave, jezika i književnosti (bosanski, hrvatski, srpski, engleski, njemački, turski), kulturnalnog studija, te informatike i matematike. Također, Skup treba dati doprinos u pogledu novih tendencija u obrazovanju i kulturi 21. vijeka.

Program Skupa

Na Skupu će se prezentirati radovi iz okvirnih tematskih područja:

1. *Kultura: između javnog dobra i tržišta*
2. *Obrazovni menadžment 21. vijeka*
3. *Nove tendencije u obrazovanju*
4. *Jezik, književnost i ideologija*
5. *Migracije: stari izazovi nove Europe*
6. *Mogućnosti kulturozofije*

sa podtemama iz sljedećih oblasti:

- *Bosanski, hrvatski, srpski jezik i književnost*
- *Engleski jezik i književnost*
- *Njemački jezik i književnost*
- *Turski jezik i književnost*
- *Kulturologija*
- *Filozofija i sociologija*

- *Psihologija*
- *Pedagogija*
- *Muzička umjetnost*
- *Likovna umjetnost*
- *Kineziološka edukacija*
- *Matematika i informatika*

Organizacija i održavanje Skupa

Skup bi se održao u Zenici 26. i 27. aprila 2018. godine. Trajanje i rad Skupa zavisiće od prijava radova. Učesnici Skupa su naučnici i stručnjaci iz pojedinih naučnih oblasti.

Jezici Skupa bit će bosanski/hrvatski/srpski, engleski i turski jezik. Potencijalni učesnici Skupa moći će prijaviti učešće sa sažetkom do 30.11.2017. godine, a referat u pisanoj i elektronskoj formi dostaviti do 20.02.2018. godine. Zbornik radova u elektronskoj formi bit će prireden do datuma održavanja Skupa i podijeljen učesnicima na Skupu.

Programski savjet Skupa čine profesori (redovni, vanredni, docenti) članovi Naučno-nastavnog vijeća Filozofskog fakulteta Univerziteta u Zenici, kao i profesori i naučnici potencijalni učesnici Skupa iz BiH i drugih zemalja.

Naučno-nastavno vijeće Filozofskog fakulteta u Zenici, kao Programski savjet Skupa, donosi u prilogu: *Obavijest o održavanju Skupa, Prijavu za učešće, Uputstvo autorima sa standardima za pripremu rada, Izjavu o autorstvu i Izjavu o lektorijsanju rada.*

Polazeći od *Elaborata*, dekan Filozofskog fakulteta Univerziteta u Zenici, kao predsjednik Programskega savjeta Skupa, formirati će potrebne organe Skupa: organizacioni odbor, koordinatora, redakcioni odbor, recenzente, prevodioce, kontakt osobe, timove za pojedine tehničke poslove. Tehničke poslove pripremanja i održavanja Skupa obavljat će zaposleno i angažirano osoblje.

Učesnici Skupa sami će snositi troškove putovanja i boravka u Zenici tokom održavanja Skupa. Troškove pripremanja i održavanja Skupa Fakultet je predviđao u okviru planiranih sredstava za realizaciju projekata naučnoistraživačkog rada Filozofskog fakulteta u Zenici, uz podršku Univerziteta u Zenici, Ministarstva za nauku, obrazovanje, kulturu i sport ZDK, Federalnog ministarstva obrazovanja, kao i donacija pojedinih društvenih subjekata i institucija, te učesnika Skupa.

Predsjednik Programskega savjeta Skupa

Prof.dr. sc. Damir Kukic

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
SREDNJOBOSANSKI KANTON
JU OSNOVNA ŠKOLA "TRAVNIK" TRAVNIK

Broj: 122-2/2020
Datum: 09.03.2020.godine

Na osnovu člana 59. Zakona o osnovnoj školi ("Sl. novine SBK" br. 11/01 i 17/04), člana 4, 7, 8, 13. i 22. Pravilnika o polaganju stručnog ispita odgojitelja i stručnih saradnika u predškolskim ustanovama , učitelja , nastavnika i stručnih saradnika u osnovnom školstvu te nastavnika, profesora i stručnih saradnika u srednjem školstvu (Sl.novine SBK br. 03/14) donosim:

R J E Š E N J E
o imenovanju mentora pripravniku-volontera

Selimović Zehrina , Bachelor/Bakalaureat razredne nastave (240 ECTS) imenuje se za mentora volonteru Hodžić Dženani, bachelor/bakalaurat razredne nastave (240 ECTS) i to u periodu od 01.03.2020.godine do 01.03.2021.godine.

II

Mentor iz tačke 1. ovog rješenja , tokom trajanja volonterskog staža , dužan je da pomaže volonteru u realizaciji Nastavnog plana i programa odgojno – obrazovnog rada, pruža stručnu pomoć , daje upute i instrukcije u pogledu organizacije rada škole , stručnog usavršavanja , saradnje sa roditeljima , vođenje evidencije i dokumentacije kao i u planiranju za nastavu .

III

U realizaciji poslova iz prethodnog stava volonter/assistant je obavezan prisustvovati mentorovim časovima najmanje dva nastavna časa (u jednom danu) sedmično, odnosno najmanje 70 nastavnih sati, a volonter je dužan samostalno, uz mentorovo prisustvo, održati najmanje 35 nastavnih sati.

IV

Tokom trajanja pripravničkog staža , mentor je obavezan voditi evidenciju o ostvarivanju programa staziranja pripravnika-volontera.

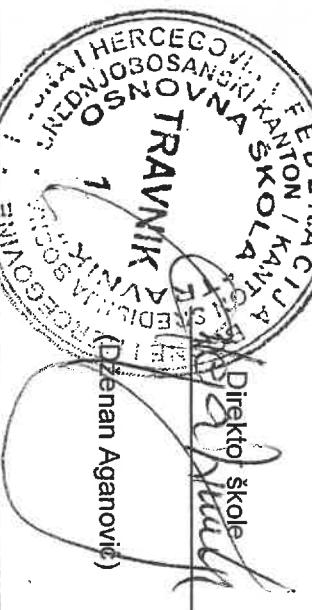
V

Mentor Selimović Zehrina će biti obavezna prisustvovati polaganju stručnog ispita volontera Hodžić Dženane , bez prava odlučivanja.

VI

Protiv ovog rješenja mentor ima pravo u roku od 8 dana od dana prijema rješenja, podnijeti prigovor Upravnom odboru škole .

Dostavljeno:
1x Mentoru
1x Pripravniku
1x Ministarstvo obrazovanja SBK
1x a/a

Adresa: Školska bb, 72270 Travnik, Tel/Fax: 511-197, 518-697

Web: ostravnik.com; e-mail: ostravnik@bih.net.ba

Plan rada (opservacija i realizacija 70 časova)
Školska godina 2020/21.

Razred	Septembar	Radni sati
I	1. Zvukovi i glasovi (vježba slušanja i artikulacije) – Obrada BOSANSKI JEZIK I KNIJEVNOST OPSErvACIJA 2. IKT: „Jesen“, Bosilja Letić-Fabri – Obrada BOSANSKI JEZIK I KNIJEVNOST OPSErvACIJA 3. Upoređivanje predmeta po širini, šire-uže – Obrada - MATEMATIKA OPSErvACIJA 4. Upoređivanje predmeta po veličini, veće-manje – Obrada- MATEMATIKA REALIZACIJA 23.09.2020 5. Uposlenici u školi – Obrada - MOJA OKOLINA OPSErvACIJA 6. Školski pribor – Obrada - MOJA OKOLINA REALIZACIJA 25.09.2020 7. Prave, krive i cik-cak linije: crtanje - Moja škola – Obrada LIKOVNA KULTURA OPSErvACIJA 8. Pjevanje i sviranje: „Šaputanje“ – Obrada MUZIČKA KULTURA OPSErvACIJA 9. Različite vrste hodanja po liniji, švedskoj klupi ili gredi – Obrada TJELESNI I ZDRAVSTVENI ODGOJ OPSErvACIJA	9 (o. 7 r. 2)
Razred	Oktobar	Radni sati
I	1. IKT: „Uspavanka za ježa“, Vesna Parun – Obrada BOSANSKI JEZIK I KNIJEVNOST REALIZACIJA 2. KVL-Na liradi – priča po nizu slika (humoristično u priči) – Obrada BOSANSKI JEZIK I KNIJEVNOST OPSErvACIJA 3. Uspravno - koso – vodoravno – Obrada MATEMATIKA REALIZACIJA 4. Godišnje doba jesen – Obrada MOJA OKOLINA REALIZACIJA 5. Ja u saobracaju; put od kuće do škole – Obrada MOJA OKOLINA OPSErvACIJA 6. Linija i boje, osnovne boje „Kišobran“ – Obrada LIKOVNA KULTURA REALIZACIJA 7. Muzička igra: „U šumici zeko“ – Obrada MUZIČKA KULTURA OPSErvACIJA Brojalica Pušti pužu rogove 8. Mužička igra: „Berem, berem grožđe“ – Obrada MUZIČKA KULTURA REALIZACIJA Brojalica Ent ten tini 9. Hodanje i trčanje ubrzavanjem i usporavanjem tempa – Obrada TJELESNA I ZDRAVSTVENA KULTURA REALIZACIJA	9 (o. 3 r. 6)
Razred	Novembar	Radni sati
I	1. Riječ, glas (vježba artikulacije glasova) – BOSANSKI JEZIK I KNIJEVNOST OPSErvACIJA 2. Slogovi, rastavljanje riječi na slogove – Obrada BOSANSKI JEZIK I KNIJEVNOST REALIZACIJA 3. Geometrijski likovi – Ponavljanje – Obrada MATEMATIKA OPSErvACIJA 4. Linje (crte) i tačke - Prave i krive linije – Obrada MATEMATIKA REALIZACIJA 5. Semafor; upoznavanje pješaka – Obrada MOJA OKOLINA OPSErvACIJA 6. Saobraćajni znakovi – Obrada MOJA OKOLINA REALIZACIJA 7. Boja i oblik „Zastava moje domovine“ – Obrada LIKOVNA KULTURA OPSErvACIJA 8. Puzanje i provlačenje kroz obruc – Obrada TJELESNA I	8 (o. 5 r. 3)

Plan rada (opservacija i realizacija 70 časova)
Školska godina i 2020/21.

Razred	Februar	Radni sati
I	1. Prostorije i namještaj u mome domu – Obrada MOJA OKOLINA REALIZACIJA 2. Sredina u kojoj živim - Razlike između sela i grada – Obrada MOJA OKOLINA REALIZACIJA	2 (r. 2)
Razred	Mart	Radni sati
I	1. Učimo veliko i malo štampano slovo Č č – Obrada BOSANSKI JEZIK I KNJIŽEVNOST OPSERVACIJA 2. Učimo veliko i malo štampano slovo P p – Obrada BOSANSKI JEZIK I KNJIŽEVNOST REALIZACIJA 3. Sabiranje brojeva do 5 – Obrada MATEMATIKA OPSERVACIJA 4. Oduzimanje brojeva do 5 – Obrada MATEMATIKA REALIZACIJA 5. Mjeseci u godini – Obrada MOJA OKOLINA OPSERVACIJA 6. Dijelovi biljke – Obrada MOJA OKOLINA REALIZACIJA 7. Prostorno-vizuelna poruka: Moja BiH-kreativno stvaralaštvo – Obrada LIKOVNA KULTURA OPSERVACIJA 8. Linije i raspored u prostoru: Vremenske promjene-Četiri godišnje doba – Obrada LIKOVNA KULTURA REALIZACIJA 9. Dodavanje lopte – Obrada TJELESNA I ZDRAVSTVENA KULTURA OPSERVACIJA 10. Bacanje, hvatanje i dodavanje lopte – Obrada TJELESNA I ZDRAVSTVENA KULTURA REALIZACIJA 11. Brojalica: „Lastavice gdje si bila“ – Obrada MUZIČKA KULTURA REALIZACIJA 12. Muzička igra: „Žabe i roda“ – Obrada MUZIČKA KULTURA OPSERVACIJA	12 (r.6 0.6)
Razred	April	Radni sati
I	1. IKT; „Baka čisti put“, Nasiba Kapidžić-Hadžić – Obrada BOSANSKI JEZIK I KNJIŽEVNOST OPSERVACIJA 2. Učimo veliko i malo štampano slovo H h – Obrada BOSANSKI JEZIK I KNJIŽEVNOST REALIZACIJA 3. Broj 6 – Obrada MATEMATIKA OPSERVACIJA 4. Broj 9 – Obrada MATEMATIKA REALIZACIJA 5. Korist od domaćih životinja – Obrada MOJA OKOLINA OPSERVACIJA 6. Moje tijelo, dijelovi tijela – Obrada MOJA OKOLINA REALIZACIJA 7. Linija, boja, oblik: Moj drug/dugarica iz klape – Obrada LIKOVNA KULTURA REALIZACIJA 8. Poligon, Razvijanje spretnosti i brzine - Obrada TJELESNA I ZDRAVSTVENA KULTURA OPSERVACIJA 9. Gadanje loptom u metu – Obrada TJELESNA I ZDRAVSTVENA KULTURA REALIZACIJA 10. Pjevanje i sviranje: „Dak veseljak“ – Obrada MUZIČKA KULTURA OPSERVACIJA	10 (r.5 0.5)

ZDRAVSTVENA KULTURA OPSERVACIJA		
Razred	Decembar	Radni sati
I	1. Učimo veliko i malo št. slovo M m – Obrada BOSANSKI JEZIK I 2. Učimo veliko i malo št. slovo T t – Obrada BOSANSKI JEZIK I 3. Brojevi, relacije i operacije - Broj 1-jedan – Obrada MATEMATIKA OPSERVACIJA 4. Brojevi: relacije i operacije - Broj 3-tri – Obrada MATEMATIKA REALIZACIJA 5. Moja porodica – Obrada MOJA OKOLINA OPSERVACIJA 6. Kućanski aparati – Obrada MOJAOKOLINA REALIZACIJA 7. Godišnje doba ZIMA – Obrada MOJA OKOLINA OPSERVACIJA 8. Portret „Moja porodica“ – Obrada LIKOVNA KULTURA REALIZACIJA 9. Pjevanje i sviranje: „Padaj, padaj snježitu“ – Obrada MUZIČKA KULTURA REALIZACIJA 10. Penjanje na švedske ljestve i slijazenje – Obrada TJELESNA I ZDRAVSTVENA KULTURA REALIZACIJA	10 (o. 4 r. 6)
Razred	Januar	Radni sati
I	1. Učimo veliko i malo štampano slovo N n – Obrada BOSANSKI JEZIK I KNIŽEVNOST OPSERVACIJA	1 (o. 1)

Razred	Maj	Radni sati
I	1. KUI: „Crvenkapica“ – samostalno prepričavanje BOSANSKI JEZIK I KNJIŽEVNOST REALIZACIJA Upotreba riječce li u pisanju – Obrada BOSANSKI JEZIK I KNJIŽEVNOST OPSErvACIJA 3. IKT: „Lisica i gavran“ – Obrada BOSANSKI JEZIK I KNJIŽEVNOST REALIZACIJA 4. Mjerno jedinice za masu i dužinu (kg i m) – Obrada MATEMATIKA OPSErvACIJA 5. Mjerno jedinice za zapreminu (litar l) – Obrada MATEMATIKA REALIZACIJA 6. Lična higijena i sredstva za higijenu – Obrada MOJA OKOLINA REALIZACIJA 7. Ishrana i zdravlje-Vitaminska abeceda – Obrada MOJA OKOLINA OPSErvACIJA 8. Osnovne i izvedene boje: „Cvijet koji nikao nikad nije vido“ – Obrada LIKOVNA KULTURA OPSErvACIJA 9. Muzička igra: „Ovako se ruke miju“ – Obrada MUZIČKA KULTURA REALIZACIJA	9 (r. 5 0.4)
Razred	Juni	Radni sati
I		
Razred	Juli	Radni sati
I		

UKUPNO: 70 SATI

Potpis mentora:

Potpis pedagoga

Potpis volontera:

ZAPISNIK SA KIJEVSKOG
MILITARNO-TEHNIČKOG USTAVNIKU DRŽAVNE Dr.
g. 3. d. d. 2. CILJNE SJEDNICI PLETHER U BEOGRADU

Spisak predstavničkih i članova učilišta
članova učilišta učilišta i predstavničkih članova.

MEHLRED.

1. Montenegrin predstavnik sa predstavničke funkcije
2. Član predstavničke za svele predstavničke u
članovima, članom Štefko
3. Montenegrin predstavnik Štefko sa predstavničke
predstavničke
4. Montenegrin predstavnik Štefko sa predstavničke
5. Montenegrin predstavnik sa predstavničke funkcije
6. Predstavnik predstavničke za predstavničke
7. Montenegrin predstavnik Štefko sa predstavničke
predstavničke
8. Član predstavničke Štefko

TOM ISTAKA.

M. Mihaljević

Vela je vježba predstavničke članove
članova. Montenegrin predstavnik
članova je učilištu učilišta i predstavničke
članova. Montenegrin predstavnik
članova je učilištu učilišta i predstavničke
članova.

185. Montenegrin predstavnik
članova je učilištu učilišta i predstavničke
članova.

da se conciliare much su organizações partidárias e
a W. marchava? O que só se vê é que basta o seu
funcionamento para que novas pedagogicas estejam
a h. Diretora das observações nacionais da se
comunicação das se mobilizadas nesse movimento, para
o patrício W. - que é naturalmente um dos que
muitas vezes se vêem

Magnanias,
A. C. H.

„narratives,
Ad. 5. M. man skola per yjeckes chinkelors dets ke d
veloster a n' i an'shet n' jucastan'. Denic' Tark' je
christian n' offelyska. Ho te ce' jordvane nacht' is
yvene 12. m'gk' jworecs. Meistr' Denic' Tomku je ho
jelid. D' volvarellle mu ſea turski je'ke' cheslovec ſtu
n' mentor ſej je garāmeni chajca, o Beimenc' Drēmav.
ju ector je ſeljanovic' ſeljanis. Elasor "Nra" ſu ja

Adr. Dimitrije Milićević Name NV-
Matica srpska
Balkan
Srbija

Ustavne novosti u hrvatskoj obnovi.

IVCC.

Ustavne novosti u hrvatskoj obnovi
u hrvatskoj obnovi
u hrvatskoj obnovi
u hrvatskoj obnovi
u hrvatskoj obnovi

Ustavne novosti u hrvatskoj obnovi
u hrvatskoj obnovi
u hrvatskoj obnovi
u hrvatskoj obnovi
u hrvatskoj obnovi

Ustavne novosti u hrvatskoj obnovi
u hrvatskoj obnovi
u hrvatskoj obnovi
u hrvatskoj obnovi
u hrvatskoj obnovi

Ustavne novosti u hrvatskoj obnovi
u hrvatskoj obnovi
u hrvatskoj obnovi
u hrvatskoj obnovi
u hrvatskoj obnovi

Ustavne novosti u hrvatskoj obnovi
u hrvatskoj obnovi
u hrvatskoj obnovi
u hrvatskoj obnovi
u hrvatskoj obnovi

Ustavne novosti u hrvatskoj obnovi
u hrvatskoj obnovi
u hrvatskoj obnovi
u hrvatskoj obnovi
u hrvatskoj obnovi

Ustavne novosti u hrvatskoj obnovi
u hrvatskoj obnovi
u hrvatskoj obnovi
u hrvatskoj obnovi
u hrvatskoj obnovi

Ustavne novosti u hrvatskoj obnovi
u hrvatskoj obnovi
u hrvatskoj obnovi
u hrvatskoj obnovi
u hrvatskoj obnovi

ZPP, SV/OSTR.

Jasenović J. M.

2 broja

b) 6 Objavljeni radovi na članci u časopisu

2.2 B6

Objavljeni radovi:

1. Hazim SELIMOVIC, Nermin MULAOŠMANOVIC, Zehrina SELIMOVIC Stilovi učenja kod srednjoškolaca . str.280.

Pedagoški fakultet Sarajevo

http://www.pf.unsa.ba/images/izdanja/Zbornik_radova_PFUNSA_Prozor_u_svijet_obrazovanja.pdf

2.Croatian Journal of Education : Hrvatski časopis za odgoj i obrazovanje. Vol. 22 No. 1, 2020.

Izvorni znanstveni članak
<https://doi.org/10.15516/cje.v22i1.3553>

Udjecač kreativnoga pristupa na smanjenje dosade u nastavi

Marijana Radeljić orcid.org/0000-0002-9066-6986 ; Elementary school "Stjepan Radić" Imotski, Croatia
Hazim Selimović orcid.org/0000-0003-1001-5903 ; Faculty of Education University of Travnik, Bosnia and Herzegovina
Siniša Opić ; Faculty of Teacher Education University of Zagreb, Croatia
Nermin Mulaosmanović ; Faculty of Education University of Travnik, Bosnia and Herzegovina
Zehrina Selimović ; Faculty of Education University of Travnik, Bosnia and Herzegovina

Puni tekst: hrvatski [pdf \(411 KB\)](#)

Puni tekst: engleski [pdf \(411 KB\)](#)

str. 143-173

preuzimanja: 24*

citiraj

str. 143-173

preuzimanja: 10*

citiraj

Sažetak

Kreativnost, kao jedan od ključnih faktora uspješnosti, ponajprije bi trebala biti zastupljena u odgojno-obrazovnim ustanovama u svim segmentima života, počevši od predškolskih pa sve do visokoobrazovnih institucija. Polazeći od pretpostavke da je jednolična, monotona i nezanimljiva nastava jedna od glavnih prepreka uspješnoga obrazovanja učenika, cilj je ispitati kreativan pristup nastavi u svrhu smanjenja dosade u učionicama. Uzorak se sastojao od 134 ispitanika raspoređenih u eksperimentalnu ($N = 66$) i kontrolnu ($N = 68$) skupinu. Nastava u eksperimentalnoj skupini provodila se primjenom kreativnoga pristupa nastavnika dok je u kontrolnoj skupini tradicionalan pristup. Istraživanje je provedeno pomoću istraživačkoga dizajna prije primjene eksperimentalnoga modela i poslije primjene. Cilj istraživanja bio je ispitati i utvrditi utječe li uvođenje kreativnosti u nastavu na njezinu učinkovitost, a time na smanjenje dosade. Analiza rezultata finalnoga mjerjenja pokazala je da se kod učenika eksperimentalne skupine znatno smanjila razina dosade u odnosu na kontrolnu skupinu. Rezultati su pokazali da je primjenjeni kreativni model nastave djelovao pozitivno na smanjenje dosade.

Ključne riječi
kreativnost, kreativan nastavnik, učinkovita/ suvremena nastava, dosada

Hrčak ID: 238099

URI

<https://hrcak.srce.hr/238099>

CE

Croatian Journal
of Education

Hrvatski časopis za
jednoznačne

CE

DEVELOPMENT OF SOCIAL SKILLS AMONG ELEMENTARY SCHOOL CHILDREN

Zehrina Selimović, M.Sc. Faculty of Education University of Travnik, Bosnia and Herzegovina

E-mail: zehrina.selimovic@mail.com

Hazim Selimović, Ph.D. Faculty of Education University of Travnik, Bosnia and Herzegovina

E-mail: hazim.selimovic@mail.com

Siniša Opić, Ph.D. Faculty of Teacher Education University of Zagreb, Croatia

E-mail: sinisa.opic@ufzg.hr

ABSTRACT

The purpose of the research was to explore the development of social skills among elementary school children and identify similarities and differences based on socio-demographic characteristics. The research was conducted in 2017. This study used a sample of 1639 fifth and eighth-grade students from 17 primary schools in the area of the Central Bosnia Canton. The obtained findings provided significant results. The high level of self-assessment of social competence was determined. The results also showed that there is a statistically significant difference between the respondents in the assessment of social competence with regard to the gender and grade of the students.

The correlation between social competence and students' school performance was determined. These findings will have their practical application in teaching process, and help teachers and students in the development of social competence through teaching process.

1. INTRODUCTION

Today's educational system prepares children for the life in the third decade of the 21st century. It is important to foresee the knowledge that will be necessary for children in the age in which they'll live. Therefore, it is necessary to enable children to master these skills successfully and develop certain skills and abilities.

The school of the future aims to develop the competencies of children. "Competencies are the general abilities of action based on knowledge, experience, values and dispositions which an individual has developed while engaging in educational practice, and they are related to the improvement of one's own qualities and the empowerment that enables a person to be

independent, to be able to cope with problems and to deal with nature and society." (Selimović, 2009, page 424). In order to achieve social development as a social being, a person must be familiar with the norms, rules and values of the society in which s/he lives, as well as to master the skills necessary for him/her to achieve effective interaction within that community. A man who succeeds in this is socially adapted and competent, and so is a child who has succeeded.

The problem of social competence was studied in detail by Blažević (2015); Buljubabić-Kuzmanović (2008, 2010, 2012); Katz, McClellan (1999); Opić, (2010); Previšić (1999, 2003); Zrilić (2010) and others. Suzić (2005) has dealt with this issue in Bosnia and Herzegovina.

Since social competences are pivotal, it is important to analyze its concept in detail.

DIDACTICA SLOVENICA – PEDAGOŠKA OBZORJA

Znanstvena revija za didaktiko

Izdajatelji Published by □ Pedagoška obzorja
d.o.o.

□ Univerza v Novem mestu

Glavni in odgovorni urednik Editor-in-chief

□ Dr. Marjan Blažič

Uredniški odbor Editorial board

- Dr. José Manuel Bautista Vallejo, Huelva, Španija
- Dr. Marija Javornik Krečič, Maribor, Slovenija
- Dr. Gabriela Kelemen, Arad, Romunija
- Dr. Ljupčo Kevereski, Bitola, Makedonija
- Dr. Milan Matijević, Zagreb, Hrvaška
- Dr. Nikola Mijanović, Nikšić, Črna gora
- Dr. Jasmina Starc, Novo mesto, Slovenija
- Dr. Boško Vlahović, Beograd, Srbija
- Dr. Janez Vogrinč, Ljubljana, Slovenija

Lektor Proofread by

□ Melania Frankovič

Prevodi Translated by

□ Enistra, Brigita Vogrinec s.p.

Naslov uredništva in uprave Editorial office and administration

□ Didactica Slovenica – Pedagoška obzorja, Na Loko 2, p.p. 124, SI-8000 Novo mesto, Slovenija, EU

Spletна stran revije Website of the journal

□ <http://www.pedagoska-obzorja.si/revija>

Elektronski naslov E-mail

□ info@pedagoska-obzorja.si, editorial.office@didactica-slovenica.si

Revija Didactica Slovenica – Pedagoška obzorja je indeksirana in vključena v

Journal Didactica Slovenica – Pedagoška obzorja is indexed and included in

- Elsevier Bibliographic Databases (SCOPUS)
- American Psychological Association (PSYCIINFO)
- International Bibliography of Periodical Literature / Internationale Bibliographie geistes- und sozialwissenschaftlicher Zeitschriftenliteratur (IBZ)
- Internationale Bibliographie der Rezensionen geistes- und sozialwissenschaftlicher Literatur (IBR) □ Co-operative Online Bibliographic System and Services (COBSS)

Izdajanje revije sofinancira Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

The publication of the journal is co-financed by the Public research agency of the Republic of Slovenia.

Naklada Circulation □ 350

Tisk Printed by

□ Tiskarna Cicero, Begunje, d.o.o.

Copyright © 2018 – Pedagoška obzorja podjetje za pedagoški inženiring d.o.o.

Educa, časopis za obrazovanje, nauku i kulturu
Godina XI, broj 11

Izdavač: Univerzitet „Džemal Bijedić“ u Mostaru, Nastavnički fakultet

Telefon: +387 36 514 205

Web: www.nf.unmo.ba

E-mail: educa@unmo.ba

Za izdavača: dr. sc. Asim Peco, dekan

Koordinator za izdavačku djelatnost: dr. sc. Denisa Žuko Zekić

Glavna urednica: dr. sc. Maida Đapo

Lektor i korektor: Anesa Peco-Bašić

Tehnički urednik: mr. sc. Elmir Čatrnja

Naslovna strana: Saša Šantić, *Menja guvernat, Egipat, akrilik na drvu*

Štampa: IC Štamparija d.o.o Mostar

Za štampariju: Ibro Rahinić

Tiraž: 200

Redakcijski odbor: Maida Đapo (glavna urednica), Maja Lalić, Elmir Čatrnja (zamjenik glavne urednice), Jasmin Peco, Belma Duvnjak, Adi Palić, Arnika Puzić, Esved Kajtar

Redovni recenzentski odbor: dr. sc. Ekrem Čolakhođić, mr. Selma Loose, dr. sc. Husejn Musić, dr. sc. Mile Ilić, dr. sc. Emira Ademović, dr. sc. Merima Iašarević, dr. sc. Munir Mehović, dr. sc. Dijana Hadžizukić, dr. sc. Elvira Dilberović, dr. sc. Vesna Ćorića Čerkez, dr. sc. Spasenija Ćeranić, dr. sc. Milenko Kundačina - Republika Srbija, dr. sc. Rifat Redžović - Republika Srbija, dr. sc. Velibor Spalević - Crna Gora, dr. sc. Maja Ljubetić - Republika Hrvatska, dr. sc. Zeljka Selamoglu Talas - Turska, dr. sc. Vibeke Bertelsen – Norveška, dr. sc. Eldi Grubišić Puljelić – Republika Hrvatska

Vanredni recenzentski odbor: dr. sc. Ivana Grbavac, dr. sc. Adi Maslo, dr. sc. Fehim Rošić, dr. sc. Farzet Bikic, dr. sc. Edin Šator, dr. sc. Jasna Bogdanović Čurić

Danica Veselinov, Ljiljana Kelemen Milojević

Podsticanje intelektualne autonomije dece predškolskog i mlađeg školskog uzrasta putem heurističkih didaktičkih strategija 267

Enisa Gološ, Amela Medar

Stručnim usavršavanjem nastavnika ka kvalitetnijem obrazovanju 273

Nermil Mulaosmanović, Hazim Selimović

Atribucije i motiv postignuća srednjoškolaca 279

Marijana Škutor

Igra u nastavi kao kreativna i motivacijska tehnika 285

Hazim Selimović, Nermil Mulaosmanović, Zehrina Selimović

Samoprocjena učenika o razvijenosti emocionalnih kompetencija 291

Fuada Cerić, Elvira Ogriješević

Alternativne škole kao savremeni pravac odgojno-obrazovnog rada i poboljšanja položaja i aktivnosti učenika u nastavnom procesu 297

Safet Mušić

Uloga obrazovanja u prevenciji nasilnog ekstremizma i radikalizma 301

Mirela Karadža

Moderno pristupi u podučavanju engleskog jezika 311

Jasmina Ribić

Stručno usavršavanje nastavnika i njihove profesionalne kompetencije 317

Seada Kuštrić, Husejin Mušić

Učeničko percipiranje sadržaja televizijskog programa 323

Edita Kevro

Savremeni metodološko-metodički pristup nastavi historije jezika u osnovnoj školi 329

Lana Mesmar Žegarac, Ivana Grabar

Engleski jezik na visokoškolskim ustanovama u odnosu na stvarni svijet - što poučavamo? 337

Anesa Agović, Almira Mušić

Obrazovanje kao prevencija nasilja na internetu 349

Marina Zubac, Dragica Milinković, Milenko Pikuć

Suradničko učenje kao motivacija učenika za učenje matematike 355

Sriježana Dubovićki, Tanja Đurić

Slavovi studenata sestrinstva o važnosti primjene kreativnih tehniku u nastavi 355

Denisa Živo Žekić, Emira Ademović, Aldin Boškalo, Mahir Gajević

Savremeni pristupi praktičnom radu u nastavi biologije 361

Vendi Franc, Božica Vujić

Udjecaj vježbi za poticanje razvoja fonološke svjesnosti na početno čitanje kod djece

predškolske dobi iz Montessori vrtića 367

Armin Osmanović, Husejin Mušić

Teorijski pogledi o projektnoj nastavi.....

Nurullah UlutAŞ

Moderna orijentacija poučavanja turskog, kao stranog jezika - Primjer iz Mostara 381

B) 8

Mentorstvo studenta
UNIVERSITY OF TRAVNIK
FACULTY OF EDUCATION
UNIVERZITET U TRAVNIKU
EDUKACIJSKI FAKULTET

2/2
 B8
 GP

MIŠLJENJE MENTORA/MENTORICE O OGLEDNOM SATU STUDENTA/STUDENTICE	
Ime i prezime studenta/studentice:	Ime i prezime mentora/mentorice:
Dženana Bećirović	Željimir Glumac
Datum polaganja:	Naziv Škole, općina i mjesto:
8.3. 2019. god.	UŠ "TRAVNIK" U TRAVNIKU
Nastavni predmet:	
Vještina vještine	
Termin oglednog sata:	

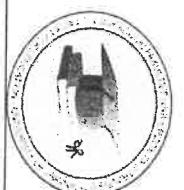
Student je, našte uobičajene i neobičajne sposobnosti

KRITERIJ	OCJENA
Pojavnost	1 2 3 4 (5)
Izražavanje	1 2 3 4 (5)
Motiviranost	1 2 3 4 (5)
Metodička organizacija sata	1 2 3 4 (5)
Izgled školske ploče	1 2 3 4 (5)
Nastavna priprema za ogledni sat	1 2 3 4 (5)
Usklađenost sata u odnosu na nastavnu pripremu	1 2 3 4 (5)
Metodički rad sa učenicima	1 2 3 4 (5)
Korištenje novih nastavnih metoda i tehnologija	1 2 3 (4) 5
Realizacija nastavnog sata	1 2 3 4 (5)
KONAČNA OCJENA	1 2 3 4 (5)

ZAPAŽANJA MENTORA/MENTORICE

Preparacijski dio sata	U uvodnom dijelu kologinice (studentice) je karakteristično učinkovito razgovara i nastavnik predstavlja put do novih učbenih i vježbičnih struktura. Kroz razgovor učenku je omogućen da nauči se učinsko i logično izbjegavati. Efikasno i prenosiće poznata i vještina i znanja na tablu.
Uvodni dio sata	Ja učenjivačka razgovara sice učinkovito i izazvana interakciju. Profesija koju je poslovom učio su pozasane i praktika logične i profesijske.

Glavni dio sata	<p>El. gitarom igraju horički je učio da izgovara fakultativne i parozne forme sa izbušivim učenjem o savinčaju.</p> <p>Mahan jez ročaju mi su obzi učenje gofje obrazloži me o svrševima, ipak naučivši i svrševima preštava,</p> <p>Istvarljene horiće, pet učivo razvija. Učenici su crte mene zanimljivostima - Učenici dijeli kartu ŠBK-a (objeju u koju se učenici pusti). Prestavlja u svrševu hori učenje opšte zanimljivosti u ŠBK-a, učenici odjere u redovnu učenju načina čo neku od svih učesta. Učebnika prošlo da nema.</p> <p>Učenici priznaju 'zapis sa table'.</p>
Završni dio sata	<p>Predaje učenici učitelju - odgovarati na 3 priznaju iz učiteljka i istružiti učenike čime u ŠBK-u.</p>
OPĆA ZAPAŽANJA MENTORA/MENTORICE O METODIČKIM ASPEKTIMA OGLEDNOG SATA STUDENTA/STUDENTICE	<p>Studentice Jelena Bećirović mi je predstavila svaku početku razvojem, čitavo izjavljivanje čiju je posla me uveličao, željao i želim da, mojim nestvarnim potrebama. Željela je da učenici u pravilno i ti metodama. Studentica je učenju istituirala da učiteljicu - metodici koja učenici uči čelikupitne, a ja je učitelju upućujući potpis potpis direktorice Škole.</p> <p>POČETAK direktorice Škole:</p> <p>POČETAK direktorice Škole:</p>

Popis
mentor/

Jelena Bećirović

Pečat škole:

Popis
mentorice:

Jelena Bećirović

Pečat škole:

Pristupni list metodičkoj praksi nastave u razredu nastavi

Ime i prezime: Dženana Bećirević
Broj indexa: 1811115

Predmetni nastavnik: prof. dr. Maxim Šelimanović
Saradnik/asistent: mag. Anđela Bračić

Osnovna škola: "TRAVNIK"
Mentor: Zoran Šćepanović
Datum pristupanja metodičkoj praksi: 13.ii.2019. god.

Raspored časova mentora:

Prva radna sedmica

Čas po rasporedu	Početak časa	Ponedeljak	Utorak	Srijeda	Četvrtak	Petak
1.	12:05		TRIO	Uvodnočitačka	Uvodnočitačka	Bez predavanja
2.	12:55		Matica okolina	Pčelinjaku. Bespredavanje.	Pčelinjaku. Bespredavanje.	Matica okolina
3.	14:00		Uvodnočitačka	Matica okolina		Uvodnočitačka
4.	14:50	Istorički i kulturni osv.prik.luknja.	Uvodnočitačka	Uvodnočitačka	TRIO	ČITA
5.	15:40	Uvodnočitačka				

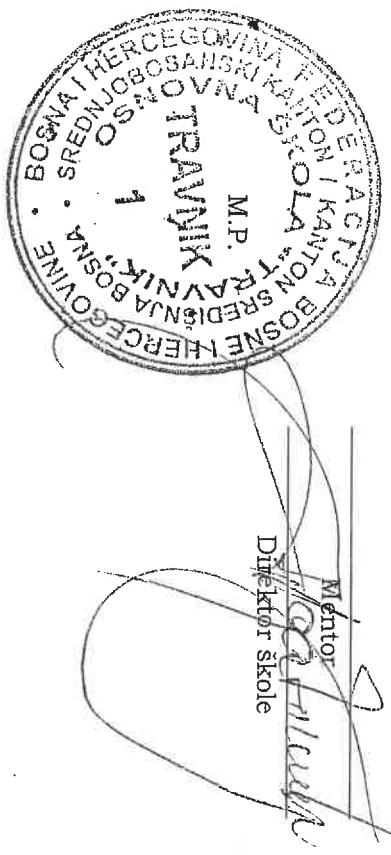
Druga radna sedmica

Čas po rasporedu	Početak časa	Ponedeljak	Utorak	Srijeda	Četvrtak	Petak
1.	12:05	TRIO	Uvodnočitačka	Uvodnočitačka	Uvodnočitačka	Bez predavanja
2.	12:55	Matica okolina	Pčelinjaku. Bespredavanje.	Pčelinjaku. Bespredavanje.	Matica okolina	
3.	14:00	Uvodnočitačka	Matica okolina		Uvodnočitačka	
4.	14:50	Pčelinjaku. Bespredavanje.	Matica okolina	TRIO		
5.	15:40	Uvodnočitačka				

Treća radna sedmica

Četvrta radna sedmica

Student/ica Djordjević Petar obavio/la je metodicku praksu u nastavi razredne nastave u OŠ „TEAVNIK“ u Peć, u periodu od 18.6. do 3.7. 2019 godine, a kod mentora/ice Zeljana Šešića, prisustvujući na — pokaznih časova, te izvođeci — probna/ih i 1 ispitni sat.

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
SREDNJOBOSANSKI KANTON
JU OSNOVNA ŠKOLA "TRAVNIK" TRAVNIK

Broj: 221-1/2018
Datum: 27.06.2018

Osnovna škola "Travnik" u Travniku, u cijelu primjene člana 12. Pravilnika o ocjenjivanju i napredovanju odgajatelja i stručnih saradnika u predškolskim ustanovama, te učitelja, nastavnika/profesora i stručnih saradnika u osnovnim i srednjim školama SBK (Sl.novine SBK 9/13) izdaje

P O T V R D U

kojom se službeno potvrđuje da je **SELIMOVIĆ ZEHRINA**, bakalaureat/bachelor razredne nastave, zaposlena u OŠ "Travnik", u školskoj 2017/2018.godini bila mentor Babović Đani, studentu Edukacijskog fakulteta Travnik za izvođenje metodičke prakse.

Potvrda se izdaje na zahtjev imenovane a služi u svrhu regulisanja bodovanja prema članu 12. Pravilnika o ocjenjivanju i napredovanju odgajatelja i stručnih saradnika u predškolskim ustanovama, te učitelja, nastavnika/profesora i stručnih saradnika u osnovnim i srednjim školama SBK (Sl.novine SBK 9/13) te se u druge svrhe ne može koristiti.

Direktor škole:
Dženan Aganović

Save the Children
direktotrica
Andrea Žeravčić

Save the Children

Vitez, 04-08. decembra 2017.g.

"Metodologija programa - Priprema za školu"

uspjehno završio/la četverodnevnu obuku iz

✓ Tehnica Štampe

da je

POTVRDA

44

ostravnik@bih.net.ba

From: Odjel obrazovanja <odjelobrazovanja@gmail.com>
Sent: 27. novembar 2017 10:13
To: posbugojno@yahoo.com; os.13.rujan@tel.net.ba; os.divicani@gmail.com; os.uskopjje@tel.net.ba; os.novi.travnik@tel.net.ba; osstojkovic@net.hr; osnovabila@yahoo.com; kscti@bih.net.ba; os.igk-gojevici@tel.net.ba; osnovnaskola.vitez@gmail.com; skolabila@gmail.com; skoladubravica@gmail.com; os.gromiljak@gmail.com; os.brestovsko1@tel.net.ba; os.lepenica@tel.net.ba; o.s.kresevo@gmail.com

Cc: prvaosbu@bih.net.ba; drosskola@bih.net.ba; trosjaklic@hotmail.com; skolabristovi@bih.net.ba; gracanca@bih.net.ba; drvetime@hotmail.com; bertajajce@gmail.com; emirsin@yahoo.com; osvoljevac@bih.net.ba; ppolje@bih.net.ba; prvaosdonjivakuf@hotmail.com; drugaosprusac@gmail.com; osoborci@bih.net.ba; ostorlakovac@bih.net.ba; oskolasafvetr@bih.net.ba; opara@hotmail.com; os.mak@bih.net.ba; skolatrenica@bih.net.ba; ostravnik@bih.net.ba; oskola_kalibunar@bih.net.ba; osskola.turibe@bih.net.ba; os.karaula@hotmail.com; os.skoladolac@bih.net.ba; osvitovlje01@hotmail.com; os.gucagora@bih.net.ba; skola-hb@bih.net.ba; osmehurici@bih.net.ba; osmuhsinrizvic@bih.net.ba; os_vitez@tel.net.ba; os_dubravica@yahoo.com; deno.1111@hotmail.com; oskiseljak1bilalovac@hotmail.com; oskis2zabrdje@bih.net.ba; osjajcekkruscica@gmail.com

Subject: FW: Obuka
Attachments: Formular za podatke za ugovore o dijelu FIN.doc

Subject: Obuka

Poštovani ravnatelji-ice/direktori-ice

Ovim putem želimo se prvenstveno zahvaliti na dostavljenim imenovanjima ispred vaših odgjino-obrazovnih ustanova za ECCD obuku, te zatražiti od Vas dodatne informacije....

Tražimo od vas informaciju (*danas - najkasnije do 14:00 sati ... dostaviti na e-mail: odjelobrazovanja@gmail.com*) hoće li nominirana osoba ispred Vaše odgojno-obrazovne ustanove svakodnevno putovati na obuku ili joj više odgovara da bude smještena u hotelu tijekom obuke.

Save the Children će pokriti troškove prijevoza za dolazak na obuku.
Pravila za pravdanje troškova:

- osobe koje dolaze iz istog grada pokušati da se uvežu
- ukoliko jedna osoba dolazi automobilom da se njoj pridruži bar 1-2 osobe ako je moguće. Putni troškovi se u ovom slučaju refundiraju samo osobi koja vozi automobil.
- autobus - sve osobe koje dolaze na obuku autobusom naznačiti cijenu povratne karte.

Dokumenti koje je potrebno dostaviti (imenovane osobe tražene dokumente donose na prvi dan obuke):

- Formular za prijavu (**nalazi se u privitku poruke**)
- kopiju lične karte
- potvrdu iz banke o računu

(C4)

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
KANTON SREDIŠNJA BOSNA / SREDNJOBOSANSKI KANTON
TRAVNIK

MINISTARSTVO OBRAZOVANJA,
ZNANOSTI, KULTURE I ŠPORTA
MINISTARSTVO OBRAZOVANJA,
NAUKE, KULTURE I SPORTA

Travnik, Stančna 43., Tel./fax: 030/511-214, 518-675, E-mail: minobsbk@bih.net.ba

CENTRAL BOSNIA CANTON
MINISTRY OF EDUCATION,
SCIENCE, CULTURE AND SPORTS

Broj: 01-34-sl/17
Travnik, 16.11.2017. godine

SVIM OSNOVNIM ŠKOLAMA SBK

n/r direktora

PREDMET: Imenovanje nastavnika razredne nastave za ECCD obuku

Poštovani,

Skupština Srednjobosanskog kantona, u mjesecu julu 2017. godine, donijela je Zakon o predškolskom odgoju i obrazovanju (Sl. novine SBK, broj: 10/17) u cilju podizanja kvalitete prvog i specifičnog stepena jedinstvenog sistema odgoja i obrazovanja na području SBK. Zakonom se definira, kao jedan od osnovnih zadataka predškolskog odgoja i obrazovanja, priprema djece za daljnji odgoj i obrazovanje, te samim tim isti propisuje (član 18.) i obavezno uključivanja djece u predškolsko obrazovanje u godini pred polazak u osnovnu školu.

Sistem predškolstva na području Kantona u pogledu materijalnih i kadrovskih uslova nije kvalitetno razvijeno, pa tako osim nedostatka prostora imamo i izražen nedostatak odgojitelja koji bi realizirali obavezni program predškolskog odgoja i obrazovanja u godini pred polazak u osnovnu školu (OPOB-program). Pravovremenom i kvalitetnom edukacijom nastavnika razredne nastave za realizaciju OPOB-programa omogućili bi svakom djetetu, a koje nije već obuhvaćeno nekim vidom predškolskog odgoja i obrazovanja, na području SBK da pohađa navedeni program u sredini u kojoj će upisati prvi razred osnovne škole.

Iz toga razloga, a zahvaljujući *organizaciji Save the Children*, imamo mogućnost osnažiti vaše institucije educiranjem po jednog nastavnika razredne nastave iz svih odgojno-obrazovnih ustanova SBK, a za kojeg vi smatraćete da posjeduje htjenje i želju za rad s djecom u godini pred polazak u školu.

Temejtem navedenog, ovim putem tražimo da imenujete po jednu osobu iz vaše odgojno-obrazovne ustanove iz reda nastavnika razredne nastave, najkasnije do 24.11.2017. godine, koji bi prošao obuku za unapređenje profesionalnih kapaciteta i kvaliteta predškolskog obrazovanja u razdoblju od 4. do 8 decembra 2017. godine (o mjestu i satnici održavanja obuke na naknadno ćemo Vas obavijestiti).

Traženo imenovanje (ime i prezime nominirane osobe, kontakt telefon i e-mail adresa) možete dostaviti na e-mail Ministarstva ili putem fax. 030 518-451

Za sve dodatne informacije možete se obratiti Odjelu za školstvo na tel. 030 509-281

S poštovanjem.

MINISTRICA

Katīca Čerkez

UGOVOR O DJELU

UGOVORNE STRANE:

Naručilac:
Save the Children International, neprofitna organizacija iz Ujedinjenog Kraljevstva Velike Britanije i Sjeverne Irske (br. Registracije 3732267) i registrirana dobrovorna organizacija na teritoriju Engleske i Walesa (broj registracije dobrovornog društva 1076822), registrirana u Bosni i Hercegovini kao Predstavništvo strane nevladine organizacije sa sjedištem na adresi Ljubljanska 16, Sarajevo, BiH (u daljem tekstu: „Naručilac“)

Izvršilac:
Zehrina (Smajo) Selimović, nastanjena u Travniku, ulica Konatur bb, grad Travnik, Bosna i Hercegovina, lična karta br. 11DF6160, izdana u tRAVNIKU od strane MUP-a SBK, JMB 1210978188921 (u daljem tekstu: “Izvršilac”)

Član 1.

Predmet ovog ugovora:
Troškovi učešća/prijevoza za učešće na ECCD obuci u Vitezu održanoj u periodu od 04.12.2017.-08.12.2017.godine

Član 2.

Na osnovu člana 1 isplaćuje se neto naknada u iznosu od 45,00 KM (slovima: četrdesetpet konvertibilne marke) brutto iznos 52,31 KM (slovima: pedesetdvije 31/100 konvertibilne marke).

Kalkulacija putnih troškova je urađena na osnovu pređene udaljenosti na relaciji Travnik-Vitez- Travnik 10 puta, odnosno, $150\text{ km} \times 0,30\text{ KM} = 45,00\text{ KM}$.

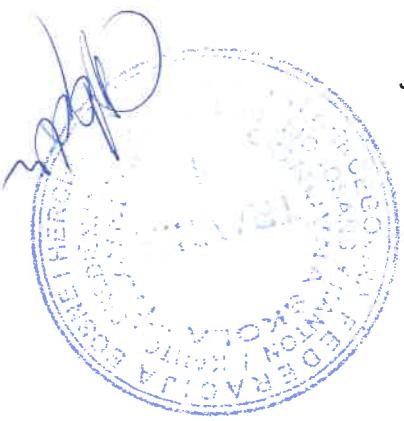
Naknada će se isplatići na bankovni račun izvršioca 13229002050400550 kod NLB BANKE roku od 15 dana nakon odobravanja troškova.

Član 3.

U troškove prijevoza uključeni su porezi koji se odnose na ugovor o djelu, a u skladu sa zakonom, snosi ih naručilac posla.

Član 4.

Naručilac apsolutno zahtijeva da niti jedna osoba koja obavlja određeni posao u ime Save the Childrena ni na koji način nije uključena ili zlostavljana u vezu sa zlostavljanjem ili eksploracijom djece na način kako je opisano u Politici očuvanja sigurnosti djeteta. Ako se ispostavi da je potpisnik uključen u ovakva zlostavljanja, to bi predstavljalo kršenje uslova ovog ugovora i rezultiralo prekidom ugovora i poduzimanjem mogućih daljih akcija, kao što je opisano u Politici očuvanja sigurnosti djeteta.

Član 5.

U slučaju spora po ovom ugovoru, ugovorne strane će ga pokušati riješiti mirmim putem, a ukoliko u tome ne uspiju nadležan je Sud u Sarajevu.

Član 6.

Ovaj ugovor stupa na snagu na dan potpisivanja i sačinjen je u 2 (dva) primjerka na B/H/S jeziku, od kojih svaka strana zadržava po jednu kopiju.

Zehrina Selimović

Zehrina Selimović

Andreja Žeravčić

Andreja Žeravčić, direktorica

Sarajevo, 04.12.2017.godine

PRILOZI:

1. Politika očuvanja sigurnosti djeteta.

ostravnik@bih.net.ba

From: Jajetović, Kanita <kanitajajetovic@savethechildren.org>
Sent: 30. novembar 2017 9:33
To: ostravnik@bih.net.ba
Subject: RE: FCCD obuka

Poštovani,

Hvala vam, ali potrebne su mi pored ovog dokumenta slijedeće informacije i molim vas ovo je hitno!

NADOKNADA ZA PREVOZ

Save the Children će pokriti troškove prevoza za dolazak na obuku. Pravila za pravdanje troškova: Osobe koje dolaze iz istog grada pokušati da se uvezu. Ukoliko jedna osoba dolazi automobilom da se njoj pridruži bar 1-2 osobe ako je moguće. Putni troškovi se u ovom slučaju refundiraju samo osobi koja vozi automobil.

Sve osobe koje dolaze na obuku automobilom jasno naglasiti da li će vozariti svaki dan. Od toga nam zavisi visina nadoknade.

Autobus - sve osobe koje dolaze na obuku autobusom naznačiti cijenu povratne karte. Ako će vozariti svaki dan to mi je veoma važno da se naglasi.

Dokumenti koje je potrebno dostaviti:

Popunjeno obrazac u prilogu
kopiju lične karte
potvrdu iz banke o računu

Lp,

Kanita

Kanita Jajetović | Save the Children | Education Programme Coordinator

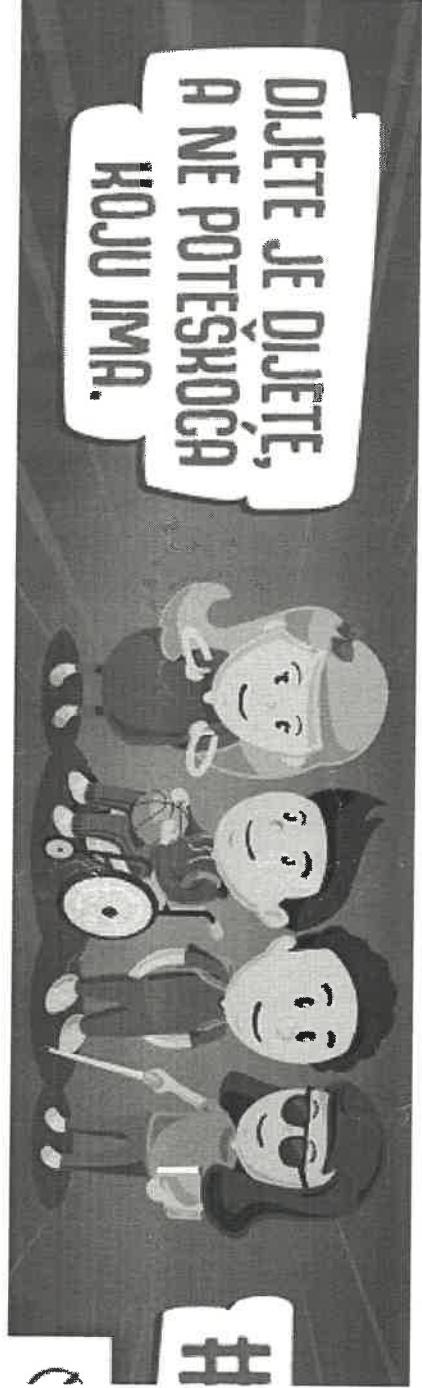
Ljubljanska 16, Sarajevo, Bosnia and Herzegovina

<http://nwbi.savethechildren.net/>

Telephone number: +387 (33) 290 683; Mobile: +387 (61) 813 055

Switchboard: +387 (33) 290 671; Fax: +387 (33) 290 675

E-mail: kanita.jajetovic@savethechildren.org

Save the Children

FORMULAR ŽA BOŠTAVU POBATAKA ŽA UGOVOR O BJELU

Molimo da pošunite sva poja, u slučaju nepotpunih ili netačnih podataka, nećemo biti u mogućnosti pripremiti ugovor i/ili isplatiti sredstva iz ugovora.

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE

KANTON SREDIŠNJA BOSNA / SREDNJOBOSANSKI KANTON
TRAVNIK

MINISTARSTVO OBRAZOVANJA,
ZNANOSTI, KULTURE I ŠPORTA
MINISTARSTVO OBRAZOVANJA,
NAUKE, KULTURE I SPORTA

CENTRAL BOSNIA CANTON
MINISTRY OF EDUCATION,
SCIENCE, CULTURE AND SPORTS

Travnik, Stanična 43., Tel./faks.: 030/511-214, 518-675, E-mail: minobstk@bih.net.ba

Broj:03-38-sl./19
Travnik, 8. travnja 2019. godine

Na temelju stavka 1. članka 169. Zakona o upravnom postupku („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 2/98 i 48/99) te članka 63. Zakona o osnovnom školstvu („Službene novine Županije Središnja Bosna“, broj 11/01; „Službene novine Kantona Središnja Bosna“, broj 17/04) i članka 88. Zakona o srednjem školstvu („Službene novine Županije Središnja Bosna“, broj 11/01; „Službene novine Kantona Središnja Bosna, broj: 17/04 i 15/12), izdaje se

P O T V R D A

o sudjelovanju na stručnom usavršavanju

Zehrina Selimović

Osnovna škola "Travnik"

(naziv odgojno-obrazovne ustanove)

Tema:

„Sigurnost djece u digitalnom okruženju i školska nastava“

26.03.2019. godine, Osnovna škola "Travnik"

(datum i mjesto održavanja seminar-a)

M. P.
Bojan Domić
MINISTAR

C4

UNIVERZITET U SARAJEVU
PEDAGOŠKI FAKULTET SARAJEVO
UNIVERSITY OF SARAJEVO
FACULTY OF EDUCATIONAL SCIENCES SARAJEVO

CERTIFIKAT

Zehrina SELIMOVIĆ

za sudjelovanje i izlaganje
na II naučno-stručnoj međunarodnoj konferenciji
PROZOR U SVIJET OBRAZOVANJA, NAUKE I MLADIH - 2021

sa radom pod nazivom:

Stavovi učenika o online nastavi u srednjoj školi

Predsjednica Organizacionog odbora
doc. dr. Sanela Nesimović

Nesimović

Dekan
prof. dr. Daniel Maleč

Maleč

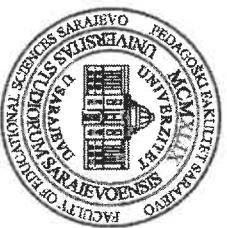
CG

CG

**UNIVERZITET U SARAJEVU
PEDAGOŠKI FAKULTET**

PROZOR U SVIJET OBRAZOVANJA, NAUKE I MLADIH
*Zbornik radova sa Druge međunarodne
naučno-stručne konferencije održane u
Sarajevu 21-22. maja 2021.*

Sarajevo, 2021.

ORGANIZATOR / ORGANIZER

Pedagoški fakultet Sarajevo / Faculty of Educational Sciences Sarajevo

Univerzitet u Sarajevu / University of Sarajevo

Skenderija 72, 71000 Sarajevo

Bosna i Hercegovina / Bosnia and Herzegovina

tel. 00 387 33 214 607

mail: dekanat@pf.unsa.ba

2konferencija.pfs@gmail.com

Amela MEDAR, Enisa GOLOŠ

Profesionalna digitalna kompetencija kao posebna kompetencija nastavnika 491

Nermin MULAOŠMANOVIĆ, Hazim SELIMOVIC, Zehrina SELIMOVIC

Stavovi učenika o online nastavi u srednjoj školi 506

Elma SELMANAGIĆ-LIZDE

Odnos mladih Bosne i Hercegovine prema društvenim mrežama i strah od propuštanja informacija na internetu 52

VI

Ajla HALILOVIĆ

Uzbudljivo programiranje u osnovnoj školi kroz upotrebu mikroracunara 546

Safet VELIĆ, Amel HINDIJA

Uticaj praćenja, vrednovanja i ocjenjivanja učenika u nastavi tehničke kulture na ishode učenja 558

Safet VELIĆ, Sejfo PAPIĆ, Edib LEPIĆ

Uloga nastavnika u poticanju kreativnosti kod učenika u nastavi tehničke kulture 577

VII

Anida KAPO, Faris RAŠIDAGIĆ, Amira BAŽDAREVIĆ – RAŠIDAGIĆ, Nermin NURKOVIC

Preporuke o minimalnom trajanju strukturirane kretne aktivnosti neophodne za očuvanje i unaprijeđenje zdravlja 598

Elvira NIKŠIĆ

Implementation of online teaching in sports activities during the covid-19 pandemic 607

Faris RAŠIDAGIĆ, Amira BAŽDAREVIĆ-RAŠIDAGIĆ

Fiziološka reakcija organizma na kretne aktivnosti tokom realizacije sadržaja nastave tjelesnog i zdravstvenog odgoja 627

STAVOVI UČENIKA O ONLINE NASTAVI U SREDNJOJ ŠKOLI

Nermin Mulaosmanović
Edukacijski fakultet Univerziteta u Travniku
nermim@mulaosmanovic81@gmail.com

Hazim Selimović
Edukacijski fakultet Univerziteta u Travniku
zehrina.selimovic@gmail.com

Zehrina Selimović
Edukacijski fakultet Univerziteta u Travniku
zehrina.selimovic@gmail.com

Lektor: Admir Mehic

Sažetak

Odgajino-obrazovni proces zbog pandemije uzrokovane virusom COVID-19 je pretrpio promjene koje su rezultirale: zatvaranjem škola, zabrinutosti učenika i nastavnika, nemogućnosti kontroliranja situacije, te prelaskom na online nastavu. Mnogi su se prvi put susreli sa online oblicima nastave, što je bio veliki izazov za učenike, nastavnike i roditelje. Prelazak na online nastavu je zahtijevao određenu adaptaciju. Imajući sve to u vidu, mnoštvo je prepreka i poteškoća, ali i mogućnosti. Stoga se osnovni problem odnosio na ispitivanje stavova srednjoškolaca o online nastavi, dok je cilj bio utvrditi da li su učenici zadovoljni brojnim aspektima online nastave koja se izvodila u školama kao što su: pripremljenost za online nastavu -korištenje savremenih IKT alata, usvajanje znanja u online okruženju, načini ocjenjivanja, aktivnost u online nastavi, sve to u funkciji ukazivanja na prednosti i nedostatake online nastave. Rezultati pokazuju da učenici nemaju ekstremno niti pozitivne niti negativne stavove o online nastavi, odnosno da na skali stavova o online nastavi izražavaju prosječan nivo zadovoljstva online nastavom. Izrazili su pozitivne stavove o ocjenjivanju u online nastavi, ističu da su zadovoljni aktivnostima u online okruženju, da su bili pripremljeni za online nastavu, te da su dobili dovoljno znanja. Nisu pronađene značajne razlike u stavovima o online nastavi s obzirom naspol, dok su značajne razlike pronađene u zadovoljstvu online nastavom s obzirom na razrede. Oni koji su zadovoljniji dobijenim znanjem su učenici sa boljim školskim uspjehom. Istraživanje je urađeno na uzorku od 102 adolescente od 16 do 19 godina na području Tuzlanskog kantona. Korištena je skala koja je pripremljena za ovo istraživanje, zadovoljavajuće pouzdanosti, tesociodemografski upitnik. Sve navedeno ukazuje da su se učenici brzo adaptirali na nove promjene zahvaljujući korištenju IKT alata prije pandemije i njihovoj želji za novim izazovima. Oni učenici koji postižu dobre rezultate

u školi, nastavili su tu praksu i u otežavajućim prilikama. Pored određenih negativnosti, učeno je da postoje i prednosti ovog online modela nastave.

Ključne riječi: stavovi, online nastava, srednjoškolci

STUDENTS' ATTITUDES ABOUT ONLINE CLASSES IN HIGH SCHOOL

Summary

Due to the pandemic caused by the COVID-19 virus, the educational process has suffered changes that have resulted in school closures, students and teachers were concerned, inability to control the situation, and the transition to online classes. This was the first encounter with online forms of teaching for many, which was a major challenge for students, teachers and parents. Switching to online classes required a certain adaptation. With all this in mind, there are many obstacles and difficulties but also possibilities. Therefore, the primary problem was to test high school students' attitudes about online teaching while the aim was to determine whether students were satisfied with a number of aspects of online teaching performed in schools such as: readiness for online teaching – using contemporary IKT tools, adoption of knowledge in an online environment, assessment modes, online teaching activity, all in the function of pointing out the benefits and shortcomings of online teaching. The results show that students do not have extremely positive or negative attitudes about online classes, with reference to the scale of attitudes about online classes, students express an average level of satisfaction with online classes, they expressed positive attitudes about evaluation in online classes, and pointed out the satisfaction with activities in the online environment, students said they were prepared for online classes, and that they have received enough knowledge. Considering gender, no significant differences were found in attitudes about online classes, while significant differences were found in the satisfaction for online classes when considering grades. Those who are more satisfied with the knowledge gained are students with better school success. The survey was conducted among 102 adolescents ages 16 to 19 in Tuzla canton area. The scale used was prepared for this research, with satisfactory reliability, and sociodemographic questionnaire. All of this indicates that students quickly adapted to the new changes thanks to the use of IKT tools before the pandemic and their desire for new challenges, those students who achieve good results at school have continued this practice in difficult occasions. In addition to certain negativity, there are also the benefits of this online teaching model.

Key words: attitudes, online classes, high school students

Uvod

Učenici, kao i nastavnicu se prvi put susrelisa onlineoblicima nastave u vanrednim okolnostima, što je bio veliki izazov, ali i prilika za nove metode rada. Online nastava je organizirana veoma brzo. Krecući se iz učioničkog okruženja u online okruženje, gdje se prema mnogim mišljenjima obrazovanje na daljinu i virtualno učenje ne bi moglo dogoditi preko noći. Međutim, desila se brza transformacija povezana s raznim preprekama i izazovima (Crawford, Butler-Henderson, Rudolph and Glowatz, 2020). Uočljiva je bila neophodnapotreba za adaptivnim i prenosivim vještinama

koje su važne u životu, a naročito u vanrednim prilikama. Mnogobrojna nova pitanja u vezi sa ekonomskom situacijom, odnosi sa drugima, sigurnost, motivacija i slično, se pojavila u prvom planu. Uniformnost koja teži da učenike natjera da rade po istom principu, često u praksi nije dala dobre rezultate pa se sumnjalo u ishod online nastave.

U glavnom globalna pandemija našu je svakodnevnicu iz temelja promijenila, a obzirom da su škole zatvorene, po prvi puta se i učenici susreću s novim načinom nastave koja se održava putem interneta ili na televizijskim programima. Covid-19 je imao veliki utjecaj na učenike i nastavnike širom svijeta, u mnogim aspektima svakodnevnog života (Maiizar, Almanthari, Maulina and Bruce, 2020). Novi izazovi koje je donijela online nastava se djelimično odnose na pitanja: kako kvalitetnije organizirati nastavni proces u datim prilikama u kojem sudjeluju učenici i nastavnici, kao i pitanja o ishodima, a sve bi to moglo ostaviti traga na cijekupno društvo, ali i inicirati nove promjene.

Postalo nam jejasno da učenike moramo pripremati za ovakve prilike sa izmjenjenim planovima i programima čiji ishodi će biti vještine sa kojima ćemo moći odgovoriti zadacima u budućnosti. Covid-19 prisilio je nastavnike da preispitaju tradicionalni načinučenja i razmatraju učenje na daljinu kao izvedivu mogućnost, čime se vodi računa o sigurnosti, smanjuje rizik od infekcije za učenike. S druge strane javljaju se dileme o učinkovitosti online nastave. Prvo, s makro stajališta, vrlo je malo utvrđeno u pogledu učinkovitosti interneta u obrazovanju (McPherson & Bacow, 2015). Drugo, sposobnost uspješnog digitalnog podučavanja vjerojatno će se razlikovati na temelju širokog raspona ciljeva učenja koji vode naše nastavne i obrazovne prioritete (Liguori & Winkler, 2020). Jedan dio stručnjaka ističe da mrežno učenje može biti učinkovito u digitalno naprednim zemljama (Basilia & Kvavadze, 2020), dok u onim zemljama koje nisu razvijene postoje određene prepreke. Pristup brzim, pristupačnim i pouzdanim internetskim vezama, posebno ometa proces internetskog učenja.

Pored navedenih faktora koji utječu na nove oblike učenja, potrebno je znati da današnji učenici tj. učenici 21. stoljeća, brzo i lako prihvataju informacijsku i komunikacijsku tehnologiju-IKT, koju svakodnevno koriste za pristup najrazličitijim informacijama i za socijalne interakcije. Za današnje učenike kažemo da su priпадnici "always online" generacije, koja želi i očekuje uključivanje IKT-e u odgojno-obrazovni proces (Bulić i Novoselić, 2016). Upravo stoga, smatra se važnim IKT uključiti u odgojno-obrazovni process, jer može biti odličnomotivacijsko sredstvo koje će pomoći učenicima u ostvarivanju potrebnih odgojno-obrazovnih ishoda. Za takvu

implementaciju IKT u školama nužno je imati infrastrukturu i materijalne uslove, te informacijski i informacijski kompetentne nastavnike koji će imati dovoljnu razinu digitalne kompetencije (Bulić, 2018).

Ustručnoj literaturi koriste se različiti termini za nastavu na daljinu koji se ponekad čak koriste kao sinonimi: obrazovanje na daljinu, učenje na daljinu, e-obrazovanje, ili pak e-učenje. Postoji mišljenje da se pod obrazovanjem na daljinu podrazumijevaju nastava i učenje, pri čemu se ovi procesi odvijaju na različitim lokacijama. Ovako shvaćeno obrazovanje na daljinu predstavlja širi pojam od učenja na daljinu, jerpored učenja podrazumijeva i izvođenje nastave. Međutim, mnogi ova dva pojma koriste kao sinonime. Ovisno od vida interakcije, postoje dvije kategorije obrazovanja na daljinu: sinhrono i asinhrono. Sinhrono obrazovanje na daljinu podrazumijeva da se interakcija između profesora i studenta odvija u realnom vremenu, što znači da u ovom slučaju postoji samo njihova prostorna, a ne i vremenska razdvojenost. Lako ovakav vid komunikacije nije uvijek moguć, u nekim slučajevima je neophodan. Sinhrona komunikacija je od presudnog značaja za motivaciju učenika, omogućava im da dobiju dodatna objašnjenja od profesora, ali i da sa svojim vršnjacima razvijaju diskusiju i razmijene mišljenja i neposredno dobiju povratne informacije. Pojam učenja na daljinu, američka asocijacija za učenje na daljinu definira kao: „Postizanje znanja i vještina kroz dostavljene informacije i upute, primjenom različitih tehnologija i ostalih oblika učenja na daljinu“. Allen i Seaman (2013) obzirom na implementaciju IKT-a i isporuku nastavnih sadržaja putem interneta, nastavu dijele na: tradicionalnu nastavu, nastavu potpomognutu webom, hibridnu nastavu i online nastavu.

Tradicionalna nastava je nastava u učionici, usmjerenica na nastavnika i nastavne sadržaje. Pomak od tradicionalne nastave predstavlja nastava potpomognuta webom. Nastavnika raspolaganju ima bezbroj internetskih izvora, alata i tehnologija kojima se može koristiti izravno na nastavi, ali i poslije nastave u svrhu komunikacije, saradnje, aktiviranja i uključivanja učenika u nastavni proces. U hibridnoj se nastavi spajaju tradicionalna nastava i onlinenastava uz pomoć IKT-a. U online nastavi proces učenja i poučavanja se uglavnom odvija u potpunosti online. Nastavni sadržaji se uglavnom isporučuju online (najčešće pomoću LMS-a). Iz navedenog se može istaći da je nastava na daljinu moderni način podučavanja i učenja, odnosno usvajanja znanja, temeljen na materijalima, instrukcijama i uputstvima koje nastavnik pruža učenicima primjenom različitih informacijskih tehnologija. U ovome obliku nastave često se koriste sistemi za upravljanje učenjem

preko kojih se odvija komunikacija, isporuka nastavnih sadržaja, saradnja, vrjednovanje i slično. Uspješnost ovakvoga oblika nastave najviše ovisi oučeniku, njegovoj motivaciji, odgovornosti i aktivnosti.

Smatra se da obrazovanje potpomognuto informacionim tehnologijama podrazumijeva najmanje tri osnovne komponente: kompjuterski podržano istraživanje i učenje na daljinu (Computer Assisted Learning – CAL), kompjuterski podržano istraživanje i učenje na daljinu (Mandić, 2003). Uspješni programi obrazovanjana daljinu, počinju sa pažljivim planiranjem i potpunim razumijevanjem predmetnih zahtjeva i potreba učenika. Potrebno je da se materijali ne stvaraju spontano, oni nastaju teškim radom i svjesnim naporom mnogih pojedinaca i organizacija. Ustvari, uspješni programi obrazovanjana daljinu zasnivaju se na sistematskom i udruženom radu učenika, nastavnika, asistenata, pomoćnog osoblja i administratora. Vidljivo je da obrazovanje na daljinu nije novina. Prema tome, obrazovanje, odnosno učenje na daljinu, postoji više od 100 godina, ali je sa pojavom interneta dobio novu dimenziju, pa ga mnogi od tada smatraju novim fenomenom. Postalo je primjenjivo na svim nivoima obrazovanja, od osnovnog, preko srednjeg i visokog do različitih oblika obrazovanja i usavršavanja.

Kao prednosti učenja na daljinu se ističu: osobni tempo napredovanja, samostalan odabir termina za učenje, odabir svog načina učenja, aktivno korištenje savremenih tehnologija, lokacija polaznika, finansijski aspekt. Nedostaci su što svи polaznici moraju na raspaganju imati odgovarajuću tehnologiju: računalo s najnovijom verzijom web Browzera, programe za multimediju, priključak na internet. Potrebno je ulagati dodatno vrijeme da bi se, uz sadržaj koji se uči, savladala i tehnologija, pomoću koje se sadržaji prenose učenicima. Pored toga, kod e-obrazovanja kao nedostatak se navodi kako učenici moraju imati određeni nivo kompjuterske pismenosti. Učenici mogu osjetiti nedostatak interakcije licem u lice sa nastavnikom. Ocjenjivanje učeničkog rada može biti problematično, zbog toga što nastavnici ne mogu znati ko je zaista riješio zadatke, tj. odgovorio na pitanja.

Imali smo prilike da učimo velike, možda najveće, lekcije za opstanak - da su granice zapravo umjetne i ne štite nas, da smo svi jako umreženi i da nije svejedno šta se događa nekom negdje tamo daleko na drugom kraju svijeta, jer se to vrlo brzo može dogoditi i nama; da je jako bitno da se ponašamo odgovorno i brižno prema sebi, jedni prema drugima i prirodi; da je najvažnije da investiramo u nauku i razvoj ljudske svijesti, učenje o saradnji i suživotu. Nove navike zahtjevaju vrijeme i brojne uspješne i one manje uspješne pokušaje u njihovom formiranju. Stavljanje

naglaska na kontinuitet izvršavanja školskih obaveza i učenja je važan, ali ne i jedini imperativ u ovim teškim vremenima. Djeca školske dobi su naviknuta na strukturu, gotovo po satima. To je njihov način funkcioniranja. Povratak i osmišljavanje nove strukture je imperativ u stresnim danima. Prelazak na online nastavu je zahtijevao, kao što je navedeno, određenu adaptaciju, a samim tim i emocionalne reakcije u tom online okruženju. Kao posljedicu svega toga mogla su se javiti negativna emocionalna stanja: nemir, anksioznost, depresivnost, stres i dr. Učenici su zasigurno u nekom trenutku bili frustrirani i nemotivirani, ali ako se to pretvori u šansu, onda je to bila prilika da se pokaže kako se može nositi s neugodnim emocijama u vanrednim okolnostima.

Metodološki dio rada

Problem i cilj

U ovom radu se nastojalo sazнати kakve stavove o online nastavi imaju srednjoškolci. Stoga, osnovni problem se odnosio na ispitivanje stavova srednjoškolaca o online nastavi u vrijeme pandemije, dok je cilj bio utvrditi da li su učenici zadovoljni brojnim aspektima online nastave koja se izvodila u školama kao što su: pripremljenost za online nastavu i mogućnost učenika da koriste savremene IKT alate, usvajanje znanja u online okruženju, ocjenjivanje, aktivnost u online nastavi, sve u funkciji ukazivanja na prednosti i nedostatake online nastave, te njenog unapređivanja.

Zadaci i hipoteze

U ovom radu su postavljeni sljedeći zadaci:

1. Utvrditi nivo zadovoljstva online nastavom kroz različite aspekte:
 - a) Istražiti stavove učenika o pripremljenosti za online nastavu;
 - b) Ispitati stavove učenika o stečenom znanju učenika u online nastavi;
 - c) Istražiti stavove učenika o ocjenjivanju u online nastavi;
 - d) Istražiti stavove učenika o njihovoj aktivnosti u online nastavi;
2. Utvrditi spolne razlike u stavovima učenika prema online nastavi u vrijeme pandemije;
3. Istražiti razlike u stavovima učenika o online nastavi s obzirom na završni/nezavršni razred;
4. Ispitati povezanost stavova o online nastavi i školskog uspjeha učenika.

Hipoteze:

1. Pretpostavlja se da učenici nisu zadovoljni online nastavom:

- a) Očekuje se da učenici smatraju da su nedovoljno bili spremni za online nastavu;
 - b) Učenici smatraju da nisu usvojili potreban nivo znanja u online nastavi;
 - c) Očekuje se da učenici nisu zadovoljni ocjenjivanjem u online nastavi;
 - d) Pretpostavlja se da učenici nisu bili dovoljno aktivni u online okruženju;
2. Postoje značajne spolne razlike u stavovima učenika o online nastavi;
3. Očekuje se da su manje zadovoljni online nastavom stariji učenici, odnosno učenici koji pohađaju završne razrede srednje škole;
4. Pretpostavlja se da postoji značajna pozitivna povezanost zadovoljstva online nastavom i školskog uspjeha učenika.

Uzorak

U istraživanju je bilo uključeni adolescenti prvih, drugih, trećih i četvrtih razreda iz pet srednjih škola sa prostora Tuzlanskog kantona. Uzorak je formiran po principu prigodnog odabira. Ovo istraživanje je obuhvatilo 102 ispitanika. Kalendarski uzrast istraživanjem obuhvaćenih ispitanika kretao se između 16 i 19 godina. Dakle, istraživanje ciljano usmjereno na adolescente, odnosno sudionici u ovom istraživanju su bili učenici srednjih škola. Spolnu strukturu uzorka činilo je 54 muških i 48 ženskih ispitanika.

Instrumentarij

U istraživanju je korišten upitnik o sociodemografskim podacima ispitanika prilagođen za ovo istraživanje, na osnovu kojeg su dobijeni podaci o spolu, dobi i školskom uspjehu. U istraživanju je za zadovoljstvo online nastavom korištena skala pripremljena za ovo istraživanje zadovoljavajuće pouzdanosti ($\alpha=0,719$). Ova skala sastoji se od 22 čestice. Kao mjera školskog postignuća bio je korišten opći uspjeh učenika (prosječna ocjena) na kraju godine.

Postupak

Istraživanje je provedeno u srednjim školama Tuzlanskog kantona na populaciju adolescenata, koju su činili učenici prvih, drugih, trećih i četvrtih razreda. Na početku je pričuvljena saglasnost od škola, roditelja i obavljen razgovor sa razrednicima tih odjeljenja, također, naglašen je značaj istraživanja. Tokom prikupljanja podataka zadovoljeni su etički principi i standardi. Prosječno trajanje popunjavanja upitnika bilo je 20 minuta. Istraživanje je provedeno početkom septembra

Znanje	Ženski	48	21.00	4.920	.710	
Razred	N	M	SD	SEM	t	p
Zadovoljstvo					1.62	-1.957 .005
Nezavršni	59	63.76	10.499	1.45		
online nastavom						
Završni	43	68.05	8.941			
Pripremljenost	Nezavršni	59	19.26	4.132	.637	
Završni	43	19.92	2.971	.482	-.811	.412
Stavovi o	Nezavršni	59	15.16	13.928	2.14	1.087 .281
Ocenjivanju	Završni	43	12.44	6.962	1.12	
Stavovi o	Nezavršni	59	9.23	1.393	.215	2.573 .012
aktivnosti	Završni	43	8.44	1.349	.218	
Usvojeno	Nezavršni	59	20.80	4.722	.728	.937 .352
znanje	Završni	43	19.84	4.487	.727	

Tabela 3: Razlike u stavovima o online nastavi s obzirom na razred

Sljedeći zadatak se odnosio na ispitivanje međusobne povezanosti varijabli uključenih u ovom istraživanju (zadovoljstvo online nastavom, pripremljenost za online nastavu, usvajanje znanja u online okruženju, ocenjivanje, aktivnost u online nastavi). Značajna povezanost između generalnog zadovoljstva online nastavom i školskog uspjeha nije pronađena, ali je uočena povezanost nekih aspekata zadovoljstva nastavom (tabela 4). Postoji niska, ali značajna pozitivna korelacija pripremljenosti za nastavu i stavova o ocenjivanju ($r=.217$, $p=.028$), pripremljenosti i

zadovoljstvom online nastavom ($r=-.325$, $p=.00$), aktivnosti u online okruženju i stečenim znanjem ($r=-.472$, $p=.000$), zadovoljstvu nastavom i stečenim znanjem ($r=-.605$, $p=.000$), a također je pronađena značajna korelacija između stavova o pripremljenosti i stečenog znanja ($r=-.549$, $p=.000$), te stečenim znanjem i školskim uspjehom ($r=-.215$, $p=.30$).

Tabela 4: Intercorelacija zavisnih varijabli u istraživanju

	ocjenjiva nje	aktivn ost	znan je	zadovoljs tvo	pripremljen ost	uspje h
Stavovi o ocjenjivanju	R Sig.	.020 .844	.139 .164	.154 .123	.217* .028	.016 .872
N		102	102	102	102	102
Stavovi o aktivnosti	r	.472	.200*	.187	-.028	
Sig.		.000	.044	.061	.780	
N		102	102	102	102	102
Stavovi o stečenom znanju	R Sig.		.605**	.549**	.215*	
Zadovoljstv o online nastavom	R Sig.		.000	.000	.030	
Stavovi o pripremljeno sti za online nastavu	R Sig.		.102	.102	.102	

Diskusija

Mnogo je faktora koji su utjecali na online nastavu u vrijeme pandemije i teško ih je obuhvatiti u jednom istraživanju. Prelaz sa standardnog učenja učenika u razredu na online program učenja prema ovom istraživanju rezultirao je djelom pozitivnim stavovima učenika o online nastavi. Mogući razlozi bi se mogli tražiti u interesima i motiviranju učenika za nešto drugačiji vid nastave od one koju su imali godinama. Kao što je navedeno, veliki dio aspekata koje treba uzeti u obzir

prilikom ispitivanja zadovoljstva online nastavom, što je moguće, uticao je na ovo istraživanje. Različita struktura učenika kada je u pitanju socioekonomski status, posjedovanje potrebnih uslova, znanje o online alatima učenika i nastavnika su samo neki od njih. U našem istraživanju učenici su pokazali prosječan nivo zadovoljstva online nastavom, što je u skladu sa istraživanjima u regiji. Mladi ljudi koji kodkuće i van škole žive u tehnološki bogatom okruženju, očekuju promjene uobrazovanju u skladu sa imperativima obrazovanja za 21. stoljeće. U tom smislu već sepolako u obrazovanje uvode multimedijalni sistemi, učenje na daljinu, virtualne škole i druge tehnologije koje dovode do povećanja aktivnosti učenika, kvalitetnijeg vrednovanja znanja i napredovanja učenika u skladu sa individualnim sposobnostima i predznajima. Institut za društvena istraživanja u Zagrebu (2020) proveo je istraživanje o online nastavi u kojem je učestvovalo 923 učenika u Zagrebu. Prosječna ocjena zadovoljstva online nastavom je bila 3,14 na ljestvici od 1 do 5. Njih 52,4 % u potpunosti se slaže s time da rado koriste digitalne uređaje. Istraživanje koje su sprovedli "COI Step by Step" i "proMENTE" (2020) nauzorku od 1.710 učenika ukazuje također da učenici daju visoke ocjene za online nastavu. U prilog tome govore i podaci da je generalna ocjena online nastave, koja se kretala između 3,40 i 3,90 (na skali od 1 – 5). 77,5% učenika smatra da su tokom ovakvog načina rada bili opušteniji, a 52,9% njih da su se osjećali slobodnije. 53,5% učenika smatraju da su tokom online nastave dobro napredovali u usvajanju znanja i vještina. Također, u ovom istraživanju tokom online nastave 64,8% ispitanih učenika ističe da su od nastavnika redovno dobijali povratnu informaciju o napretku, dok je 55,9% učenika smatraloda su ocjene koje dobijaju mjerilo znanja. Navedeni rezultati su u velikom dijelu konzistentni sa rezultatima dobijenim u našem istraživanju kada su u pitanju ocjene, znanje, zadovoljstvo nastavom, interakcija.

Kada uporedimo rezultate sa istraživanjem koje je provedlo Društvo pedagoga i psihologa Tuzlanskog kantona (2020), onda je većina naših rezultata također saglasna sa rezultatima navedenog istraživanja. Učenici su u spomenutom istraživanju dali prosječne ocjene za ocjenjivanje u online nastavi, stavovi učenika o stičenim znanjima subili vrlo blizu sredini skale. Stavovi učenika ukazuju da su bili pripremljeni, tj. stav učenika o aktivnosti je bio pozitivan i ukazuje da su učenici bili aktivni tokom trajanja online nastave u navedenom istraživanju. Svi navedeni rezultati su bliski rezultatima u našem radu. Rezultati istraživanja provedenog među 4200 učenika, 2985 roditelja i 778 djelatnika škola Varaždinske županije nakon uvođenja online nastave u prvom valu epidemije je pokazao da su učenici online nastavu ocijenili sa 3,7.

Jedno istraživanje u Srbiji (Milak, 2020) u Tehničkoj školi na uzorku od 111 učenika ukazuje da 64,42 % učenika smatra da ocjene nisu realne u online nastavi, 77,98% smatra da kvalitet znanja nije isti kao na nastavi u školi. Također se u ovom istraživanju ističe da neke nastale promjene odgovaraju učenicima u nastavnom radu, ali ističu i nedostatke zbog skraćenja časova kada se radi o popravljanju ocjena i vremenu za odgovore.

Neka istraživanja navode da internetsko učenje omogućava učenicima da učinkovitije koriste svoje vrijeme (Fidalgo i sur., 2020; OECD, 2020.). Nekoliko je studija koje su naglasile potrebu davanja prioriteta sigurnosti i dobrobiti učenika i nastavnika tokom pandemije (Bozkurt i Sharma, 2020; Sahu, 2020; Selwyn, 2020). Pogodnost se često smatra važnom prednošću internetskog učenja (OECD, 2020.), jer ima potencijal pružiti „obrazovanje svjetske klase svima, bilo gdje i bilo kad, dok god se ima pristup internetu“ (Nguyen, 2015: 310).

Za negativne aspekte internetskog učenja se u navedenim istraživanjima smatraju: ometanje i smanjeni fokus, opterećenje, tehnologija i internetska povezanost i neadekvatna podrška nastavnika. Sloboda pohađanja nastave bilo kad i bilo gdje često se navodi kao važna zasluga internetskog učenja (Nguyen, 2015). Ova se perspektiva ne odnosi nužno na internetsko učenje u krizi. Istiće se da teret kućanskih poslova i brige, nedostatak odgovarajućeg prostora za učenje, nedostatak discipline i rituala kod kuće, može negativno utjecati (Fidalgo i sur., 2020, Zhang i sur., 2020). Prema Aristovnik i saradnici (2020), veća razina samodiscipline i motivacije za pranjejem internetske nastave posebno je važna. Hodges i saradnici (2020) sugerira da bi zamjena barem nekih sinhronih razreda asinhronima mogla djelimično riješiti problem, jer to učenicima nudi veću slobodu da pohađaju nastavu ne samo bilo gdje već i bilo kada.

Prema Aristovnik i saradnici (2020) u studiji koja je ispitala percepciju 30.383 učenika u 62 zemlje navodi se da: manje od jedne trećine (30,8%) učenika koji su sudjelovali u istraživanju izvijestilo je da su manje opterećeni, (26,6%) da je radno opterećenje ostalo gotovo nepromjenjeno, dok je ostatak (42,6%) učenika izvijestio da se njihov radni opseg povećao ili značajno povećao. Komentirajući neke potencijalne probleme s internetskim učenjem u nuždi, Selwyn (2020) upozorava da bi sinhronizirani video satovi i sastanci koji nisu pravilno pripremljeni mogli mentalno iscrpiti učenike koji će, također, vjerojatno osjećati preopterećenima višestrukim zadacima i aktivnostima.

Lawanto i saradnici (2014) utvrdili su da studenti s boljim rezultatima značajno pristupaju sadržaju predmeta više od manje uspješnih, što ilustrira da je angažman i postavljanje ciljeva presudno za

internetsko učenje. Ovo istraživanje bi se moglo uporediti sa našim, gdje su učenici koji su bili pripremljeniji i zadovoljniji znanjem imali veći školski uspjeh.

Mogući razlozi nepostojanja značajnih spolnih razlika u stavovima o online nastavi, mogli bi biti u tome, što su se učenici oba spola našli u istim neprilikama u vrijeme pandemije sa određenim emocionalnim reakcijama. Bitno je nавести da je njihova komunikacija nastavljena online putem, što je omogućilo formiranje sličnih stavova. Stariji učenici koji pohađaju završne razrede pokazali su veće zadovoljstvo od mlađih, što bi se moglo objasniti zrelosti i svjesnosti situacije u kojoj su se našli. Obzirom da učenici nisu imali mogućnosti da biraju u vanrednim prilikama, učenici različitog uspjeha koji su bili pripremljeni bili su i zadovoljniji znanjem. Zadovoljniji su nastavom oni koji smatraju da su stekli dovoljno znanja, gdje je također pronađena pozitivna veza onih koji su zadovoljni znanjem i školskog uspjeha. Ograničenja rada se odnose na to da je teško bilo uporediti spolne razlike, te razlike s obzирom na razred sa drugim istraživanjima zbog toga što istraživanja, koliko je nama poznatodo vremena pisanja rada, nisu uključivala ovu vrstu zadataka, odnosno nisu nam bila dostupna. Još jedno ograničenje se odnosi na mali uzorak ovog istraživanja koji ne daje mogućnost generalizacije rezultata, ali daje indikacije, tj. ukazuje na potrebe daljeg bavljenja ovom temom.

Zaključak

Pandemija COVID-19 iznenadila je cijeli svijet i utjecala na sve društvene slojeve. Ova nagla promjena izvršila je znatan pritisak na sve one koji su uključeni u obrazovni proces. Pandemija nas je naučila kako je važno biti dobro pripremljen kako bismo osigurali da se kvalitetno obrazovanje nastavi kada se dogode prekreti i hitne situacije. Rezultati su pokazali dijelom zadovoljstvo nastavom, učenici ističu da su bili spremni za online nastavu, da je ocjenjivanje realno, da su bili aktivni i stekli dovoljno znanja. Iako su rezultati donekle neočekivani po pitanju zadovoljstva online nastavom, svakodnevni pristup mlađih tehnologiji i promjena oblika nastave su svakako neki od razloga rezultatima.

Sve u svemu, učenici su se očito brzo prilagodili situaciji i okruženju za učenje na daljinu. Jedan od osnovnih ciljeva savremenog odgoja i obrazovanja je oposobljavanje djece za cijeloživotno učenje, što između ostalog podrazumijeva primjenu različitih strategija učenja, sposobnost za samostalno učenje, rješavanje problema, istraživanje, uz ili bez koristenja IKT-a.

U situacijama vanrednih okolnosti bilo je vidljivo da se nastava na daljinu pokazala iznimno važnom. Iako su učenici prepoznali prednosti nastave na daljinu, svjesni smo i brojnih nedostataka. Izostanak socijalnog kontakta, slabija komunikacija s nastavnicima, teža motivacija i kontrola učenika, te posljedice na socijalne i emocionalne aspekte ličnosti učenika. Prednosti online nastave se mogu sagledati kroz povećanje informatičke pismenosti, više istraživačkog rada i primjenju inovativnih modela učenja. Prema istraživanjima razvijenih zemalja u kojima se obrazovanje na daljinu koristi u posljednjoj deceniji dvadesetog stoljeća, uočene su prednosti u odnosu na tradicionalnu nastavu koje se ogledaju u sljedećem: nastava se individualizira, obezbeđuje se istraživanje najaktuelnijih sadžaja u skladu sa sopstvenim interesovanjima, stalnom ili povremenom interakcijom sa izvorima informacija povećava se aktivnost učenika i razvija kritičko mišljenje, te sposobnosti analiziranja i zaključivanja, interakcija se uspostavlja ne samo sa nastavniciма nego i sa učenicima iz drugih škola. Nastavnici se trebaju više usmjeravati na bitno u gradivui educirati se o korištenju IK alata. Uglavnom se kaoprijedlozi za poboljšanje nastave na daljinu navodi smanjenje količine zadatka i gradiva, traže davanje jasnijih uputa, te više videoprjenosa predavanja. Potrebne su nam smjernice da se poboljša online nastava u slučaju novog vala pandemije i to u smjeru da se učenici ravnomjerno i smisleno optereće radnim obavezama.

U vremenu u kojem se sve više stavlja naglasak na implementaciju digitalnih tehnologija i zahtjeva od pojedinca razvijene digitalne vještine, ključno je imati digitalno kompetentne nastavnike koji će znati djelovati u digitalnom okruženju i razviti potrebne kompetencije učenika koje uključuju i razvoj digitalne kompetencije. Obrazovanje na daljinu, svakako, predstavlja značajnu inovaciju koja u kombinaciji sa tradicionalnom nastavom doprinosi poboljšanju kvaliteta nastave. Na kraju, pitanje efektivnosti i svrishodnosti ovakvog izmjenjenog načina nastavnog rada ostaje i dalje otvoreno i zahtijeva temeljnije bavljenje i pažnju kako struke, tako i nadležnih institucija. Praćenje iskustava učenika i nastavnika o online nastavi, njenim prednostima i manama, načinima poboljšanja i unapređenja, jeste korak koji se nalazi pred nama i sa čijim ćemo se rezultatima svakako ubudućnosti više baviti.

Literatura

- Allen, E.I., & Seaman, J. (2013). *Changing Course: Ten Years of Tracking Online Education in the United States*. Babson Survey Research Group and Quahog ResearchGroup, LLC.
- Aristovnik, A. et al. (2020). Impacts of the COVID-19 pandemic on life of higher

education students. A global perspective. *Sustainability*, 12 (20), p. 8438, doi: 10.3390/su12208438

Basilia, G., & Kvavadze, D. (2020). Transition to online education in schools during a SARS-CoV-2 coronavirus (Covid-19) pandemic in Georgia. *Pedagogical Research*, 5(4), 1-9.

Bozkurt, A. & Sharma, R.C. (2020). Emergency remote teaching in a time of global crisis due to CoronaVirus pandemic. *Asian Journal of Distance Education*, 15 (1), pp 1 vi, [10.5281/zenodo.377803](https://doi.org/10.5281/zenodo.377803)

Bulić, M. (2018). *Sustavi e-učenja u promicanju obrazovanja za zdrav i održiv život*. Doktorska disertacija, Prirodoslovno-matematički fakultet Sveučilišta u Splitu.

Bulić, M. i Novoselić, D. (2016). Kompetencije učitelja biologije za izradu računalnih sadržaja i uporabu informacijsko-komunikacijskih tehnologija. Magistra laderina, 11(1.), 89-104, Zadar.

Crawford, J., Butler-Henderson, K., Rudolph, J., & Glowatz, M. (2020). COVID-19: 20 countries' higher education intraperiod digital pedagogy responses. *Journal of Applied Teaching and Learning* (JALT), 3(1), 9-28.

Društvo pedagoga i psihologa Tuzlanskog kantona (2020). Mogućnosti, efekti, prednosti i pozicija nastave u odgojno-obrazovnom procesu na Tuzlanskom kantonu.

Fidalgo, P., Thormann, J., Kulyk, O., & Lencastre J.A. (2020) Students' perceptions on distance education: A multinational study. *International Journal of Educational Technology in Higher Education*, 17, pp. 1-18, [10.1186/s41239-020-00194-2](https://doi.org/10.1186/s41239-020-00194-2)

Hodges, C., Moore, S., Lockee, B., Trust, T., & Bond, A. (2020). *The difference between emergency remote teaching and online learning*. Educause Review.

Institut za društvena istraživanja (2020). Zadovoljstvo učenika nastavom na daljinu, Zagreb
Liguori, E., & Winkler, C. (2020). From offline to online: Challenges and opportunities for entrepreneurship education following the COVID-19 pandemic. *Entrepreneurship Education and Pedagogy*, 4(3), 346-351.

Mandić, D. (2003). Obrazovanje na daljinu.

https://www.academia.edu/7132774/dr_Danimir_Mandi%C4%87_OBRAZOVANJE_NA_DALJINU?auto=download. Pristupljeno: 15. 6. 2020.

McPherson, M. S., & Bacow, L. S. (2015). Online higher education: Beyond the hype cycle. *The Journal of Economic Perspectives*, 29(4), 135–153

Mailizar, Almanthari, A., Maulina, S., & Bruce, S. (2020). Secondary school mathematics teachers' views on e-learning implementation barriers during the Covid-19 pandemic: The case of Indonesia. *Eurasia Journal of Mathematics, Science and Technology Education*, 16(7), 1860.

Milak, S. (2020). Iskustva učenika prilikom savladavanja nastavnog sadržaja i praćenja nastave od uvođenja kombinovanog načina rada u školi. Tehnička škola, Beograd

Nguyen, T. (2015). The effectiveness of online learning: Beyond no significant difference and future horizons. *Journal of Online Learning and Teaching*, 11(2), 309-319

**UNIVERZITET U SARAJEVU
PEDAGOŠKI FAKULTET**

3 broja – pravatelj i stručnog mlađa

015

5

PROZOR U SVIJET OBRAZOVANJA, NAUKE I MLADIH
*Zbornik radova sa Druge međunarodne
naučno-stručne konferencije održane u
Sarajevu 21-22. maja 2021.*

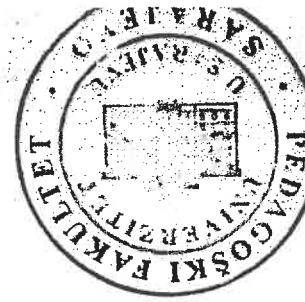

Sarajevo, 2021.

Amela MEDAR, Enisa GOLOŠ	
<i>Profesionalna digitalna kompetencija kao posebna kompetencija nastavnika</i>	491
Nermin MULAOSMANOVIĆ, Hazim SELIMOVIC, Zehrina SELIMOVIC	
<i>Stavovi učenika o online nastavi u srednjoj školi</i>	506
Elma SELMANAGIĆ-LIZDE	
<i>Odnos mladih Bosne i Hercegovine prema društvenim mrežama i strah od propuštanja informacija na internetu</i>	52
VI	
Ajla HALILOVIĆ	
<i>Uzbudljivo programiranje u osnovnoj školi kroz upotrebu mikroracunara</i>	546
Safet VELIĆ, Amel HINDIA	
<i>Uticaj praćenja, vrednovanja i ocjenjivanja učenika u nastavi tehničke kulture na ishode učenja</i>	558
Safet VELIĆ, Sejfo PAPIC, Edib LEPIĆ	
<i>Uloga nastavnika u poticanju kreativnosti kod učenika u nastavi tehničke kulture</i>	577
VII	
Anida KAPO, Faris RAŠIDAGIĆ, Amira BAŽDAREVIĆ – RAŠIDAGIĆ,	
Nermin NURKOVIC	
<i>Preporuke o minimalnom trajanju strukturirane kretne aktivnosti neophodne za očivanje i unaprijeđenje zdravlja</i>	598
Elvira NIKŠIĆ	
<i>Implementation of online teaching in sports activities during the covid-19 pandemic</i>	607
Faris RAŠIDAGIĆ, Amira BAŽDAREVIĆ-RAŠIDAGIĆ	
<i>Fiziološka reakcija organizma na kretne aktivnosti tokom realizacije sadržaja nastave tjelesnog i zdravstvenog odgoja</i>	627

Clešimović

Predsjednica Organizacionog odbora
doc. dr. Sanella Nesimović

Dekan
prof. dr. Danijel Malec

Stavovi učenika o online nastavi u srednjoj školi

sa radom pod nazivom:

Stavovi

PROZOR U SVIJET OBRAZOVANJA, NAUKE I MLADIH - 2021
na II naučno-stručnoj međunarodnoj konferenciji
za sudjelovanje i izlaganje

Zehrina SELIMOVIC

CERTIFIKAT

UNIVERSITET SARAJEVO
UNIVERSITY OF SARAJEVO
PEDAGOŠKI FAKULTET SARAJEVO
UNIVERSITY OF EDUCATIONAL SCIENCES SARAJEVO
FACULTY OF EDUCATIONAL SCIENCES SARAJEVO

PEDAGOG OPCA

A Hala
ustan
A A VISUČKOŠKOLSTV
TA KASPA
A USTVOSTO KAO/LE

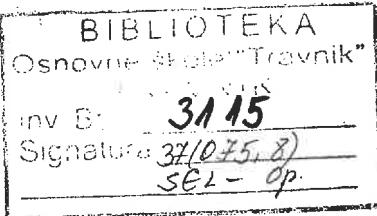
HAZIM SELIMOVIC
ZEHRINA SELIMOVIC

(A) (d)

Dr. Hazim Selimovic, Mr. Zehrina Selimovic
OPCA PEDAGOGIJA
Izдавач
Univerzitet u Travniku, Edukacijski fakultet
Aleja Konzula br. 5, 72270 Travnik, BiH
www.eft.ba
Za izdavača
Biblioteka
Univerzitski udžbenik
Dr. Ruza Tomić
Urednik
Mr. sci. Dr. Nihad Selimovic
Za izdavača
Biblioteka
Univerzitski udžbenik
Dr. Ruza Tomić
Urednik
Mr. Maid Omerović
Dizajn korekta
Aljo Delež
Stampa
Sampatis d.o.o., Tesanj
Tratz
300

Rečenzent
Dr. Nedad Suzuki, red. prof. Filozofskog fakulteta u Baškoj Luci
Dr. Ruza Tomić, van. prof. Edukacijske fakultete u Travniku

37(075.8)
SELIMOVIC, Hazim
Opća pedagođija / Hazim Selimovic, Zehrina
Selimovic - 1. izd. - Travnik : Univerzitet,
2015. - 280 str. ; ilustr. ; 24 cm. - (Biblioteka
Univerzitetski udžbenik)
ISBN 978-9958-640-54-4
Bibliografija: str. 273-280.
I. Selimovic, Zehrina
COBISS.BH-ID 22454022

PREDGOVOR

Knjiga „Opća pedagogija“ pisana je sa željom da Edukacijskog fakulteta u Travniku i drugih fakulteta u izučavanja pedagogije kao naučne discipline u širem smislu olakšali i izučavanje drugih nastavničkih predmeta i pojmovima *odgoj* i *odgojni rad* na svim nivoima razvoja tim podstakli razvoj pedagoških i drugih kompetenci odgajatelja.

Odgoj je proces koji traje cijeli čovjekov život. U skladu sa društvenim promjenama, te napretkom i razvojem odgoj na svim nivoima razvoja čovjeka treba u ekonomskim, tehničkim, naučnim i drugim promjenama uspјeli neophodno je ponuditi širok izbor stručne i naučne dopunjena, usklađena i prilagođena vremenu u kojem se

Aktuelni udžbenici opće pedagogije, slično udžbenicima disciplina, uslijed ekspanzije znanstvenih činjenica nužne inovacije i transformacije u skladu sa savremenim razvojem znanosti, tehnologije, umjetnosti i drugih polja čovjekova

Stoga smo ovu knjigu nastojali osavremeniti i sagraditi vremenu informacionih tehnologija i stalnih promjena. Ova knjiga dobro doći će profesorima koji se u svome seoskom odgoju i odgojnim radom, te roditeljima odgajateljima i odgojnu funkciju koju im je povjerilo društvo.

Knjigu smo pisali jednostavnim i razumljivim jezikom, koristeći naša dosadašnja iskustva stečena odgojnim radom sa predškolskom djecom i u porodici, bogata teorijskim studiranjem i stalnog obrazovanja, smisao za pisanje i želju u obogaćivanju i širenju pedagoških znanja, te ponuditi

Pa ipak, valja imati na umu da ova knjiga, baš kao što je ponuđeno, neće ponuditi trajna znanja iz ove oblasti, te nije valja gledati u širem kontekstu pokušaja autora da s

d) 2

M. hola

čvršće na
Mestnim
'konfom'

Udruženje za podršku i kreativni razvoj djece i mladih
Association for support and creative development of children and youth Tuzla
Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet, Univerzitet u Tuzli
Faculty for Special Education and Rehabilitation, University of Tuzla

UNAPREĐENJE KVALITETE ŽIVOTA

DJECE I MLADIH

IMPROVING THE QUALITY OF LIFE OF CHILDREN AND YOUTH

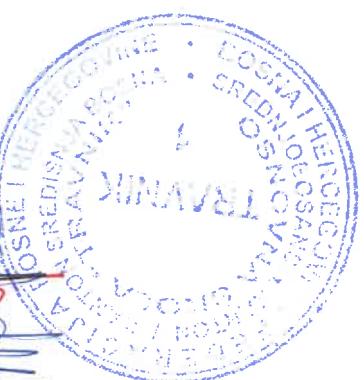
Tematski zbornik/Conference proceedings

XI Međunarodna naučno-stručna konferencija
„Unapređenje kvalitete života djece i mladih“
26. - 28. 06. 2020. godine, Sunčev brijež, Bugarska

XI International scientific conference
„Improving the quality of life of children and youth“
26th - 28th June 2020, Sunny Beach, Bulgaria

ISSN 1986-9886

Tuzla, 2020.

Elvir IBELJIĆ, Medina VANTIĆ-TANJIĆ, Milena NIKOLIĆ

Uticaj roditelja na profesionalne namjere učenika 145

Jasminka ZLOKOVIC, Ena BEGOVIĆ

Odgovorno roditeljstvo iz perspektive roditelja 153

Aid BULIĆ

Povezanost roditeljskih stilova rješavanja konflikata sa prosocijalnim i agresivnim ponašanjem djece predškolske dobi 165

Slavica VASILIJEVIĆ, Mile VUKOVIĆ

Neki aspekti stečene afazije kod dece 179

Ivana BOGAVAC, Marija TEŠOVIĆ, Ljiljana JELIČIĆ

Association of screen time and speech-language development in children 185

Sunčica DIMITRIJOSKA, Sonja TEVDOVSKA, Srboljub DIMITRIJEVIĆ

Juvenile justice 191

Ivan LEŠNIK

The importance of motivation for music teaching in primary school 197

Mario VASILJ, Ivana JOVANOVIĆ, Leo KLAPAN

Vrijednosti sporta 211

Diana STOLAC, Dunja STOLAC

Napomene o tvorbi riječi u jeziku predškolske djece 221

Sanja DŽELALAGIĆ, Nermin TOROMANOVIC

Neurofeedback kao budućnost za kvalitetniji život djece i mlađih 231

Zehrina SELIMOVIC, Nermín MULAOSMANOVIC, Hazim SELIMOVIC

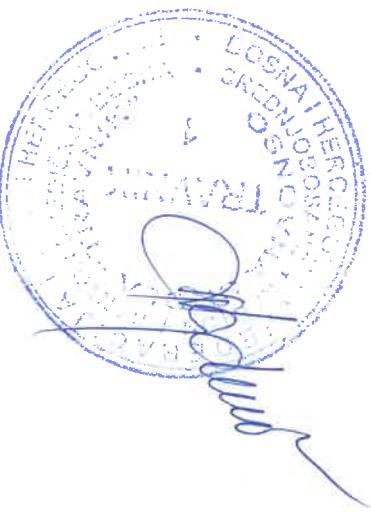
Povezanost pedagoške klime u školi i socijalnih kompetencija učenika osnovnoškolske dobi 239

Miloš NIKOLIĆ

Motorički razvoj dece predškolskog uzrasta 251

Barbara KOPAČIN

Povezivanje muzičkog obrazovanja i dječjeg školskog uspjeha 261

Udruženje za podršku i kreativni razvoj djece i mladih
Association for support and creative development of children and youth Tuzla

Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet, Univerzitet u Tuzli
Faculty for Special Education and Rehabilitation, University of Tuzla

UNAPREĐENJE KVALITETE ŽIVOTA

DJECE I MLADIH

IMPROVING THE QUALITY OF LIFE OF CHILDREN AND YOUTH

Tematski zbornik/Conference proceedings

XI Međunarodna naučno-stručna konferencija
„Unapređenje kvalitete života djece i mladih“
26. - 28. 06. 2020. godine, Sunčev brijeg, Bugarska

XI International scientific conference
„Improving the quality of life of children and youth“
26th - 28th June 2020, Sunny Beach, Bulgaria

ISSN 1986-9886

Tuzla, 2020.

Elvir IBELEJIĆ, Medina VANTIĆ-TANJIĆ, Milena NIKOLIĆ
Uticaj roditelja na profesionalne namjere učenika 145

Jasminka ZLOKOVIĆ, Ena BEGOVIĆ
Odgovorno roditeljstvo iz perspektive roditelja 153

Aid BULIĆ

Povezanost roditeljskih stilova rješavanja konflikata sa prosocijalnim i agresivnim ponašanjem djece predškolske dobi 165

Slavica VASILIJEVIĆ, Mile VUKOVIĆ

Neki aspekti stečene afazije kod dece 179

Ivana BOGAVAC, Marija TEŠOVIĆ, Ljiljana JELIČIĆ

Association of screen time and speech-language development in children 185

Sunčica DIMITRIJOSKA, Sonja TEĐOVSKA, Srboljub DIMITRIJEVIĆ

Juvencile justice 191

Ivan LEŠNIK

The importance of motivation for music teaching in primary school 197

Mario VASILJ, Ivana JOVANOVIĆ, Leo KLAPAN

Vrijednosti sporta 211

Diana STOLAC, Dunja STOLAC

Napomene o tvorbi riječi u jeziku predškolske djece 221

Sanja ĐŽELALAGIĆ, Nermin TOROMANOVIC

Neurofeedback kao budućnost za kvalitetniji život djece i mladih 231

Zehrina SELIMOVIC, Nermi MULAOSMANOVIC, Hazim SELIMOVIC

Povezanost pedagoške klime u školi i socijalnih komptencija učenika osnovnoškolske dobi 239

Miloš NIKOLIĆ

Motorički razvoj dece predškolskog uzrasta 251

Barbara KOPAČIN

Povezivanje muzičkog obrazovanja i dječjeg školskog uspjeha 261

POVEZANOST PEDAGOŠKE KLIME U ŠKOLI I SOCIJALNIH KOMPETENCIJA UČENIKA OSNOVNOŠKOLSKE DOBI

RELATIONSHIP BETWEEN PEDAGOGICAL CLIMATE AT SCHOOL AND SOCIAL COMPETENCES OF STUDENTS

Zehrina SELIMOVIC, Nermrin MULAOSMANOVIC,
Hazim SELIMOVIC

Edukacijski fakultet Univerziteta u Travniku, Travnik, Bosna i Hercegovina

Originalni naučni rad

APSTRAKT

Rad se bavi ispitivanjem povezanosti pedagoške klime i socijalnih kompetencija učenika osnovne škole. Cilj istraživanja je ispitivanje i utvrđivanje kvaliteta pedagoške klime i razvoja socijalnih kompetencija djece osnovnoškolskog uzrasta u školama Srednjobosanskog kantona. Nadalje istraživanje ima za cilj utvrditi postojanje razlika među ispitanicima s obzirom na spol; utvrđivanje povezanosti pedagoške klime i socijalnih kompetencija sa uspjehom učenika i utvrđivanje povezanosti između pedagoške klime i socijalnih kompetencija. Istraživanje je provedeno na uzorku od 1639 učenika osnovnih škola sa područja Srednjobosanskog kantona. Dobiveni nalazi su dali značajne odgovore. Utvrđena je visoka samoprocjena učenika o kvalitetu pedagoške klime, kao i o nivou razvijenosti socijalnih kompetencija. Regresionom analizom utvrđeno je da pedagoška klima predstavlja značajan prediktor razvoju socijalnih kompetencija. Nalazi do kojih se došlo imajuće svoju praktičnu primjenu u nastavnom radu te će pomoći nastavnicima i učenicima u pravcu razvoja socijalnih kompetencija i pozitivne pedagoške klime kroz nastavni rad.

Ključne riječi: učenik, pedagoška klima, socijalne kompetencije.

ABSTRACT

This paper deals with the connection of the pedagogical climate and social competences of elementary school children. The aim of the research is to examine and determine the quality of the pedagogical climate and the development of social competences among children of elementary school age in the Central Bosnia Canton. Furthermore, the study aims to determine the presence of differences among students based on gender; determining the connection of the pedagogical climate and social competences and its further connection to children's academic progress. The survey was conducted on a sample of 1639 elementary school students from the Central Bosnia Canton. The findings provided significant answers. The students' high self-assessment of the quality of the pedagogical climate as well as the level of development of social competences was determined. Regression analysis found that the pedagogical climate is a significant predictor of the development of social competences. The findings will have practical application in teaching and will help teachers and students to develop social competences and a positive pedagogical climate through teaching.

Key words: student, pedagogical climate, social competence

UVOD

Pozitivan odnos prema svakom radu i sposobnost za izvođenje određenog konkretnog djelovanja i poslovanja, primjena teorijskih znanja i zamisli u praksi, prosudba stvarnih dimenzija naše svakidašnjice, izvediv je zadatak moderne škole. Kako bi škola uspješno obavljala svoju djelatnost potrebno je stvoriti određene preduslove za njeno nesmetano funkcionisanje. Pokazatelj uspješnog funkcionisanja škole su odnosi koji se stvaraju između faktora odgojno-obrazovnog rada. Odnosi koji postoje u odgojno-obrazovnom radu zajednički se mogu nazvati pedagoška klima. Međutim ovaj pojam u literaturi se veže i za druge pojmove kao što su školska klima, razredna klima, ugodaj, ozračje itd. Ono što je bitno je da se ovom problemu daje značaj i da se istražuje kao bitan element odgoja i obrazovanja. Pedagoška klima se u zadnje vrijeme sve češće naglašava i o njoj se raspravlja i potencira. U Enciklopedijskom rječniku pedagogije (1963) poistovjećuje se razredna atmosfera sa pojmom razredne klime; Brajaša (1994) i Osmić (2001) govore o komunikacijskoj klimi; Bratanić (1993) o socioemocijonalnoj klimi; Suzić (1995) govori o emocionalnoj klimi u odjeljenju; Ajancović i Stevanović (1998) o radnoj klimi; Hibert (2005) o ozračju za učenje. Ono što zajedničko svim ovim pojmovima je shvatanje da ono predstavljaju skup i utjecaj svih okolnosti (fizičkih, fizioloških, socijalnih i psihičkih) pod kojima se razvija i odvija proces odgajanja i obrazovanja. Pedagoška klima kao unutrašnji relativno konstantni kvalitet skupa obilježja škole, razreda, odjeljenja učenika koje oni mogu doživjeti i koji potencijalno utječu na njihovo zadovoljstvo školom i nastavom, možemo sagledati kroz: „utjecaje i međutjecaje u organizaciji i realizaciji nastavnog procesa kao implikacije formalnih organizacija i poželjnih uvjeta rada, ukupno stanje odnosa u razrednoj zajednici u vrijeme nastavnih aktivnosti, emocionalni ton u interpersonalnoj komunikaciji, te proces koji se interakcijom uspostavlja između učitelja i učenika“ (Hadžibulić-Nurković, 2011, str.14). Gledano sociološki školsku i razredno-nastavnu pedagošku klimu možemo razumjeti ukoliko sagledamo ostvarivanje složene interakcije na nivou organizacije rukovođenja, kao i na nivou medusobnih učesnika odgojno-obrazovnog procesa. Prema Joksimović (2004) najšire gledano pedagoška klima predstavlja skup svih okolnosti u kojima se odvija proces odgoja i obrazovanja, kao i mrežu odnosa koji postoje među sudionicima odgojno-obrazovnog procesa. Jagić i Jurčić (2006) upotrebljavaju termin razredno-nastavno ozračje i čini ga unutarnju relativno konstantnu kvalitetu skupa obilježja razrednog odjela kojeg učenici mogu doživjeti i koji potencijalno utiču na njihovo zadovoljstvo nastavom. Drugačije rečeno razredno ozračje može se razumjeti sagleda li se ostvarenje složene interakcije na nivou organizacije i rukovođenja, te na nivou međudnosa između sudionika odgojno-obrazovnog procesa koji uključuje emocionalni ton u interpersonalnoj komunikaciji i proces koji nastaje kao produkt interakcije između nastavnika i učenika. Puzić, Baranović i Dolan (2011) ističu da je pedagoška klima na iskustvu zasnovan, multidimenzionalan, relativno trajan percepciski fenomen koji je zajednički članovima određene škole. Prema Ajancović, Stevanović (1998) razredno-nastavna klima ima multifaktorsku određenost. Određuju je školska sredina (prirodna i društvena), arhitektonska obilježja, uređenost i karakteristike unutrašnjeg prostora, organizacijske karakteristike i karakteristike nastavnika i učenika. Odnosi koji se uspostavljaju između učenika i nastavnika utiču na postignuća učenika koje se ogleda prije svega u

sticanju znanja i razvoju kompetencija koje su djeci neophodna u vremenu u kojem će živjeti. Kompetentna djeca nesmetano se upuštaju u različite odnose i interakcije s višnjacima, sa drugom djecom i sa odraslim osobama, te putem tih odnosa razvijaju i usavršavaju vlastite socijalne sposobnosti i ličnu kompetenciju. Kompetentan pojedinac može koristiti podsticaje iz okruženja i postići dobre razvojne rezultate koji omogućavaju zadovoljavajuće i kompetentno učeće u grupama, zajednicama i široj društvenoj sredini kojoj osoba pripada. S obzirom na značaj uspostavljanja odnosa sa drugim pojedincima i skupinama bitan je socijalni razvoj djeteta i njegove socijalne kompetencije. Howes i Matheson socijalnu kompetenciju određuju kao „skup ponašanja i spoznaja koje se reflektiraju kroz uspješnu socijalnu interakciju s vršnjacima“ (Howe & Matheson, 1992, str. 963). Ona je izuzetno važan aspekt kratkoročnog i dugoročnog adaptacijskog procesa u psihosocijalnoj, odgojnoj i profesionalnoj sferi. Zahvaća razvoj i održavanje zadovoljavajućih interpersonalnih odnosa (prema vršnjacima i odraslim osobama), izgradivanje prijateljstva, rješavanje sukoba itd. Socijalna kompetencija obuhvaća djelotvorno funkcioniranje u socijalnom kontekstu i sastoji se od sposobnosti i/ili grupe sposobnosti koje olakšavaju početak, razvijanje i održavanje odnosa među Ijudima (Brdar, 1993). Prema Božinu i saradnicima (2011) ona podrazumijeva socijalnu odgovornost, komunikaciju, saradnju, sposobnost rješavanja konflikata, te vođenje i nastup primijeren situaciji. „Bez obzira na razlike među autorima i konceptualnim okvirima, možemo zaključiti da je socijalna kompetentnost složeni konstrukt koji se sastoji od više specifičnih elemenata, odnosno kompetencija. Iako se u literaturi navodi različit broj i različite definicije tih specifičnih vještina, važan zaključak je da se one mogu naučiti, odnosno da je socijalnu kompetentnost moguće i nužno razvijati u okviru obrazovanja“ (Markuš, 2010, str. 432). Već odavno je zapažen značaj kvalitetne pedagoške klime za cijelokupni odgojno-obrazovni proces. Pedagoška literatura upućuje na različita stajališta autora u podsticanju kvalitetne pedagoške klime u školama. Za kvalitetnu i podsticajnu pedagošku klimu prvenstveno je važno kreirati kvalitetne međuljudske odnose među učesnicima odgojnog procesa. Poznato nam je da uspješnog međuljudskog odnosa nema bez interakcije i da će njegova uspješnost zavisiti od stepena i kvalitete interakcije. Kako bi se pojedinac uspješnije nosio sa problemima i teškoćama današnjeg društva od njega se očekuje usvajanje i razvijanje velikog broja različitih kompetencija koje mu omogućava brzo i uspješno prilagođavanje novim društvenim i profesionalnim zahtjevima. S obzirom na kompleksnost situacija sa kojima se pojedinci susreću nije lahko definirati sve kompetencije koje pojedinac treba posjedovati. Škole trebaju osigurati pedagošku klimu u kojoj će djeca razvijati pozitivan odnos s učiteljem, s drugim odraslim osobama u školi, sa vršnjacima, ali i socijalnu klimu koja će doprinositi razvoju socijalnih vještina. Socijalne se kompetencije razvijaju u interakciji s drugim osobama i stjecanjem socijalnih vještina. U školi se to može postići putem dovođenja učenika u komunikaciju s drugima, sudjelovanjem u raznovrsnim aktivnostima, putem igara dramatizacije, zamišljanja, putem saradničkog učenja, učešća rada u projektima, interaktivnog učenja, učenja rješavanjem problema i dr.

Prvi cilj rada je istraživanje i utvrđivanje kvaliteta pedagoške klime i nivoa razvijenosti socijalnih kompetencija u školama Srednjobosanskog kantona. Drugi cilj je ispitivanje postojanja razika između učenika s obzirom na spol. Treći cilj je utvrđivanje

- povezanosti između pedagoške klime i socijalnih kompetencija sa jedne strane i uspjeha učenika sa druge strane. Četvrti cilj je ispitivanje pedagoške klime kao prediktora na razvoj socijalnih komptencija. Na osnovu ciljeva postavljene su i hipoteze istraživanja:
- Postoji kvalitetna pedagoška klima i visok nivo razvijenosti socijalnih komptencija u školama Srednjobosanskog kantona.
 - Postoje statistički značajna povezanost između uspjeha učenika i kvaliteta pedagoške klime kao i uspjeha učenika i nivoa razvijenosti socijalnih komptencija
 - Socijalne kompetencije učenika, mogu se predvidjeti na osnovu pedagoške klime u školi i njihova povezanost je stistički značajna.

METODE RADA

Uzorak ispitanika

Uzorak ispitanika obuhvato je učenike/ce 5. i 8. razreda osnovnih škola Srednjobosanskog kantona njih 1639. Od ukupnog broja ispitivanih učenika/ca, njih 802 (49%) su djevojčice, a 837 (51%) su dječaci. Učenika/ca petih razreda je 846 (52%), a 793 (48 %) učenika osmih razreda.

Mjerni instrumenti

U istraživanju smo koristili dva instrumenta. Prvi instrument pedagoške klime u izvornom obliku je ISC-S: Inventory of School Climate. U Bosni i Hercegovini njegov prevod je izvršio i predstavio (Suzić, 2005, str. 859). Prevedenu verziju smo uz saglasnost autora preuzeli i ona je korištena u našem istraživanju.

Instrument ISC-S INVENTAR koristi skalu procjene Likertovog tipa, koja se sastoji od petostepene liste mogućih odgovora kojom učenici procjenjuju kvalitet pedagoške klime, odnosno svoj stepen slaganja, i neslaganja sa datim tvrdnjama. Instrumenti se primjenjuju na nivou subskala, a na pitanja se odgovara biranjem jedne od ponuđenih opcija (1 – nikad, 2 – vrlo rijetko, 3 – ponekad, 4 – pretežno, 5 – uvijek).

Upitnik Socijalne komptencije učenika sastoji se od 24 tvrdnje. Prva dio instrumenta čine sociodemografske podatke o učenicima koji su uključeni u istraživanje. Zatim slijedi kratko obrazloženje svrhe instrumenta, sadržaj problema koji se istražuje i način odgovaranja na postavljene tvrdnje. Drugi dio upitnika se odnosi na tvrdnje u obliku skale.Na pitanja se odgovara petostepenom skalom Likertovog tipa i to: (1 – nikad, 2 – vrlo rijetko, 3 – ponekad, 4 – pretežno, 5 – uvijek).

Način provođenja istraživanja

Istraživanje o povezanosti pedagoške klimi i socijalnih komptencija kod učenika je sprovedeno u maju 2019 u školama Srednjebosanskog kantona. Za sprovođenje istraživanja dobijena je saglasnost od resornog ministarstva obrazovanja i od svih direktora osnovnih škola u kojima je provedeno istraživanje. Prije samog anketiranja ispitanci su upoznati sa značajem samog istraživanja i načinom popunjavanja pitanja u upitniku. Takođe ispitanicima je objašnjeno da je anketiranje anonimno i da služi za naučne svrhe. Svaki učenik je dobrovoljno odgovarao na postavljena pitanja tako što je

na listu za odgovore zaokruživao svoje procjene u odnosu na tvrdnje koje je čitao testator. Ritam postavljanja pitanja omogućio je da se odgovori daju brzo i iskreno, a ispitanik kome nešto ne bi bilo jasno mogao je dobiti dodatna objašnjenja. Ovim načinom željeo se postići da istraživanje teče odgovarajućim tempom i da se uklone sve nejasnoće ukoliko se pojave. Ispitivanje je trajalo jedan školski sat.

Metode obrade podataka

Nakon prikupljenih podataka izvršena je njihova statistička analiza, koja je urađena u okviru statističkog paketa SPSS 23.0 (Statistical Package for the Social Sciences for Windows), a uključivala je deskriptivnu statistiku, t-test i regresijsku analizu.

REZULTATI ISTRAŽIVANJA

Prvi cilj rada je istraživanja i utvrđivanje kvaliteta pedagoške klime i nivoa razvijenosti socijalnih kompetencija kod učenika u školama Srednjobosanskog kantona. U Tabeli 1 prikazani su rezultati deskriptivne statistike i t-testa jednog uzorka za pedagošku klimu i socijalne kompetencije.

Tabela 1. Deskriptivna statistika i t-testa jednog uzorka za pedagošku klimu i socijalne kompetencije

Table 1. Descriptive statistics and one-sample t-tests for pedagogical climate and social competencies

Tvrđnje	N	M	SD	SEM	df	t	p
Pedagoška klima	1639	3,54	0,61	0,02	1638	35,54	0,00
Socijalne kompetencije	1639	3,81	0,51	0,013	1638	63,74	0,00

Vrijednost aritmetičke sredine ($M=3,54$) za pedagošku klimu (Tabela 1.), pokazuje da je ocjena učenika o kvalitetu pedagoške klime iznad prosječna. To potvrđuje i vrijednost ($t=35,54$; $df=1638$; $p=0,000$; $mean_{diff}=0,54$, test $value=3$), koja pokazuje da su rezultati statistički značno razlikuju od prosječne vrijednosti 3. Vrijednost standardne devijacije ($SD=0,61$) ukazuje da je rasipanje oko aritmetičke sredine malo što potvrđuje i koeficijent varijabilnosti $CV=17,23\%$, a time i izuzetno dobru homogenost dobijenih rezultata. „Kada je koeficijent varijabilnosti od 15 do 30 % riječ je o homogenom skupu, a kada je veći od 30%, riječ je o heterogenom skupu“ (Matijević, Bilić, & Opić, 2016, str. 396). Aritmetičke sredine za socijalne kompetencije od ($M=3,81$) pokazuju da je procjena učenika o razvijenosti njihovih socijalnih kompetencija, iznad prosječna. To povrđuju rezultati One Sample t testa koji ukazuju da ispitanici pozitivno procjenjuju svoje socijalne kompetencije ($t=63,74$; $df=1638$; $p=0,000$; $mean_{diff}=0,81$, test $value=3$). Dakle postoji statistički značajna razlika dobijene aritmetičke sredine od prosječne vrijednosti 3. Standardne devijacije ($SD=0,51$) ukazuje da je rasipanje oko aritmetičke sredine mala što potvrđuje i koeficijent varijabilnosti $13,39\%$, a time i homogenost dobijenih rezultata.

U Tabeli 2. su prikazane razlike između ispitanika s obzirom na spol.

Tabela 2. Razlike između ispitanika s obzirom na spol
Table 2. Gender differences between respondents

Subskale	Spol	N	M	SD	Razl.M	t	p
Procjena pedagoške klime u školi	M Ž	837 802	3,50 0,58	0,61 0,61	-0,08	-2,731	0,01
Socijalne kompetencije	M Ž	837 802	3,73 3,89	0,55 0,46	-0,16	-6,744	0,00
Suma							

Drugi cilj našeg istraživanja je utvrđivanje razlike aritmetičkih sredina u procjeni učenika o pedagoškoj klimi i socijalnih kompetencija u školi, u odnosu na spol učenika. Nalazi su pokazali (Tabela 2.) da postoji statistički značajna razlika aritmetičkih sredina (M) na nivou ($p<0,05$), u procjeni učenika ženskog i muškog spola ($t=-2,731$; $p=0,01$). Nalazi pokazuju da djevojčice pozitivnije procjenjuju pedagošku klimu u odnosu na dječake. Utvrđivanje značajnosti razlike aritmetičkih sredina t-testom u procjeni razvijenosti socijalnih kompetencija, u odnosu na spol učenika, pokazalo je (Tabela 2.) da postoji statistički značajna razlika aritmetičkih sredina (M) na nivou ($p<0,05$), u procjeni učenika ženskog i muškog spola ($t=-6,744$; $p=0,00$). Ovaj rezultat pokazuje da se procjene djevojčica statistički značajno razlikuju od procjena dječaka tj. da djevojčice pozitivnije procjenjuju razvijenost socijalnih kompetencija, a sukladno smjeru skale.

Treći cilj našeg istraživanja je ispitivanje razlike između pedagoške klime i socijalnih kompetencija i uspjeha učenika. Nalazi istraživanja (Tabela 3.) pokazuju da uspjeh učenika bitno određuje učeničku procjenu kvaliteta pedagoške klime ali i socijalnih kompetencija. Postoji statistički značajna razlika između ispitanika s obzirom na uspjeh u procjeni pedagoške klime ($t=13,131$; $p=0,00$). Dakle, što učenici imaju veći školski uspjeh pozitivnija je i njihova procjena pedagoške klime. Kod socijalnih kompetencija učenici takođe imaju statistički značajnu razliku u procjeni s obzirom na školski uspjeh ($F=27,102$; $p=0,00$). Nalazi u (Tabeli 3.), pokazuju da je ta procjena najveća kod odličnih učenika ($M=3,92$); zatim vrlo dobrih ($M=3,78$); dobrih ($M=3,67$) i dovoljnih ($M=3,55$).

Tabela 3. Razlike između ispitanika s obzirom na školski uspjeh
Table 3. Differences between respondents with regard to school success

Subskale	Spol	N	M	SD	t	p
Pedagoške klime	Dovoljan	64	3,45	0,62	13,131	0,00
	Dobar	367	3,43	0,57		
	Vrlo dobar	517	3,49	0,62		
Socijalne kompetencije	Odličan	691	3,65	0,61	27,102	0,00
	Dovoljan	64	3,55	0,62		
	Dobar	367	3,67	0,54		
	Vrlo dobar	517	3,78	0,49		
	Odličan	591	3,92	0,47		

Ispitivanja odnosa između pedagoške klime prediktorske varijable i razvijenost socijalne kompetencije provjerili smo regresionom analizom. Nalazi rezultata u Tabeli 4. pokazuju da je vrijednost Koeficijenta determinacije ($R^2=0,206$) i multiple korelacije ($R=0,454$) i pokazuju da je varijansu socijalnih kompetencija moguće sa 21% pojasniti pedagoškom kljom u školi, jer njihova korelacija iznosi 0,45.

Tabela 4. Koeficijent korelacije i determinacije pedagoške klime i socijalnih kompetencija
Table 4. Coefficient of correlation and determination of pedagogical climate and social competences

Prediktor	Koeficijenat korelacije R	Koeficijenat determinacije R ²	Prilagođeni R kvadrat	Standardna greška procjene	Durbin Watson test
Pedagoška klima	0,454	0,206	0,205	0,45705	1,602

Rezultati Durbin Watson testa ukazuju da nije utvrđena autokorelacija. Autokorelacija predstavlja pojavu koreliranja pogrešaka prognoze (reziduala, devijacije), što utječe na rezultate metode najmanjih kvadrata, odnosno na prikladnost prognostičkog modela. Zapravo, autokorelacija djeluje na veličinu pogreške regresijskih koeficijenata. Ako je autokorelacija pozitivna tada za posljedicu imamo precjenjivanje vrijednosti standardnih pogrešaka regresijskih koeficijenata. To posljedično može navesti na zaključak da su regresijski koeficijenti statistički značajni, iako zapravo oni to nisu. Suprotno, ako je autokorelacija negativna tada će se podcijeniti standardne pogreške regresijskih koeficijenta (Opić, 2012). Prema tome, sa sigurnošću se može tvrditi da se *socijalne kompetencije* učenika, može predviđjeti na osnovu pedagoške klime u školi, odnosno da je njihova povezanost statistički značajna u manifestnom prostoru varijabli. Vrijednost ($F=423,937$, $p<0,01$), ukazuje da je cijekupna regresija statistički značajna (Tabela 5), tj. da pedagoška klima značajno utječe na socijalne kompetencije.

Tabela 5. Regresiona analiza statistička značajnost
Table 5. Regression analysis statistical significance

Indikatori	Suma kvadrata	df	MS	F	p
Regresija	88,557		88,557	423,937	0,00
Ostatak	341,955	1637	0,209		
Ukupno	430,512	1638			

Vrijednost koeficijenta determinacije Beta (Tabela 6.), ukazuje koliko prediktorska varijabla 'pedagoška klima' u školi determiniše kriterijsku varijablu socijalne kompetencije. Vrijednost Beta =0,454 ukazuje da pedagoška klima determiniše socijalne kompetencije što govori da naš model objašnjava 38 procenata varijanse socijalnih kompetencija.

Tabela 6. Standardizovani i nestandardizovani koeficijent
Table 6. Standardized and nonstandardized coefficient

Prediktor	Nestandardizovani koeficijent	Standardizovano koeficijent	t	p
	B	Standartna greška		
Pedagoška klima	0,381	0,018	0,454	20,590 0,000

Ovi nalazi su statistički značajni jer je vrijednost ($t=20,590$; $p<0,01$) i oni znače da nezavisna varijabla pedagoška klima daje statistički značajan jedinstven doprinos predikciji socijalnih kompetencija.

Pedagoška klima je vrlo važna za razvoj socijalnih kompetencija. U našem radu smo upravo napravili vezu među ovim pojmovima ispitujući njihov kvalitet i nivo razvijenosti. Osnovni cilj koji smo postavili je ispitivanje kvalitata pedagoške klime i socijalnih kompetencija. Nalaz aritmetičke sredina $M=3,54$ pokazuje da je ocjena učenika o kvalitetu pedagoškoj klimi, iznad prosječna. Pregledom brojnih istraživanja Cohen, McCabe, Michelli, & Pickeral (2009) su ustanovili da postoje četiri bitna aspekta školske klime koji učenici pozitivno procjenjuju: sigurnost (npr. pravila i norme ponašanja, fizička i emocionalna sigurnost itd.), odnosi (npr. poštovanje različitosti, osjećaj pripadnosti/povezanosti sa školom, socijalna podrška, vodenje itd.), učenje i poučavanje (npr. socijalno, emocionalno, etičko i građansko obrazovanje; podrška za učenje, profesionalni odnos itd.) i okolina institucije (npr. fizičko okruženje i sl.). Razvijenost socijalnih kompetencija takođe je iznad prosječana $M=3,82$; $p=0.000$; što govori da su učeničke samoprocjene visoke. Socijalnih kompetencije smo ispitivali kod učenika školske dobi, dakle dobiveni rezultati su posljedica uticaja nastavnog rada koji možemo okarakterisati kao uspješan. Rezultati istraživanja se poklapaju sa nalazima i nekih drugih istraživanja. Fabra-Brell i Romero-Naranjo (2017), su u eksperimentalnom istraživanju na uzorku učenika drugog razreda srednje škole dokazali da se socijalne kompetencije kroz BAPNE metode mogu poboljšati. Ispitivali smo i razlike između učenika s obzirom na spol. Rezultati istraživanja pokazuju da postoje statistički značajne razlike aritmetičkih sredina u procjeni učenika o pedagoškoj klimi u školi, u odnosu na spol učenika. Nalazi Velki, Kuterovac-Jagodić i Antunović (2014) ispitivali su povezanost samoprocjene školske klime s obzirom na spol i utvrdili da ne postoje statistički značajne razlike u povezanostima samoprocjene školske klime s vanjskim kriterijima između dječaka i djevojčica.

Nalazi istraživanja o razlikama između ispitanika u procjeni socijalnih kompetencija u odnoso na spol pokazuju postojanje statistički značajne razlike među ispitanicima. Učenici ženskog spola pozitivnije procjenjuju nivo razvijenosti socijalnih kompetencija. Nalazi našeg istraživanja se podudaraju sa rezultatima nekih drugih istraživanja. Dražić (2016), Magelinskaite, Kepalaite, & Legkauskas (2014), navode da djevojčice iskazuju veću razinu razvijenosti socijalno-emocionalnih kompetencija. Istraživanje Jašarević, Jašarević & Hadžić (2016) su utvrdili da djevojčice imaju izraženije razvijene socijalne kompetencije. Rezultati istraživanja o razlici između ispitanika s obzirom na uspjeh su pokazali da postoji statistički značajna razlika između ispitanika. Ispitanici se razlikuju u procjeni pedagoške klime ali i socijalnih kompetencija u zavisnosti kojom ocjenom su završili predhodni razred. Veće i pozitivnije procjene su iznijeli učenici sa boljim uspjehom. Postojanje povezanosti između školske klime i uspjeha učenika utvrdio je i Knox (2011) koji ističe da školska klima utječe na uspjeh učenika. Navodi McEvoy & Welra (2000) takođe naglašavaju da pozitivna školska klima rezultira boljim školskim uspjehom. Povezanost pozitivne školske klime i školskog uspjeha ispitivali su i neki drugi autori i utvrdili da je pozitivna školska klima povezana s boljim školskim uspjehom i osjećajem sigurnosti i pripadnosti školi (Freiberg, 1999; Lee, & Smith, 1999; Sherblom, Marshall, & Sherblom, 2006; Whitlock, Heynen, Shuler, & Bear, 2006). Razvijenost socijalnih kompetencija i njihova povezanost sa školskim uspjehom je bila predmet i mnogih drugih istraživanja. Tako se navodi da socijalne kompetencije povećavaju vjerovatnost boljega školskog uspjeha i smanjenje rizika razvoja poremećaja u ponašanju (Ladd, 2006; Valiente et al., 2007; prema Trends, 2014).

Istraživanja (Elias & Haynes, 2008; Magelinskaite 2011) su, također, potvrdila pozitivan odnos između socijalnih kompetencija i školskog uspjeha. Rezultati istraživanja Buljubašić-Kuzmanović & Botić (2012) potvrđuju rezultate našeg istraživanja. Naime, one su na uzorku učenika petih i sedmih razreda dokazale da učenici koji imaju bolji školski uspjeh imaju bolje razvijene socijalne vještine. Utjecaj školskog uspjeha na razvijenost socijalnih vještina ispitivala je i Vinaj (2014) i došla do zaključka da se učinak školskog uspjeha na socijalne vještine kao i na odgovornost i pristojnost pokazao značajnim, a post hoc analiza pokazala je da se statistički značajna razlika javila između skupine odičnih i vrlo dobrih učenika. Rezultati upućuju na to da učenici odličnog uspjeha imaju razvijenije socijalne vještine od učenika vrlo dobrog uspjeha. Razlike u razvijenosti socijalnih vještina s obzirom na školski uspjeh pokazala se i u istraživanju Pečjak i saradnici (2009). Nalazi istraživanja o povezanosti između pedagoške klime i socijalnih kompetencija pokazuju da postoji povezanost između ova dva fenomena. Rezultat do kojeg smo došli da pedagoška klima utječe na nivo razvijenosti socijalnih kompetencija; što je pedagoška klima povoljnija učenici su socijalno komponentniji. Nalazi pokazuje da je vrijednost koeficijenta determinacije ($R^2=0,206$) i multiple korelacije ($R=0,454$) što govori da je varijansu socijalnih kompetencija moguće sa 21% pojasniti pedagoškom klimum u školi, jer njihova korelacija iznosi 0,45. Vrijednost ($F=423,937$, $p<0,01$) ukazuje da je cjelokupna regresija statistički značajna i da pedagoška klima značajno utječe na socijalne kompetencije. Vrijednost koeficijenta determinacije Beta ukazuje koliko prediktorska varijabla pedagoška klima u školi determiniše kriterijsku varijablu socijalne kompetencije. Vrijednost Beta=0,454 ukazuje da pedagoška klima determiniše socijalne kompetencije što govori da naš model objašnjava 38% varijanse socijalnih kompetencija. Ovi nalazi su statistički značajni jer je vrijednost ($t=20,590$; $p<0,01$) i oni znače da nezavisna varijabla pedagoška klima daje statistički značajan jedinstven doprinos predikciji socijalnih kompetencija. Rezultati našeg istraživanja podudaraju se sa nalazima Magelinskaite (2011) u kojem je otkriveno da su socijalne kompetencije povezane sa kvalitetom odnosa učenika i nastavnika kao elementom pedagoške klime. Jasno je, što su potvrdili i rezultati našeg istraživanja, da postoji povezanost između procijene pedagoške klime učenika i razvijenosti njihovih socijalnih kompetencija. Socijalne kompetencije su važan preduvjet pozitivne pedagoške klime, a isto tako pozitivna pedagoška klima podstiče razvoj socijalnih kompetencija učenika. Pozitivna pedagoška klima preduvjet je maksimalnog razvoja svakog pojedinca obuhvaćenog odgojno-obrazovnim radom i visokih odgojno-obrazovnih ishoda. Preduvjet je ljudske sreće i radosti i stjecanja znanja u opuštenoj i relaksirajućoj atmosferi. Znajući da djeca školske dobi provode veliki dio svoga života u školi i školskom učenju, nije svejedno da li je on lagodan, relaksirajući, ili napet i ispunjen traumama i stresnim situacijama. Učenici koji imaju razvijenije socijalne kompetencije sposobniji su učestvovati u kreiranju pozitivne pedagoške klime u školi i razredu. Između socijalnih kompetencija učenika i pedagoške klime u uvjetima nastavnog rada postoje uzročno-posljedična veza. Zalaganje odgojnih faktora za pravilnu i kvalitetnu organizaciju nastavnog rada uz osiguranje svih neophodnih preduvjeta za pozitivnu pedagošku klimu rezultira visokim odgojnim i obrazovnim ishodima. Ovo potvrđuju teorijski stavovi o razmatranom problemu, ali i rezultati do kojih smo došli našim istraživanjem.

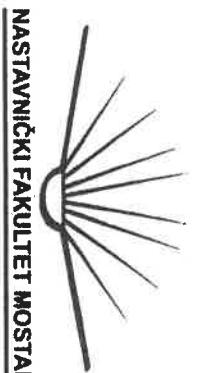
ZAKLJUČCI

Zaključujemo da je prava i studiozna briga svih agensa socijalizacije o pravilnoj organizaciji odgojno-obrazovnog rada učenika uz osiguranje svih neophodnih preduvjeta za njegovu organizaciju i realizaciju u uvjetima pozitivne pedagoške klime, važan argument da se organizaciji odgojno-obrazovnog rada ne smije prilaziti stihiski, jer pozitivna pedagoška klima podstiče razvoj socijalnih kompetencija učenika neophodnih za njihovo nesmetano uključivanje i funkcioniranje u društvenoj zajednici u kojoj budu živjeli i radili. Socijalne kompetencije su važan društveni fenomen, značajan u životu svakoga pojedinca. Nije svejedno koliko su razvijene i koliko ih iskoristiti za lični napredak i razvoj i samopotvrđivanje. Zadatak škole i nadležnih stručnih službi je da podigne edukaciju na veći nivo, stručno usavršavanje nastavnika, kako bi ih sve jednakо sposobili za rad sa učenicima u edukaciji za podsticanje i razvoj socijalno-emocionalnih kompetencija učenika, odnosno da učenike ospozobljavaju za kvalitetnu i kreativnu komunikaciju i interakciju u socijalnoj sredini, što mogu na različite načine, putem interaktivnog učenja, kooperativnog učenja, putem vannastavnih aktivnosti, različitih ekoloških aktivnosti itd.

LITERATURA

1. Ajancović, Dž., & Stevanović, M. (1998). *Školska pedagogija*. Sarajevo: Prosvjetni list.
2. Božin, S., Milović, S., Pašalić, A., & Schroder, B. (2011). *Svako uči na svoj način*. Zagreb: Agencija za odgoj i obrazovanje.
3. Brajša, P. (1994). *Pedagoška komunikologija*. Zagreb: Školske novine.
4. Bratanić, M. (1993). *Međuljudski odnosi nastavnika i učenika*. Printučnik za ravnatelje. Zagreb: Znamen.
5. Brdar, I. (1993). Što je socijalna kompetencija? *Godišnjak Zavoda za psihologiju*, 13-22.
6. Buljubašić - Kuzmanović, V., & Botić, T. (2012): Odnos školskoga uspjeha i socijalnih vještina kod učenika osnovne škole. *Život i škola, časopis za teoriju i praksu odgoja i obrazovanja* 27(1), 38-54.
7. Cohen, J., McCabe, E. M., Michelli, N. M., & Pickeral, T. (2009). School Climate: Research, Policy, Practice. *Teachers College Record*, 111(1), 180-213.
8. Dražić, L. (2016). *Procjena socijalno-emocionalnih kompetencija djece rane osnovnoškolske dobi*. Zagreb: Educa.
9. Elias, M., & Haynes, N. (2008). Social competence, social support, and academic achievement in minority, low-income urban elementary school children. *School Psychology Quarterly*, 23(4), 474-495.
10. Enciklopedijski rječnik pedagogije (1963). Zagreb: Matica Hrvatske.
11. Fabra-Brell, E., & Romero-Naranjo, F. (2017). Body percussion: social competence between equals using the method BAPNE in Secondary Education. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 237, 1138-1142.
12. Freiberg, H. J. (1999). *School climate: Measuring, improving and sustaining healthy learning environments*. Philadelphia, PA: Falmer Press.
13. Hadžibulić-Nurković, H. (2011). *Interakcijsko-komunikacijski aspekt pedagoške klime u srednjoj školi*. (Doktorska disertacija). Tuzla: Univerzitet u Tuzli, Filozofski fakultet.
14. Howe, C., & Matheson, C. C. (1992). Sequences in the development of competent play with peers: Social and social-pretend play. *Developmental Psychology*, 28, 961-974.

1)

NASTAVNIČKI FAKULTET MOSTAR

FACULTY OF EDUCATION MOSTAR

FACULTY OF SCIENCE
UNIVERSITY OF SARAJEVO

FACULTY OF SPORT AND PHYSICAL
EDUCATION UNIVERSITY OF SARAJEVO

FACULTY OF EDUCATION
UNIVERSITY OF TRAVNIK

FACULTY OF PEDAGOGY
UNIVERSITY OF BIHAC

FACULTY OF PHILOSOPHY
UNIVERSITY OF SARAJEVO

AWARD

Zehrinda Selimović

FOR PARTICIPATION AT 1ST INTERNATIONAL CONFERENCE ON EDUCATION MICE2017
MOSTAR, MAY 2017

PRESIDENT OF THE SCIENTIFIC COMMITTEE

Dr. sc. Denisa Žuko Zekić, assoc. prof.

Prof. dr. Isim Pecan

Samoprocjena učenika o razvijenosti emocionalnih kompetencija

Hazim Selimović, Nermiņ Mulaosmanović, Zehriņa Selimović

SAŽETAK: Problem razvijenosti emocionalnih kompetencija, posebno kod učenika osnovne škole, je kompleksno i nedovoljno istraženo područje na našim prostorima, pa je upravo navedena problematika tema ovog rada.

Osnovni cilj našeg istraživanja je ispitati i utvrditi nivo razvijenosti emocionalne kompetencije kod učenika osnovne škole, utjecaj spola i razreda koji učenici pohađaju na samoprocjenu emocionalnih kompetencija i vezu školskog uspjeha i samoprocjene emocionalnih kompetencija.

Istraživanje je sprovedeno na uzorku od 358 ispitanika učenika osnovnih škola na području Srednjebosanskog kantona. Rezultati istraživanja pokazuju da je visok nivo samoprocjene učenika o razvijenosti emocionalnih kompetencija, zatim da postoji utjecaj spola i škole koju učenici pohađaju na samoprocjenu emocionalnih kompetencija, te da postoji povezanost školskog uspjeha i nivoa razvijenosti emocionalnih kompetencija

Ključne riječi: emocija, kompetencija, učenici, utjecaj škole, utjecaj roditelja

Self-assessment of Students on Development of Emotional Competences

ABSTRACT: The problem of development of emotional competencies, especially in elementary school is a complex and insufficiently explored area in our region, therefore the above mentioned issue is the subject of this paper. The main goal of our research is to examine and determine the level of development of emotional competences in elementary school, the impact of gender and school grade on self-assessment of emotional competences and correlation of school success and self-assessment of emotional competences.

The survey was conducted on a sample of 358 examinees - primary school students, in the area of Middle Bosnia Canton.

Research results show that there is a high level of self-assessment of students on development of emotional competences. In addition, there is the impact of gender and school they attend on the self-assessment of emotional competences, and there is a connection of school success and the level of development of emotional competences.

Keywords: emotion, competence, students, the impact of school, the impact of parents

UVOD

Emocionalne kompetencije su najbolji pokazatelj emocionalne zrelosti koja posebnu važnost ima u periodu formiranja ličnosti, prvenstvo za osnovnoškolski uzast na koji se i odnosi ovo istraživanje.

„Emocija je obično izazvana svjesnim ili nesvesnjim vrednovanjem nekog događaja bitnog za neki važan cilj, emocija se osjeća kao pozitivna kad se cilj ostvaruje, a kao negativna kad je ostvarivanje cilja spriječeno“ (Oatley i Jenkins, 2003, str. 93).

Dok emocionalne poteškoće predstavljaju preduvjet za razvoj psihosocialnih poremećaja, može se reći da je zdrav emocionalni život preduvjet za postizanje sreće i blagostanja.

Kada se govori o emocijama, posebno treba naglasiti važnost kompetencija.

Prema Chisholm (2005) kompetencija podrazumijeva sposobnost primjene znanja, sposobnosti znati - kako reagirati u stabilnim ili ponovljenim situacijama, a dva elementa su krucijalna i to: primjena onoga što neko zna i što može učiniti na specifičnom zadatku ili problemu, te biti spreman za transfer ove sposobnosti u različitim situacijama.

Poznate su brojne vrste kompetencija a u ovom radu, poseban osvrт je na emocionalnim kompetencijama. Emocionalne kompetencije su sposobnost ispoljavavanja, prepoznavanja, razumijevanja, usmjeravanja, kao i kontroliranja emocija.

„Emocionalna inteligencija se smatra skupom kompetencija koje omogućuju prepoznavanje vlastitih i drugih emocija, tačno izražavanje vlastitih emocija, pomaganje drugima da izraze svoje, razumijevanje vlastitih i tuge emocije, upravljanje vlastitimi i drugim emocijama, te upotrebljavanje vlastite emocije i vještine svojstvene emocionalnoj inteligenciji u različitim životnim područjima, kako bi